

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
SREDNJOBOSANSKI KANTON / KANTON SREDIŠNJA BOSNA
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, NAUKE, MLADIH, KULTURE I SPORTA
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, ZNANOSTI, MLADIH, KULTURE I ŠPORTA

KURIKULUM NASTAVNOG PREDMETA

TURSKI JEZIK

ZA OSNOVNE ŠKOLE I GIMNAZIJE

Travnik, august 2025.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
SREDNJOBOSANSKI KANTON / KANTON SREDIŠNJA BOSNA
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, NAUKE, MLADIH, KULTURE I SPORTA
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, ZNANOSTI, MLADIH, KULTURE I ŠPORTA

KURIKULUM NASTAVNOG PREDMETA

TURSKI JEZIK

ZA OSNOVNE ŠKOLE I GIMNAZIJE

Travnik, august 2025.

Kurikulum nastavnog predmeta Turski jezik za osnovne škole i gimnazije

Izdavač: Ministarstvo obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta Srednjobosanskog kantona / Ministarstvo obrazovanja, znanosti, mladih, kulture i sporta Kanton Središnja Bosna

Za izdavača: Bojan Domić, ministar

Grupa za izradu predmetnog kurikulumu:

Mirsada Parić-Muminović, prof., član

Hatidža Alihodžić, prof., član

Mr. sc. Sanja Hadžihajdić, koordinatorica

Aida Salkić, prof., voditeljica Stručnog tima

Recenzenti:

Dr. sc. Edina Solak

Lejla Gušo, MA

Stručni tim za razvijanje, prilagođavanje i inoviranje predmetnih kurikulumu i njihovu primjenu u osnovnim i srednjim školama na području Srednjobosanskog kantona u kojima se nastavni proces realizira na bosanskom jeziku:

Nezira Fuško, prof., voditeljica Stručnog tima

Majda Limić-Jašarević, prof., voditeljica radne grupe

Iva Stanić, administrator online platforme

Lektor:

Dr. sc. Nermin Šušić

Tehnička priprema i uređenje:

Pedagoški zavod Zenica

Dr. sc. Nevzudin Buzadžija

Predmetni kurikulum preuzet od strane Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona na osnovu pisane saglasnosti (akt broj: 10-34-7329/25 od 16. 04. 2025. godine).

SADRŽAJ

A/ OPIS PREDMETA	4
B/ CILJEVI UČENJA I PODUČAVANJA PREDMETA	7
C/ OBLASNA STRUKTURA PREDMETNOG KURIKULUMA	8
D/ ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI.....	12
OSNOVNA ŠKOLA.....	12
Drugi strani jezik	
5. razred osnovne škole	12
6. razred osnovne škole	18
7. razred osnovne škole.....	25
8. razred osnovne škole.....	31
9. razred osnovne škole.....	38
GIMNAZIJA	45
Drugi strani jezik	
1. razred gimnazije	45
2. razred gimnazije	54
3. razred gimnazije	63
4. razred gimnazije	73
Treći strani jezik	
1. razred gimnazije	84
2. razred gimnazije	93
3. razred gimnazije	102
4. razred gimnazije	112
E/ UČENJE I PODUČAVANJE.....	122
F/ VREDNOVANJE U PREDMETNOM KURIKULUMU	125
G/ PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA.....	128

A/ OPIS PREDMETA

Turski jezik je postao impozantna tendencija, jer sinergijskim izučavanjem i širenjem nadilazi granice zemalja svoga govorništva i omogućava globalnu komunikaciju. S obzirom na to da je komunikacija univerzalna i temeljna ljudska aktivnost, ona je među najvažnijim vještinama koje su potrebne za razvoj cjelokupne osobe i uspjeh u životu, kako s lične tako i s profesionalne tačke gledišta.

Komunikacija na turskom jeziku omogućava interakciju s drugim kulturama i njihovim pripadnicima čime se stvaraju temelji za bolje razumijevanje i prihvatanje drugog i drugačijeg. Kroz ova iskustva djeca i mlade osobe stječu i produbljuju znanja o drugim kulturama kao i o vlastitoj kulturi i uče se da efikasno djeluju u različitim kulturnim okruženjima jednako se zalažući za poštivanje i uvažavanje vrijednosti svih kultura. Na ovaj način jača se svijest o potrebi prevladavanja predrasuda, uočavanja sličnosti ali i različitosti u kojima je bogatstvo.

Podučavanjem turskog jezika razvijaju se višejezičnost i međukulturna interakcija kao bitne odrednice modernog čovjeka. Samim tim učenici u toku nastave napuštaju okvire svoje zajednice i upoznaju nove kulture, nove ljude, ostvaruju komunikaciju, razmjenjuju mišljenja, koriste nove tehnologije za komunikaciju i učenje, povezuju naučeno iz drugih područja i tako obogaćuju sebe kao učenika i kao ličnost. Na tom putu učenik izgrađuje novi stav prema učenju i koristi refleksiju, svoj „unutrašnji govor“, postaje autonoman u procesu učenja tako što kritički promišlja o djelotvornosti načina na koji uči, prati i vrednuje napredak koji ostvaruje.

Vizija i svrha odgoja i obrazovanja treba da u fokusu ima sposobnosti svake osobe da ostvari svoj lični potencijal istovremeno djelujući na dobrobit društva kroz njegovanje zajedničkih vrijednosti. Turski jezik igra značajnu ulogu u razvijanju vrijednosti društva kao zajednice koja njeguje različitosti i inkluzivnost, te individualnih vrijednosti kako što su aktivno učestvovanje u pluralističkom i demokratskom društvu, saradnja, odgovorno ponašanje, integritet, solidarnost i empatija. Nadalje, znanje ovog jezika omogućava djetetu i mladoj osobi otkrivanje potpuno novih svjetova što pobuđuje znatiželju za novim saznanjima i uključuje ih u cjeloživotno učenje. Na ovaj način oni mogu iskazati svoju kreativnost, kritičko mišljenje, maštovitost i inovativnost s ciljem da se postigne samoostvarenje učenika, odnosno, dosezanje najvišeg stepena razvoja na kojem se postiže samostalnost, izražena emocionalna i socijalna inteligencija.

U kontekstu razvoja ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje turski jezik u mnogome doprinosi kombinacijom predmetnih i generičkih kompetencija, kao što su komunikacijska kompetencija, društvena i građanska kompetencija, kulturna svijest, kreativna i produktivna kompetencija, učiti kako se uči, samoinicijativa i preduzetnička kompetencija te informatička pismenost. Kompetencijski pristup omogućava koncept učenja i podučavanja koji je usmjeren prema osobi i njenim sposobnostima te prevazilaženje instrumentalnog shvatanja obrazovanja kao procesa u kojem pojedinac postiže određene ciljeve, u proces koji ističe njegov harmoničan razvoj.

Iz perspektive predmetno-specifičnih kompetencija komunikacija na turskom jeziku podrazumijeva tri dimenzije:

- govor i pisanje kao interaktivni proces u kojem učenici uče da komuniciraju na turskom jeziku,
- slušanje i čitanje kao receptivni proces u kojem učenici razvijaju razumijevanje turskog jezika,
- govor i pisanje kao prezentacijski proces u kojem se učenici usredsređuju na organizovanje misli i svjesnost o publici prilikom iznošenja informacija.

Pored ovih dimenzija važno je naglasiti da se kroz učenje jezika uči i o kulturnom kontekstu jezika, odnosno podučavanje jezika je neodvojivo od podučavanja kulture.

Jezik kao sredstvo komunikacije među pripadnicima jedne kulture najvidljiviji je i najčešće korišten izričaj te kulture. Karakteristične odlike kulture mogu biti u vezi s različitim aspektima kao što su svakodnevni život, međuljudski odnosi, vrijednosti, vjerovanja i norme ponašanja, običaji i tradicija, neverbalna komunikacija, itd. Podučavanja kulture je, s jedne strane, orijentisano na znanje i usvajanje informacija o različitim kulturama a, s druge strane, na kontekst i vještine koje treba da ima osoba u stvarnim situacijama kada se traži odgovarajuće kulturno ponašanje.

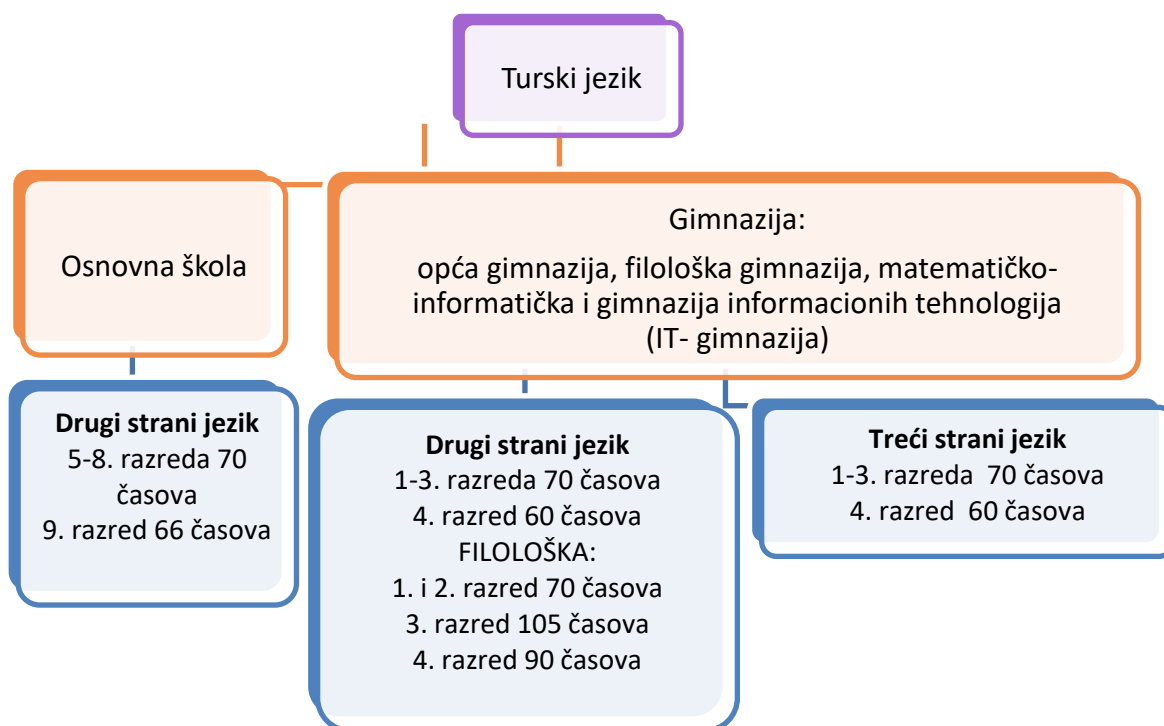
Predmet Turski jezik pripada jezičko-komunikacijskom području i u direktnoj je vezi s Bosanskim jezikom i književnošću i drugim stranim jezicima s kojima čini ovo područje. Također, samom svojom prirodom, turski jezik je povezan s ostalim odgojno-obrazovnim područjima jer se sadržaji svih nastavnih predmeta, u većoj ili manjoj mjeri, mogu izučavati i na turskom jeziku. Dok nastavnici podučavaju učenike da komuniciraju na turskom jeziku oni biraju tematiku o kojoj će se diskutovati i tako uvode različite obrazovne i odgojne teme postižući koherentnost kurikuluma.

U središtu učenja i podučavanja turskog jezika je učenik koji je uključen u sve faze nastavnog procesa, od planiranja, preko realizacije do vrednovanja i ocjenjivanja u svrhu razvijanja punog potencijala svakog učenika u skladu s njegovim potrebama i interesovanjima te preuzimanja odgovornosti za vlastito učenje. Kako bi ovo bilo moguće realizovati, neophodan je visok nivo uzajamnog povjerenja između nastavnika i učenika, kao i između samih učenika, odnosno okruženje za učenje u kojem se potiče slobodno izražavanje mišljenja bez pritiska i straha od neuspjeha. Metode učenja i podučavanja su primjerene dobi učenika, njihovom predznanju, sposobnostima, motivaciji. Učenici se potiču na samostalno učenje, s posebnim fokusom na svijest o prihvatanju i njegovanju višejezičnosti i suživota u globalnom kontekstu.

Turski jezik kao izborni drugi strani jezik se izučava u osnovnoj školi od 5. do 9. razreda, u gimnazijama: opća gimnazija, filološka gimnazija, matematičko-informatička i gimnazija informacionih tehnologija (IT gimnazija).

Izučava se kao izborni drugi strani jezik (5 godina učenja jezika u osnovnoj školi te su u 1. razredu srednje škole– nastavljači u drugom stranom jeziku) ili izborni treći strani jezik (1. godina učenja – početnici u trećem stranom jeziku). Osim kao izborni drugi strani jezik, može se u srednjoj školi učiti i kao fakultativni ili izborni predmet ovisno o organizacijskim mogućnostima škole.

Fond časova zavisi od vrste programa i razreda:

Godišnji fond časova u predmetnom kurikulumu Turski jezik

Ovaj nastavni predmet se u IV razredu opće gimnazije može izučavati dodatna 2 časa sedmično (60 časova godišnje), ako se učenik opredjeli za izučavanje ovog nastavnog predmeta u okviru obaveznog izbornog područja (OIP).

B/ CILJEVI UČENJA I PODUČAVANJA PREDMETA

Ciljevi učenja i podučavanja nastavnog predmeta Turski jezik izvedeni su iz svrhe učenja i podučavanja ovog nastavnog predmeta i definisani su na sljedeći način:

1. Osposobljavanje učenika za samostalnu usmenu i pisanu komunikaciju na turskom jeziku kako u školskom tako i u kontekstu šire društvene zajednice te digitalnom okruženju s naglaskom na razvijanje višejezičke kompetencije koju diktiraju savremeni uslovi života;
2. Upoznavanje učenika s kulturnim obilježjima zemalja turskog govornog područja kao i njihovom vlastitom kulturom te razvijanje znanja, vrijednosti i stavova potrebnih za život u multikulturnom društvu;
3. Osposobljavanje učenika da samostalno koriste sve raspoložive resurse i strategije za učenje turskog jezika kao i razvijanje pozitivne radoznalosti i kreativnosti;
4. Razvijanje sposobnosti uvažavanja mišljenja drugih i drugačijih kao i podsticanje učenika da preuzmu odgovornost za vlastite postupke;
5. Razvijanje navika usmjerenih ka cjeloživotnom učenju i izgradnji ličnosti sa svim neophodnim osobinama za rad i razvoj u skladu sa zahtjevima savremenog društva i s ciljem postizanja samoostvarenja, odnosno dosezanja najvišeg stepena razvoja na kojem se postiže samostalnost, izražena emocionalna i socijalna inteligencija.

Ciljevi učenja i podučavanja su u međusobnoj korelaciji kao i elementi oblasne strukture predmetnog kurikulumu te kao takvi usmjeravaju razvoj i predmetno-specifičnih kompetencija i ključnih kompetencija.

C/ OBLASNA STRUKTURA PREDMETNOG KURIKULUMA

Oblasnu strukturu predmetnog kurikuluma Turski jezik čine sljedeće tri oblasti, koje proizlaze iz opisa i svrhe te ciljeva učenja i podučavanja ovog predmeta:

- A. Komunikacijsko-jezička oblast,**
- B. Međukulturna oblast,**
- C. Razvoj ličnosti i društvene interakcije.**

Njihova konceptualna povezanost u jednu cjelinu, uravnoteženost i otvorenost prema ostalim nastavnim predmetima, posebno Bosanskom jeziku i književnosti i stranim jezicima, predstavljaju polazište za odgojno-obrazovne ishode.

A. Komunikacijsko-jezička oblast

Ova oblast podrazumijeva uspješno usmeno i pisano služenje turskim jezikom u skladu s različitim kontekstima. Komunikacijsko-jezička oblast podrazumijeva: stjecanje znanja o vokabularu, gramatici, pravopisu, izgovoru u turskom jeziku, kao i razvijanje sve četiri jezičke vještine (slušanje, čitanje, govor i pisanje) te razvijanje operativnog znanja za upotrebu stečenog znanja i vještina u adekvatnoj situaciji. Ova oblast pored razvijanja komunikacijskih vještina podrazumijeva i podstiče socijalizaciju te razvoj kreativnosti i kognitivnih sposobnosti.

Slušanje i razumijevanje je aktivni interpretativni proces u kojem slušaoci aktiviraju svoja slušalačka iskustva, njihovo auditivno, sintaktičko, semantičko i pragmatičko znanje, kao i svoje kognitivne sposobnosti. Proces slušanja i razumijevanja se dijeli po fazama: jezičko poimanje (akustički signali, identifikacija i razlikovanje pojedinih glasova, morfema, riječi i rečenica, intonacija); sintaktičko-semantička analiza i interpretacija (predznanje se poredi i sistematizira). Slušanje je orijentisano na razumijevanje značenja, pa je samim tim i semantička komponenta pri obradi informacija vrlo bitna. Očekivanja i predznanje utječu na razumijevanje i interakciju. Vještina slušanja i razumijevanja je preduslov ili uslov za svaki dijalog u svakodnevnom životu i temelj je za napredovanje u usvajanju turskog jezika.

Čitanje je proces u kojem čitalac, na osnovu prethodnog znanja i/ili iskustva, gradi u svom umu novo značenje s informacijama koje je dobio iz teksta. Oslanja se na dvije međusobno povezane sposobnosti: čitanje riječi – sposobnost dekodiranja simbola na stranici, odnosno brzog prepoznavanja i analiziranja riječi te jezičko razumijevanje – sposobnost razumijevanja značenja riječi i rečenica, odnosno kognitivnih koncepata koji stoje iza njih. Cilj je i razvijanje čitalačke kulture i navika djece i mladih što će dovesti do povećanja nivoa čitalačke pismenosti.

Govor je sastavni dio ljudske komunikacije. Ona se odvija na dva plana: razumijevanje primljenog sadržaja i verbalno reagovanje na taj sadržaj. Međutim, komunikaciju ne čine samo jezički iskazi, nego i gestikulacija, mimika te paralingvistički fenomeni (pauze, ton, brzina kojom se govori i sl.). U nastavnom procesu razvijanje vještine govora se mora učiti i vježbati, kako bi bilo uspješno i izvan učionice. Govorna vježba ima sintetički karakter, što znači da je ona istovremeno posvećena i vokabularu i izgovoru, pa i gramatičkoj korektnosti. Govor može biti vođeni i slobodni. Kod slobodnog govora u fokusu nije gramatika, više je usmjeren na što uspješniju komunikaciju, dok je vođeni govor, koji se najčešće vježba u učionici, fokusiran i

na gramatičku korektnost. Kod vođenog govora vrlo je bitan redoslijed kojim se nastavni sadržaj usvaja, kao i da nastavnik obrati pažnju na tu činjenicu.

Kod vještine govora razlikujemo tri stadija, a to su: reprodukcija (imitiranje, odnosno ponavljanje određenog sadržaja), rekonstrukcija (ponavljanje sadržaja nekog teksta, pri čemu se u prvi plan stavljaju najvažniji iskazi u tekstu, a učenik je slobodniji u odabiru riječi i izraza, udaljava se od teksta) i konstrukcija (učeniku nisu potrebni predlošci, govori slobodno).

Prilikom uvođenja pisanja na turskom jeziku nastavnik načelno treba razlikovati pisanje kao tehniku, pridruživanje fonem – grafem (počeci pisanja), te pisanje da bi se izrazilo tekstom. Budući da pisani znak (slovo) stoji u sistemskom odnosu s glasovnim organima učenika, taj pisani znak na turskom jeziku automatski asocira na pismo na bosanskog jezika. Takva pojava se zove fonemsko-grafemska interferencija (utjecaj bosanskog jezika na turski jezik). Učenici koji su na bosanskom jeziku savladali čitanje i pisanje neizbježno stvaraju pretpostavke o pisanoj riječi turskog jezika i mogu primijeniti svoje vještine na turskom jeziku.

B. Međukulturna oblast

Swijet u kojem živimo podrazumijeva višejezičnost i međukulturnu interakciju, što nameće neophodnost segmenta učenja, upoznavanja i poštivanja različitosti. Ova oblast podrazumijeva da će učenik biti sposoban da objektivno sagleda ono što je slično i ono što je različito među kulturama te da uvažava sagovornika i gradi međukulturni odnos bez stereotipizacije i predrasuda. Učenik razvija svijest i poštovanje prema načinu života drugih ljudi, obrascima ponašanja kojim je uređen njihov svijet i svjetonazorima koji upravljaju njihovim ponašanjem. Ova oblast pomaže učeniku da “živi” turski jezik u duhu multikulturnosti, da širi svoje vidike, što mu omogućava uspješnost kako u privatnoj tako i u profesionalnoj sferi života. Za to je potrebno znanje, svjesnost i razumijevanje odnosa između učenikovog svijeta i svijeta zemalja turskog govornog područja.

Kultura je sastavni dio svakog pojedinca, a jezik i kultura su usko povezane sastavnice ljudskog postojanja. Jezik služi za izražavanje kulture dok kultura utječe na jezik, oblikuje ga. Dakle, jezik i kultura su dva isprepletena pojma koja se ne mogu razdvajati.

S kulturom, običajima i načinom života izvornih govornika učenici se upoznaju na različite načine: kroz tekstove koji prenose činjenice i daju informacije; autentične tekstove ili simulirano autentične tekstove iz čijeg se konteksta mogu izvući određeni zahtjevi te steći komunikativna kompetencija; tekstove koji omogućavaju uočavanje sličnosti i razlika između vlastite kulture i kultura turskog govornog područja.

C. Razvoj ličnosti i društvene interakcije

Tokom samog nastavnog procesa razvoj ličnosti i društvene interakcije veoma često se ne posmatra kao centralna aktivnost, ali se definitivno ne smije izostaviti u smislu oblasti koja treba biti uključena u kurikulum za turski jezik. Razvoj ličnosti učenika se oslanja na društvene, obrazovne i kontekstualne procese od kojih je najvažnija škola. Škola ima ogroman utjecaj na razvoj stava učenika o samom sebi, pri tome posebno naglašavajući razvoj samopoštovanja, socijalne kompetencije, usvajanja univerzalnih vrijednosti, zrelog moralnog rasuđivanja, društvene svijesti i ponašanja, razvoj društvene i lične odgovornosti, metakognitivne kompetencije (učiti kako se uči), samostalnosti i samoostvarenja u učenju jezika.

Dakle, ova oblast, između ostalog, ima fokus na stvaranju saradničke i stvaralačke zajednice, s ciljem podsticanja slobode izražavanja, fleksibilnosti i originalnosti. Tokom podučavanja turskog jezika poseban akcenat se stavlja na preduzetničku kompetenciju kako bi do izražaja došla jezička kreativnost i produkcija te konstruktivna saradnja u aktivnostima koje traže upotrebu vještina grupnog i timskog rada. S tim u vezi je i razvoj informacijske pismenosti (prikupljanje i korištenje informacija) i digitalne pismenosti (upotreba digitalnih alata u sigurnom okruženju). Učeniku se daju određene informacije o nekom području, te ga se, što je najvažnije, osposobljava da samostalno i kreativno rješava probleme, kako da samostalno dođe do informacija, kako da ih obradi, upotrijebi, itd., čime se, evidentno, aktivira, stavlja u fokus nastavnog procesa, što rezultira najvišim stepenom razvoja učenika. U tom kontekstu je bitna i upotreba metakognitivnih strategija i strategija učenja turskog jezika, koje osposobljavaju učenika da upravlja svojim učenjem i podstiču samostalnost i odgovorno učenje. Također, neophodno je obratiti pažnju i na aktivnosti koje imaju za cilj razvoj empatije i osjećajnosti prema drugima, humanosti, solidarnosti, prijateljstva, što ima ključnu ulogu u stvaranju društvene inkluzije i kohezije.

Oblasna struktura predmetnog kurikulumu Turski jezik

U nastavku slijedi dio koji se odnosi na odgojno-obrazovne ishode koji su okosnica predmetnog kurikulumu Turskog jezik i razrađeni su za svaku od tri oblasti na kojima se temelji. Odgojno-obrazovni ishodi pomažu nastavnicima u praćenju napretka učenika i u vrednovanju učeničkih postignuća. Tokom pripremanja procesa učenja i podučavanja nastavnik treba povezati odgojno-obrazovne ishode sa sadržajima navedenim u kurikulumu i metodama podučavanja. U tabelama su odgojno-obrazovni ishodi označeni šiframa. Skraćenice poput A.3.1. ili B.I.1. i sl. označavaju redom: oblast kojoj ishod pripada (A. Komunikacijsko-jezička oblast, B. Međukulturna oblast, C. Razvoj ličnosti i društvene interakcije), razred (3. – treći razred, 4. – četvrti razred... u osnovnoj školi, I. – prvi razred, II. – drugi razred... u gimnaziji), te redni broj odgojno-obrazovnog ishoda koji se podučava u sklopu navedene oblasti (1. – prvi ishod, 2. – drugi ishod...).

Skraćenice SJZ-1.2.2 ili SJZ-4.3.1 označavaju poveznice sa Zajedničkom jezgrom nastavnih planova i programa za strane jezike definiranoj na ishodima učenja, a skraćenice KMP-1.1.1 ili KMP-1.1.2 označavaju poveznice sa Zajedničkom jezgrom nastavnih planova i programa za kroskurikularno područje definiranoj na ishodima učenja odakle su ishodi dijelom ili u potpunosti preuzeti.

D/ ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI

OSNOVNA ŠKOLA

Drugi strani jezik

5. razred osnovne škole /2 časa sedmično/70 časova godišnje/

Oblast: A/ Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.5.1. Reaguje na jednostavne izraze, instrukcije i pitanja prilikom slušanja i čitanja vrlo kratkog teksta.	• Reaguje: a) neverbalno (gestikuliranjem, pokazivanjem, crtanjem, povezivanjem ilustracija s tekstom, numerisanjem slijeda slika i rečenica i sl.), b) verbalno (samostalno daje kratke odgovore na jednostavna pitanja, ponavlja ono što čuje, glumi, imitira po dodijeljenim ulogama i sl.). Daje i slijedi kratke i jednostavne upute.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: pozdravljanje i predstavljanje, porodica, voće i povrće, zanimanja, dijelovi tijela, škola, dani u sedmici, mjeseci i godišnja doba, moja kuća, moja učionica, boje, životinje. Vokabular se bira u skladu s temama koje se obrađuju, vodeći računa o uzrastu učenika i povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Pored toga što će stalno proširivati vokabular učenici će, također, učiti da upotrebljavaju sinonime, antonime i složenice. Gramatički sadržaji: Fonetika: Ünlü Uyumu, Ünsüz Uyumu. Imenice: Cinsiyet, jednina i množina (lar/ ler). Zamjenice: lične (Şahıs Zamirler, ben, sen, o, biz, siz, onlar) Pokazne (İşaret Zamirleri – bu, şu, o), upitne (Soru Zamirleri – kim, ne). Pridjevi: güzel, iyi, hasta– zıt anlamlı kelimeler. Veznici: Bağlaç "ve". Glagoli: Ek Fiil "İMEK" (mI), Var/Yok Kelimelerin Kullanımı. Brojevi: (od 1 do 100), Sıra sayılar (İncI, ncI). Rečenica: İsim cümlesi.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Peti razred je početak učenja turskog jezika kao drugog stranog jezika što znači da učenici već imaju trogodišnje iskustvo u učenju prvog stranog jezika. Ovo iskustvo, kao i zanimanje koje učenici po pravilu pokazuju na početku učenja novog stranog jezika, treba iskoristiti da se olakša učenje i probudi želja za daljim učenjem turskog jezika. Obrađuju se iste ili vrlo slične teme kao u prvim godinama učenja prvog stranog jezika, međutim, pristup je različit zbog uzrasta u kojem se počinje s učenjem prvog, odnosno drugog stranog jezika. Na ovom uzrastu učenici dobijaju svjestan uvid u zakonitosti turskog jezika. Gramatičke i leksičke strukture se biraju primjereno razvojnoj dobi učenika i u uskoj su vezi s predloženim i međupredmetnim temama uz postepeno usvajanje i ponavljanje. Primarni cilj je da se učenici usmeno izražavaju s lakoćom, dakle fokus je na usmenoj komunikaciji primjerenoj uzrastu. Postepeno i odmjereno prelaziti na čitanje i prepisivanje/pisanje riječi i vrlo kratkih, jednostavnih rečenica. Podučavanje jezičkih sadržaja (leksičkih i gramatičkih struktura) temelji se na učenju iz situacije kroz zabavne aktivnosti kao što su: pantomima, mimika i gestikulacija, povezivanje (sadržaja, slike	

i riječi, slike i rečenice i sl.), jezičke igre, demonstracija, imitacija, pjevanje, igranje uloga, ples, dijalozi, recitovanje, dopunjavanje teksta, povezivanje/rekonstruisanje redoslijeda dijelova priče ili teksta, dijaloga i slično, uz vizuelnu podršku.

Ostvarivanje ishoda podrazumijeva primjenu različitih oblika rada s naglaskom na rad u paru i grupi, kojim se svakom učeniku pruža prilika da aktivno učestvuje. Važno je uspostaviti pozitivne odnose bazirane na povjerenju između učenika i nastavnika kao i između samih učenika.

Pobuđivanje i razvijanje motivacije za učenje turskog jezika, samopouzdanja i radnih navika kod učenika je u ovom periodu veoma važno kao i stvaranje dinamičnog i zabavnog okruženja za učenje. Naglasak je na učenju turskog jezika bez pritiska i straha od greške, uz punu slobodu neverbalnog i verbalnog izražavanja. Neophodno je kontinuirano davati konstruktivne i motivacijske povratne informacije učenicima o njihovim postignućima u procesu ostvarivanja ishoda.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod A.5.1 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.

A.5.2. Prepoznaje najjednostavnije jezičke strukture iz konteksta vrlo kratkog teksta.	• Identifikuje i izgovara riječ prema slikovnom prikazu. • Prepoznaje i povezuje napisanu riječ s izgovorenim riječi. • Prepoznaje slova turske abecede i povezuje izgovoreni glas s grafičkim prikazom istog. • Ponavlja glasove turske abecede i reprodukuje tursku abecedu kroz pjesme. • Čita naglas jednostavne riječi koje su napisane pojedinačno ili u frazama i prostim rečenicama. • Čita pravilno fraze i proste rečenice ponavljajući za nastavnikom ili audiozapisom.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.5.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.5.1.	
A.5.3. Oponaša i primjenjuje pravilan izgovor i intonaciju usvojenih riječi i rečenica.	• Oponaša pravilan izgovor i intonaciju dok izgovara riječi i jednostavne rečenice. • Prepoznaje i izgovara usvojene riječi i rečenice prema govornom modelu. • Oponaša pravilan izgovor i intonaciju prema govornom modelu dok čita riječi i jednostavne rečenice.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.5.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.5.1.	
A.5.4. Koristi se usvojenim riječima, frazama i rečenicama u vrlo kratkom govoru.	• Formira kratke i vrlo jednostavne rečenice sastavljene od usvojenih riječi i fraza.

	• Daje vlastite primjere tako što upotrebljava usvojene riječi, fraze i rečenice. • Niže riječi u rečenicu na osnovu slikovnog i zvučnog predloška. • Imenuje osobe, radnju, predmete, pojmove u poznatom kontekstu.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.6.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.5.1.	
A.5.5. Upotrebljava osnovne usvojene riječi, fraze i rečenice u komunikacijskim situacijama.	• Razmjenjuje najjednostavnije rečenice postavljajući pitanja i dajući odgovore. • Razmjenjuje lične informacije s vršnjacima upotrebljavajući naučene obrasce predstavljanja. • Učestvuje u kratkim dramatizacijama (nekoliko kratkih rečenica) uz pomoć nastavnika ili sagovornika.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.5.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.5.1.	
A.5.6. Piše vrlo kratke i jednostavne rečenice.	• Tačno i uredno piše slova turske abecede kojih nema u abecedi bosanskog jezika (İ, ı, ü, ö, ğ, ş, ç, y). • Dopunjava, reda riječi i formira rečenicu. • Piše poznate riječi i kratke rečenice povezujući ih s ilustracijama (dopisuje riječ pored slikovnog prikaza, mijenja ilustracije odgovarajućim riječima i sl.). • Formira jednostavne rečenice prateći model obrađenih/usvojenih rečenica. • Upotrebljava najčešće znakove interpunkcije (tačku, zarez, upitnik) i pravopisno pravilo koje se odnosi na najosnovniju upotrebu velikog slova. • Prepisuje riječi u cilju uvježbavanja rukopisa u smislenim aktivnostima (pravi svoj rječnik, čestitke i sl. uz pomoć nastavnika).
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.5.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.5.1.	

--

Oblast: B/ Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.5.1. Prepoznaje i daje primjere sličnosti i razlika između vlastite kulture i kultura turskog govornog područja.	• Prepoznaje svakodnevne navike i aktivnosti stanovnika zemalja turskog govornog područja u poznatom kontekstu. • Identifikuje sličnosti i razlike između načina života u vlastitoj kulturi i kulturama turskog govornog područja. • Navodi primjere karakteristika kultura turskog govornog područja te sličnosti i razlike u odnosu na vlastitu kulturu.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1 SJZ-3.3.1 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda. Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o kulturama turskog govornog područja. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i kultura turskog govornog područja. Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblast, učenici se uključuju u realizaciju različitih aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako kulture turskog govornog područja tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika, a mogu uključivati npr. obilježavanje Međunarodnog dana stranih jezika, organizaciju Mjeseca turske kulture (dani filma, kuhinje, muzike), kreativne radionice koje se realizuju uz pomoć turskih i domaćih stručnjaka, pripremu i učešće na festivalu Dan djeteta, učešće u projektima razmjene i saradnje s drugim školama ili vladinim i nevladinim organizacijama u Turskoj ili u BiH. Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na turskom jeziku. Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audio-vizuelni materijal.	
B.5.2. Pokazuje zanimanje i istražuje informacije o zemljama i kulturama turskog govornog područja u poznatom kontekstu.	• Istražuje i identifikuje osnovne činjenice iz različitih izvora u vezi s npr. književnošću, školstvom, muzikom, sportom i sl. zemalja i kultura turskog govornog područja. • Izdvaja i prezentuje prikupljene informacije o trenutno korištenim turcizmima u maternjem jeziku. • Uočava važnost učenja stranih jezika.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	

Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.5.1.	
B.5.3. Održava vrlo jednostavnu komunikaciju koristeći se normama lijepog i uljudnog ponašanja u simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim susretima.	• Identifikuje primjeren način sporazumijevanja i ponašanja, uključujući neverbalnu komunikaciju, u jednostavnom razgovoru u kulturi turskog govornog područja. • Primjećuje i poštuje kulturne različitosti u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.5.1.	
B.5.4. Prepoznaje kulturno osjetljivo ponašanje i otvoreno pristupa učenju o drugim kulturama.	• Prepoznaje važnost otvorenog načina ophođenja prema drugom i drugačijem. • Uočava i pozitivno reaguje na primjere kvalitetnih međukulturnih odnosa. • Formira pozitivan stav o učenju o drugim kulturama.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.5.1.	

Oblast: C/ Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.5.1. Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	• Kreira umne mape pojmova i objašnjenja. • Uočava sličnosti i razlike između turskog i bosanskog jezika s fokusom na ortografiju, fonetiku i fonologiju (slova, glasovi, izgovor). • Koristi se dvojezičkim rječnikom (štampanim i elektronskim). • Objašnjava značenje nepoznatih riječi u jednostavnim tekstovima. • Odabire i primjenjuje najjednostavnije strategije učenja turskog jezika.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom	

ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko.

Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja turskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi turskog jezika kao što su: predviđanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem bosanskog jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizuelizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, podvlačenje nepoznate riječi, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka, itd.

Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu turskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni.

Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako kulture turskog govornog područja tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. poređenje tradicionalne/ narodne muzike, savremenih muzičkih pravaca, tradicionalnih igara/nošnji i slično. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-om.

Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom čestitke, pozivnice, plakata, prezentacija i radionica slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.5.1 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.5.2. Upoznaje se s pravilnom i sigurnom upotrebom IKT-a.	• Prepoznaje ulogu medija i IKT-a. • Usvaja pravila za sigurno korištenje IKT-a. • Pronalazi osnovne informacije u jednostavnim sadržajima iz različitih izvora. • Odabire i upotrebljava odgovarajući oblik IKT-a.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1

Ključni sadržaji

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.5.1.

C.5.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Prepoznaje vrijednost prijateljstva, saradnje, altruizma i empatije i značaj učešća u društvenim aktivnostima. • Kreira plan rada na nekom zadatku. • Upotrebljava neverbalnu komunikaciju i pažljivo slušanje u grupnom, timskom i radu u paru. • Učestvuje u rješavanju projektnih zadataka na fleksibilan i kooperativan način.
--	---

Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.5.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.5.3 se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2 i KMP-1.1.3.	

6. razred osnovne škole /2 časa sedmično/70 časova godišnje/

Oblast: A/ Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.6.1. Reaguje na jednostavne izraze, instrukcije i pitanja prilikom slušanja i čitanja vrlo kratkog teksta.	- Reaguje: a) neverbalno (gestikuliranjem, pokazivanjem, crtanjem, povezivanjem ilustracija s tekstom, numerisanjem slijeda slika i rečenica i sl.), b) verbalno (samostalno daje kratke odgovore na jednostavna pitanja, ponavlja ono što čuje, glumi, imitira po dodijeljenim ulogama i sl.). - Daje i slijedi kratke i jednostavne upute.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: pozdravljanje i predstavljanje, porodica, zanimanja, škola, dani u sedmici, mjeseci i godišnja doba, države, nacionalnosti i jezici, prijateljstvo, hrana, životinje, raspored časova. Vokabular se bira u skladu s temama koje se obrađuju, vodeći računa o uzrastu učenika i povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Pored toga što će stalno proširivati vokabular učenici će, također, učiti da upotrebljavaju: sinonime, antonime, složenice, učiti da upotrebljavaju prezent pomoćnog glagola biti, kao i prezent glavnih glagola, uz korištenje predikativa var/yok. Gramatički sadržaji: ponavljaju se i proširuju u odnosu na peti razred. Fonetika: Ünlü Uyumu, Ünsüz Uyumu. Imenice: Lı/ sız Eki, İyelik ekleri, Bulunma hal eki. Zamjenice: Upitne (Soru Zamirleri – kim, ne,) prisvojne (İyelik Zamirleriİ- benim, senin, onun, bizim, sizin, onların...), Pokazne (İşaret Zamirleri – bu, şu, o). Pridjevi: +- zıt anlamlı kelimeler. Veznici: Bağlaç "ve". Glagoli: Ek Fiil "İMEK" (mI, değil), Var/Yok Kelimelerin Kullanımı. Brojevi: (od 1 do 1000), Sıra sayılar (İncI, ncI). Prijedlozi: burada, şurada, orada. Rečenica: İsim cümlesi.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Preporučene teme na ovom nivou se postepeno proširuju, primjerene su uzrastu, jezičkom razvoju i interesovanjima učenika. Teme se mogu izučavati zasebno ili u kombinaciji. Ključni vokabular na ovom nivou je u skladu sa proširenim temama koje se obrađuju s ciljem funkcionalnije upotrebe. Prilikom obrade i uvježbavanja leksičkih i gramatičkih sadržaja, treba kreirati pozitivnu klimu u učionici (panoi, poster, radionice) i ponuditi širok spektar	

aktivnosti koje će odgovarati različitim stilovima učenja učenika. Preporučuju se sljedeće aktivnosti: demonstracija, imitacija, pjevanje, igranje uloga, ples, dijalozi, recitovanje, recitovanje brzalica, dopunjavanje teksta, povezivanje/rekonstruisanje redoslijeda dijelova dijaloga. Važno je postepeno proširivati broj riječi pri realizaciji datih tema. Gramatičke i leksičke strukture se biraju primjereno razvojnoj dobi učenika i u uskoj su vezi sa funkcijama i temama uz postepeno usvajanje i povremeno ponavljanje. Učenici koriste leksičke i jezičke strukture u govoru i pisanju na osnovu slušanog, veoma kratkog pročitano i pisanog sadržaja.

Horizontalno umrežavanje podrazumijeva sadržaje koji se povezuju sa predmetima Bosanski jezik i književnost (imenice, pridjevi), Muzička kultura (pjesmice i brojalice), Likovna kultura (ilustriranje slušanog ili pročitano i pisanog sadržaja), Tjelesni i zdravstveni odgoj, Matematika (brojanje), Biologija (čovjek, biljke, životinje), Geografija (Sunce, dani, mjeseci, godišnja doba), Informatika (aplikacije, edukativne igre, slikovni rječnik). Pobuđivanje i razvijanje motivacije za učenje turskog jezika, samopouzdanja i radnih navika kod učenika je u ovom periodu veoma važno kao i stvaranje dinamičnog i zabavnog okruženja za učenje. Naglasak je na učenju turskog jezika bez pritiska i straha od greške, uz punu slobodu neverbalnog i verbalnog izražavanja. Neophodno je kontinuirano davati konstruktivne i motivacijske povratne informacije učenicima o njihovim postignućima u procesu ostvarivanja ishoda.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod A.6.1 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.

A.6.2. Prepoznaje najjednostavnije jezičke strukture iz konteksta vrlo kratkog teksta.	• Identifikuje i izgovara riječ prema slikovnom prikazu. • Izdvaja ciljane jezičke strukture i prepoznaje njihovo značenje. • Prepoznaje i povezuje napisanu riječ s izgovorenim riječi. • Prepoznaje slova turske abecede i povezuje izgovoreni glas s grafičkim prikazom istog. • Ponavlja glasove turske abecede i reprodukuje tursku abecedu kroz pjesme.
--	---

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.6.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.6.1.

A.6.3. Oponaša i primjenjuje pravilan izgovor i intonaciju usvojenih riječi i rečenica.	• Oponaša pravilan izgovor i intonaciju dok izgovara riječi i jednostavne rečenice. • Prepoznaje i izgovara usvojene riječi i rečenice prema govornom modelu. • Oponaša pravilan izgovor i intonaciju prema govornom modelu dok čita riječi i jednostavne rečenice. • Čita i pravilno izgovara i intonira vrlo kratak tekst uz pomoć nastavnika. • Čita i oponaša likove iz poznatog teksta po dodijeljenim ulogama.
---	--

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.6.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.6.1.	
A.6.4. Koristi se usvojenim riječima, frazama i rečenicama u vrlo kratkom govoru.	• Formira kratke i vrlo jednostavne rečenice sastavljene od usvojenih riječi i fraza. • Daje vlastite primjere tako što upotrebljava usvojene riječi, fraze i rečenice. • Niže riječi u rečenicu na osnovu slikovnog i zvučnog predloška. • Imenuje osobe, radnju, predmete, pojmove u poznatom kontekstu.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.6.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.6.1.	
A.6.5. Upotrebljava osnovne usvojene riječi, fraze i rečenice u komunikacijskim situacijama.	• Razmjenjuje najjednostavnije rečenice postavljajući pitanja i dajući odgovore. • Razmjenjuje lične informacije s vršnjacima upotrebljavajući naučene obrasce predstavljanja. • Učestvuje u kratkim dramatizacijama (nekoliko kratkih rečenica) uz pomoć nastavnika ili sagovornika.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.6.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.6.1.	
A.6.6. Piše vrlo kratke i jednostavne rečenice.	• Dopunjava, reda riječi i formira rečenicu. • Piše poznate riječi i kratke rečenice povezujući ih s ilustracijama (dopisuje riječ pored slikovnog prikaza, mijenja ilustracije odgovarajućim riječima i sl.). • Formira jednostavne rečenice prateći model obrađenih/usvojenih rečenica. • Upotrebljava najčešće znakove interpunkcije (tačku, zarez, upitnik) i pravopisno pravilo koje se odnosi na najosnovniju upotrebu velikog slova. • Prepisuje riječi u cilju uvježbavanja rukopisa u smislenim aktivnostima (pravi svoj rječnik, raspored časova, čestitke i sl. uz pomoć nastavnika).
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2

Ključni sadržaji
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.6.1.
Preporuke za ostvarenje ishoda
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.6.1.

Oblast: B/ Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.6.1. Prepoznaje i daje primjere sličnosti i razlika između vlastite kulture i kultura turskog govornog područja.	• Prepoznaje svakodnevne navike i aktivnosti stanovnika zemalja turskog govornog područja u poznatom kontekstu. • Identifikuje sličnosti i razlike između načina života u vlastitoj kulturi i kulturama turskog govornog područja. • Navodi primjere karakteristika kultura turskog govornog područja te sličnosti i razlike u odnosu na vlastitu kulturu.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1 SJZ-3.3.1 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i životnom iskustvu učenika, omogućavajući im da ih uporede s elementima vlastite kulture. Neophodno je podsticati učenike na otvoren i radoznao pristup upoznavanju drugih kultura, oslobođen stereotipa i predrasuda. Aktivnosti i zadaci treba da budu prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na razvijanje interesa za aktivno učenje o kulturama turskog govornog područja. U tom procesu važno je podsticati poštovanje prema drugom i drugačijem, kao i ravnopravno uvažavanje kulturnih vrijednosti – i vlastitih i onih koje pripadaju turskoj kulturi. Ostvarujući vezu sa Međukulturnom oblast, učenici se uključuju u realizaciju različitih aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako kulture turskog govornog područja tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika, a mogu uključivati npr. obilježavanje Međunarodnog dana stranih jezika, organizaciju Mjeseca turske kulture (dani filma, kuhinje, muzike), kreativne radionice koje se realizuju uz pomoć turskih i domaćih stručnjaka, pripremu i učešće na festivalu Dan djeteta, učešće u projektima razmjene i saradnje s drugim školama ili vladinim i nevladinim organizacijama u Turskoj ili u BiH. Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na turskom jeziku, te se mogu koristiti programi: Kahoot, Türkçe Öğretim Portalı i slični. Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal.	
B.6.2. Pokazuje zanimanje i istražuje informacije o zemljama i kulturama turskog govornog područja u poznatom kontekstu.	• Istražuje i identifikuje osnovne činjenice iz različitih izvora u vezi s npr. geografijom, historijom, književnošću, školstvom, muzikom, sportom i sl. zemalja i kultura turskog govornog područja. • Izdvaja i prezentuje prikupljene informacije o zemljama i kulturama turskog govornog područja uz pomoć nastavnika.

	• Uočava važnost učenja stranih jezika. • Prepoznaje praznike iz svakodnevnog života u tekstu uz pomoć vizuelnih i/ili multimedijalnih podsticaja. • Aktivno učestvuje u pisanju zajedničke čestitke ili e-mail poruke u razredu povodom praznika na turskom jeziku.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.6.1.	
B.6.3. Održava vrlo jednostavnu komunikaciju koristeći se normama lijepog i uljudnog ponašanja u simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim susretima.	• Identifikuje primjeren način sporazumijevanja i ponašanja, uključujući neverbalnu komunikaciju, u jednostavnom razgovoru u kulturi turskog govornog područja. • Primjećuje i poštuje kulturne različitosti u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji. • Prepoznaje odgovarajuće načine komunikacije i ponašanja u okviru kulture turskog govornog područja, uključujući neverbalnu komunikaciju u jednostavnim razgovorima.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.6.1.	
B.6.4. Prepoznaje kulturno osjetljivo ponašanje i otvoreno pristupa učenju o drugim kulturama.	• Prepoznaje važnost otvorenog načina ophođenja prema drugom i drugačijem. • Uočava i pozitivno reaguje na primjere kvalitetnih međukulturnih odnosa. • Formira pozitivan stav o učenju o drugim kulturama.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim jezičkim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.6.1.	

--

Oblast: C/ Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.6.1. Razvija strategije za praćenje i usmjeravanje vlastitog učenja.	• Kreira umne mape koje povezuju ključne pojmove i njihova objašnjenja. • Uočava sličnosti i razlike između turskog i bosanskog jezika s fokusom na morfologiju (viševarijantni sufiksi). • Koristi se dvojezičkim rječnikom (štampanim i elektronskim). • Objašnjava značenje nepoznatih riječi u jednostavnim tekstovima. • Odabire i primjenjuje jednostavne i učinkovite strategije za učenje turskog jezika.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko. Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja turskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi turskog jezika kao što su: predviđanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem bosanskog jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizuelizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, podvlačenje nepoznate riječi, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka, itd. Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu turskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni. Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako kulture turskog govornog područja tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. poređenje tradicionalne/ narodne muzike, savremenih muzičkih pravaca, tradicionalnih igara/nošnji i slično. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-om. Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom čestitke, pozivnice, plakata i radionica slično. Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje ka aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.6.1 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.	

C.6.2. Upoznaje se s pravilnom i sigurnom upotrebom IKT-a.	• Prepoznaje ulogu medija i IKT-a. • Usvaja pravila za sigurno korištenje IKT-a. • Pronalazi osnovne informacije u jednostavnim sadržajima iz različitih izvora. • Odabire i upotrebljava odgovarajući oblik IKT-a.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.6.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.6.2 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.	
C.6.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Prepoznaje vrijednost prijateljstva, saradnje, altruizma i empatije i značaj učešća u društvenim aktivnostima. • Kreira plan rada na nekom zadatku. • Upotrebljava neverbalnu komunikaciju i pažljivo slušanje u grupnom, timskom i radu u paru. • Učestvuje u rješavanju projektnih zadataka na fleksibilan i kooperativan način. • Razgovara o jednostavnim društvenim temama i iskazuje svoje mišljenje i stavove.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.6.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.6.3 se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2 i KMP-1.1.3.	

7. razred osnovne škole /2 časa sedmično/70 časova godišnje/

Oblast: A/ Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.7.1. Prepoznaje suštinu vrlo kratkog i kratkog te vrlo jednostavnog teksta prilikom slušanja i čitanja.	• Razlikuje glavne od sporednih informacija i prepoznaje glavne poruke/ideje slušanog i čitanog teksta o poznatim temama i svakodnevnim situacijama. • Uočava bitne informacije i povezuje ih sa svojim iskustvom prilikom slušanja i čitanja. • Predviđa osnovni sadržaj ili suštinu slušanog ili čitanog teksta.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: svakodnevne aktivnosti, životinje, vremenske prilike, moja porodica, moje okruženje, raspust, upoznajmo Tursku, praznici i odmori, izražavanje vremena na satu, u restoranu/supermarketu. Vokabular se bira u skladu s temama koje se obrađuju, vodeći računa o uzrastu učenika i povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Pored toga što će stalno proširivati vokabular učenici će, također, učiti da upotrebljavaju: sinonime, antonime, složenice... Gramatički sadržaji: ponavljaju se i proširuju u odnosu na šesti razred. Imenice: İsmi Halleri (yalın hali, belirtme hali, bulunma hali, ayrılma hali.), İsim Tamlamaları (Belirtili İsim Tamlaması, Belirtisiz İsim Tamlaması). Zamjenice: Ek Halinde Zamir. Pridjevi: Sıfat sıralaması (daha, en). Glagoli, glagolska vremena i glagolski načini: Mak İstemek, Şimdiki zaman, Görülen (- di'li) Geçmiş Zaman, Emir Kipi, İstek Kipi. Brojevi: (100...), Sıra Salıla (100...). Rečenica (SOP): Basit Cumle (İsim ve fiil cümlesi).	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. U prvim godinama učenja potrebno je usmjeriti pažnju na razumijevanje i usmenu komunikaciju sa zabavnim aktivnostima, koje imaju za cilj da pobude, razviju i podržavaju zainteresovanost za učenje turskog jezika. U sedmom razredu turski kao drugi strani jezik se manje uči oponašanjem i ponavljanjem jezičkih obrazaca, učenici se podstiču na uočavanje strukturnih analogija i zaključivanje na temelju brojnih primjera. Učenici svjesno stječu kognitivne sposobnosti razvijanjem vještina slušanja, čitanja, govora i pisanja. Između usmenih i pisanih aktivnosti treba nastojati uspostaviti finu ravnotežu u pozitivnoj i zabavnoj atmosferi za učenje. Novi se sadržaji uvode na temelju poznatih jezičkih sadržaja prilagođenih nivou jezičkog razvoja i iskustva učenika, vodeći računa o međupredmetnoj korelaciji. Prilikom obrade i uvježbavanja leksičkih i gramatičkih sadržaja, treba kreirati podsticajnu klimu u učionici i ponuditi širok spektar zabavnih aktivnosti prilagođenih različitim stilovima učenja učenika. Preporučuju se sljedeće aktivnosti: pantomima, mimika i gestikulacija, povezivanje (sadržaja, slike i riječi, slike i rečenice i sl.), jezičke igre, demonstracija, imitacija, pjevanje, igranje uloga, ples, dijalogi, recitovanje, dopunjavanje teksta, izgovor brzalice, povezivanje/rekonstruisanje redoslijeda dijelova priče ili teksta, prepričavanje događaja ili situacija uz pomoć slika ili pitanja, prezentacije i slično, uz vizuelnu podršku. Preporučuje se izbjegavanje klasičnih diktata kako bi se ova aktivnost usmjerila više na učenika. Diktat treba da se koristi kao svrsishodna i stimulirajuća vježba s ciljem razvijanja vještine slušanja, provjere pravopisa, vježbe upotrebe novog vokabulara te vježbanja ili usvajanja novih gramatičkih struktura.	

Ostvarivanje ishoda podrazumijeva primjenu različitih oblika rada s naglaskom na rad u paru i grupi, kojim se svakom učeniku pruža prilika da aktivno učestvuje. S tim u vezi je i uspostavljanje međusobnog povjerenja između učenika i nastavnika kao i među samim učenicima.

Pobuđivanje i razvijanje motivacije za učenje turskog jezika, samopouzdanja i radnih navika kod učenika je u ovom periodu veoma važno kao i stvaranje dinamičnog i zabavnog okruženja za učenje. Naglasak je na učenju turskog jezika bez pritiska i straha od greške, uz punu slobodu neverbalnog i verbalnog izražavanja. Neophodno je kontinuirano davati konstruktivne i motivacijske povratne informacije učenicima o njihovim postignućima u procesu ostvarivanja ishoda.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod A.7.1 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.

A.7.2. Analizira i povezuje vrlo jednostavne jezičke strukture i zakonitosti u kratkom i vrlo kratkom tekstu prilikom slušanja i čitanja.	• Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. • Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. • Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.7.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.7.1.

A.7.3. Uočava pravilan izgovor, akcenat i intonaciju u vrlo kratkim i kratkim te vrlo jednostavnim tekstovima.	• Pravilno izgovara i akcentuje riječi u vrlo kratkom i kratkom te vrlo jednostavnom tekstu i koristi se fonemskom transkripcijom. • Uočava promjenu izgovora kod vokalne sinkope. • Čita vrlo kratak te vrlo jednostavan tekst vodeći računa o izgovoru, akcentu i intonaciji.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.7.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.7.1.

A.7.4. Koristi se vrlo jednostavnim jezičkim strukturama u vrlo kratkom i kratkom govoru o poznatim temama.	• Povezuje zadane smjernice i govori vrlo kratke i kratke te vrlo jednostavne tekstove o poznatim temama. • Upotrebljava vrlo jednostavne jezičke strukture da bi povezao dijelove teksta u cjelinu uz povremenu pomoć nastavnika. • Prezentuje vrlo kratak te vrlo jednostavan tekst o poznatoj temi na osnovu uzorka, npr. opisuje ljude i stvari, mjesto stanovanja. • Ispravlja svoj govor.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.7.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.7.1.	
A.7.5. Učestvuje u vrlo kratkoj i kratkoj te vrlo jednostavnoj govornoj interakciji o bliskim i uobičajenim sadržajima.	• Vodi vrlo kratke i kratke te vrlo jednostavne razgovore uz povremenu pomoć nastavnika i preuzima riječ na primjeren način. • Razgovara s vršnjacima/nastavnikom o sebi i drugima te o svakodnevnim situacijama upotrebljavajući usvojena pitanja i dajući usvojene odgovore. • Planira i realizuje kratke dijaloge upotrebljavajući uobičajene izraze prema namjeni i publici. • Otpočinje, nastavlja i završava vrlo kratak i kratak te vrlo jednostavan razgovor.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.7.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.7.1.	
A.7.6. Piše vrlo kratak i kratak tekst o bliskim temama koristeći se vrlo jednostavnim jezičkim strukturama.	• Piše vrlo kratak i kratak te vrlo jednostavan tekst poštujući ortografska pravila. • Piše informacije o sebi i drugima, povezuje dijelove teksta u logičnu cjelinu. • Primjenjuje osnovna načela pisanja. • Uređuje i ispravlja svoj tekst uz pomoć nastavnika/ vršnjaka. • Primjenjuje ortografska pravila dok piše vrlo kratak i vrlo jednostavan diktat.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.7.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.7.1.	
Napomena:	
Pored naprijed navedenih poveznica ishod A.7.6 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.	

Oblast: B/ Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.7.1. Prepoznaje i upoređuje sličnosti i razlike između vlastite kulture i kultura turskog govornog područja.	• Identifikuje načine života, običaje i tradicije kultura turskog govornog područja te opisuje sličnosti i razlike s vlastitom kulturom.

	• Razlikuje specifične aktivnosti svojstvene svakodnevnici vršnjaka turskog govornog područja i upoređuje ih s vlastitim. • Uočava postojanje zajedničkih interesa i navika vršnjaka u međukulturnom kontekstu.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1 SJZ-3.3.1 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda. Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o kulturama turskog govornog područja. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i kultura turskog govornog područja. Ostvarujući vezu sa Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako kulture turskog govornog područja tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika, a mogu uključivati npr. obilježavanje Međunarodnog dana stranih jezika, organizaciju Mjeseca turske kulture (dani filma, kuhinje, muzike), kreativne radionice koje se realizuju uz pomoć turskih i domaćih stručnjaka, pripremu i učešće na festivalu Dan djeteta, učešće u projektima razmjene i saradnje s drugim školama ili vladinim i nevladinim organizacijama u Turskoj ili u BiH. Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na turskom jeziku, te se mogu koristiti programi: Kahoot, Türkçe Öğretim Portalı i slični. Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audio-vizuelni materijal.	
B.7.2. Pokazuje zanimanje i istražuje informacije o zemljama i kulturama turskog govornog područja.	• Istražuje, izdvaja i povezuje činjenice iz različitih izvora u vezi s npr. geografijom, historijom, književnošću, školstvom, muzikom, sportom, važnim ličnostima i sl. zemalja i kultura turskog govornog područja. • Prezentuje prikupljene informacije o zemljama i kulturama turskog govornog područja uz pomoć nastavnika po potrebi.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.7.1.	
B.7.3. Održava jednostavnu komunikaciju koristeći se normama lijepog i uljudnog	• Razlikuje formalni od neformalnog načina sporazumijevanja i ponašanja u kulturama turskog govornog područja.

ponašanja u simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim susretima.	• Primjećuje i poštuje kulturne različitosti u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji. • Uočava važnost poznavanja neverbalnih obrazaca ponašanja u komunikaciji.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.7.1.	
B.7.4. Razlikuje pozitivne međuljudske odnose od negativnih i pristupa učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda.	• Daje primjere pozitivnih i negativnih međuljudskih odnosa. • Opisuje razlike između sebe i drugih i prihvaća te razlike bez donošenja vrijednosnog suda. • Prepoznaje osnovne stereotipe o vlastitoj kulturi i kulturama turskog govornog područja. • Formira stav o postojanju jednakih prava za pripadnike različitih kultura.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.7.1.	

Oblast: C/ Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.7.1. Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	• Povezuje nove i stare pojmove radi lakšeg memorisanja. • Prepoznaje značenje riječi iz konteksta. • Koristi se dvojezičkim rječnikom (štampanim i elektronskim) i objašnjava način njegovog korištenja. • Odabire i primjenjuje jednostavne strategije učenja turskog jezika.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko.	

Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja turskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi turskog jezika kao što su: predviđanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem bosanskog jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizuelizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, podvlačenje nepoznate riječi, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka, itd.

Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu turskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni.

Ostvarujući vezu sa Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako kulture turskog govornog područja tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. poređenje tradicionalne/ narodne muzike, savremenih muzičkih pravaca, tradicionalnih igara/nošnji i slično. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-om.

Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka/afiše, snimanjem kratkog videa i slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.7.1 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.7.2. Ograničeno upotrebljava pojedine oblike IKT-a primjenjujući pravila za sigurno korištenje.	• Upotrebljava IKT primjenjujući pravila za sigurno korištenje. • Pronalazi informacije u jednostavnim sadržajima iz različitih izvora. • Upotrebljava IKT za obogaćivanje vokabulara.
--	--

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1

Ključni sadržaji

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.7.1.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.7.2 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.7.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Raspravlja o vrijednosti prijateljstva, saradnje, altruizma i empatije i značaju učešća u društvenim aktivnostima. • Preuzima odgovornost za realizaciju aktivnosti u grupi, timu ili paru. • Prepoznaje izvodljivu ideju i praktično je realizuje. • Sarađuje s vršnjacima u radu na projektnim zadacima.
--	---

	• Razgovara o društvenim temama i iskazuje svoje mišljenje i stavove.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.7.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.7.3 se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2 i KMP-1.1.3.	

8. razred osnovne škole /2 časa sedmično/70 časova godišnje/

Oblast: A/ Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.8.1. Tumači sadržaj kratkog i vrlo jednostavnog teksta prilikom slušanja i čitanja.	• Opisuje radnju kratkog i vrlo jednostavnog teksta prilikom slušanja i čitanja. • Objašnjava glavne poruke/ideje slušanog i čitanog sadržaja. • Povezuje hronološki slijed događaja. • Razlikuje ključne i specifične informacije prilikom slušanja i čitanja.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: igre i zabava, kupovina, odjeća, obuća i asesoari, kuća (stanovanje i bliža okolina), moje buduće zanimanje, upoznajmo moju domovinu i Tursku, zdravlje i ishrana, turske bajke, prirodna i historijska bogatstva, kosmos. Vokabular se bira u skladu s temama koje se obrađuju, vodeći računa o uzrastu učenika i povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Pored toga što će stalno proširivati vokabular učenici će, također, učiti da upotrebljavaju: sinonime, antonime, složenice... Gramatički sadržaji: ponavljaju se i proširuju u odnosu na sedmi razred. Imenice: Vasıta hali (la/ le, ile), ki / daki; teki Edatı. Zamjenice: kendi. Veznici: bağlaçlar (bu yüzden, bu nedenle, çünkü...). Prilozi: ki eki, daki/ teki, (i)ken/(y)ken. Prijedlozi: Edatlar (dan/den, tan/ten önce; sonra). Glagolska vremena: Gelecek Zaman, Düyülan (- miş'li) Geçmiş Zaman. Rečenica: Basit cumle (SOP).	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. U ovoj godini učenja treba usmjeriti pažnju na razumijevanje i usmenu komunikaciju kroz zabavne aktivnosti, koje imaju za cilj da pobude, razviju i podržavaju zainteresovanost za učenje jezika. Turski kao drugi strani jezik se u osmom razredu osnovne škole sve manje uči oponašanjem i ponavljanjem jezičkih obrazaca, učenici se podstiču na uočavanje strukturnih analogija i zaključivanje na temelju brojnih primjera.	

Podučavanje jezičkih sadržaja temelji se na učenju iz situacije, odnosno govornoj i pisanoj komunikaciji. Pored vještine govora i slušanja, naglasak se daje i na razvoj vještina čitanja i pisanja. Gramatičke i leksičke strukture se i dalje biraju primjereno razvojnoj dobi učenika i postepeno se proširuju, vodeći računa o međupredmetnoj korelaciji. Pri realizaciji datih tema od velike važnosti je sistematično proširivanje broja riječi i izraza, s ciljem funkcionalnije upotrebe.

Preporučuju se sljedeće aktivnosti: pantomima, mimika i gestikulacija, jezičke igre, demonstracija, imitacija, pjevanje, igranje uloga, ples, dijalozi, recitovanje, recitovanje brzalica, dopunjavanje teksta, povezivanje/rekonstruisanje redoslijeda dijelova priče ili teksta, prepričavanje događaja ili situacija uz pomoć slika ili pitanja, pisanje kraja priče koji nedostaje, razmjena elektronske korespondencije s vršnjacima, prezentacije i slično.

Preporučuje se izbjegavanje klasičnih diktata kako bi se ova aktivnost usmjerila više na učenika. Diktat treba da se koristi kao svrsishodna i stimulirajuća vježba s ciljem razvijanja vještine slušanja, provjere pravopisa, vježbe upotrebe novog vokabulara te vježbanja ili usvajanja novih gramatičkih struktura.

Ostvarivanje ishoda podrazumijeva primjenu različitih oblika rada s naglaskom na rad u paru i grupi, kojim se svakom učeniku pruža prilika da aktivno učestvuje. Važno je uspostaviti pozitivne odnose bazirane na povjerenju između učenika i nastavnika kao i između samih učenika

Pobuđivanje i razvijanje motivacije za učenje turskog jezika, samopouzdanja i radnih navika kao i samostalnost u radu u školi i kod kuće je u ovom periodu veoma važno. Naglasak je na učenju turskog jezika bez pritiska i straha od greške, uz punu slobodu neverbalnog i verbalnog izražavanja u dinamičnom i zabavnom okruženju za učenje. Neophodno je kontinuirano davati konstruktivne i motivacijske povratne informacije učenicima o njihovim postignućima u procesu ostvarivanja ishoda.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod A.8.1 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.

A.8.2. Analizira i povezuje vrlo jednostavne jezičke strukture i zakonitosti u kratkom tekstu prilikom slušanja i čitanja.	• Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. • Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. • Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.8.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.8.1.	
A.8.3. Razlikuje intonacijska obilježja, pravilan izgovor, akcenat i ritam u kratkim i vrlo jednostavnim tekstovima.	• Razlikuje intonaciju izjavnih, upitnih i uzvičnih rečenica. • Izgovara pravilno riječi u rečenici i koristi se fonemskom transkripcijom. • Čita kratak i vrlo jednostavan tekst uz pravilan izgovor, akcenat, ritam i intonaciju.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.8.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	

Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.8.1.	
A.8.4. Koristi se vrlo jednostavnim jezičkim strukturama u kratkom govoru o poznatim temama.	• Bira vokabular i gramatičke strukture u kratkom govoru o bliskim, poznatim temama. • Povezuje jednostavne jezičke strukture u kratkom govoru da ispriča priču, događaj iz ličnog iskustva kao običan slijed događaja. • Opisuje svoju porodicu, uslove života, poznate situacije i svakodnevne aktivnosti. • Ispravlja svoj govor.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.8.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.8.1.	
A.8.5. Učestvuje u kratkom i vrlo jednostavnom razgovoru o poznatim temama i uobičajenim situacijama.	• Učestvuje u unaprijed pripremljenom i nepripremljenom kratkom i vrlo jednostavnom razgovoru o poznatim temama. • Formira proste i složene rečenice s ciljem razmjene informacija, davanja uputa i ostvarivanja društvenog kontakta (pozdravljanje, opraštanje, predstavljanje, zahvaljivanje). • Otpočinje, nastavlja i završava kratak i vrlo jednostavan razgovor. • Preuzima riječ na primjeren način i daje do znanja ako ne uspijeva da prati ono o čemu se govori.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.8.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.8.1.	
A.8.6. Piše kratak tekst o svakodnevnim temama koristeći se vrlo jednostavnim jezičkim strukturama.	• Piše kratke i vrlo jednostavne tekstove poštujući ortografska pravila. • Piše o svojoj porodici, uslovima života i svakodnevnim aktivnostima. • Oblikuje tekst na osnovu ponuđenih riječi o zadanoj temi. • Primjenjuje osnovna načela pisanja. • Uređuje i ispravlja svoj tekst. • Primjenjuje ortografska pravila dok piše kratak i vrlo jednostavan diktat.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1
Ključni sadržaji	

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.8.1.
Preporuke za ostvarenje ishoda
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.8.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod A.8.6 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.

Oblast: B/ Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.8.1. Pronalazi i objašnjava sličnosti i razlike između vlastite kulture i kultura turskog govornog područja.	• Navodi sličnosti i razlike između vlastite kulture i kultura turskog govornog područja. • Upoređuje i objašnjava razlike između načina života građana turskog govornog područja s vlastitim. • Interpretira uočene razlike u kontekstu kultura turskog govornog područja. • Objašnjava aktivnosti svojstvene svakodnevnici vršnjaka kultura turskog govornog područja i upoređuje ih s vlastitim.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1 SJZ-3.3.1 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda. Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o kulturama turskog govornog područja. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i kultura turskog govornog područja. Ostvarujući vezu sa Međukulturnom oblast, učenici se uključuju u realizaciju različitih aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako kulture turskog govornog područja tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika, a mogu uključivati npr. obilježavanje Međunarodnog dana stranih jezika, organizaciju Mjeseca turske kulture (dani filma, kuhinje, muzike), kreativne radionice koje se realizuju uz pomoć turskih i domaćih stručnjaka, pripremu i učešće na festivalu Dan djeteta, učešće u projektima razmjene i saradnje s drugim školama ili vladinim i nevladinim organizacijama u Turskoj ili u BiH. Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na turskom jeziku, te se mogu koristiti programi: Kahoot, Türkçe Öğretim Portalı i slični. Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na turskom jeziku. Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisлити i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal.	

B.8.2. Prikuplja i istražuje informacije o zemljama i kulturama turskog govornog područja.	• Istražuje činjenice iz različitih izvora u vezi s npr. geografijom, historijom, književnošću, školstvom, muzikom, sportom, institucijama, važnim ličnostima, umjetnošću, medijima i sl. zemalja i kultura turskog govornog područja. • Samostalno prezentuje prikupljene informacije o zemljama i kulturama turskog govornog područja. • Istražuje aktuelne događaje i zanimljivosti o popularnim ličnostima.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.8.1.	
B.8.3. Primjenjuje način ponašanja i sporazumijevanja primjeren simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim komunikacijskim situacijama.	• Prepoznaje i primjenjuje norme kulturnog obraćanja u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji. • Prilagođava svoje obrasce ophođenja i ponašanja, uključujući neverbalnu komunikaciju, u međukulturnim susretima.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.8.1.	
B.8.4. Izdvaja kulturno osjetljive pristupe od različitih oblika omalovažavanja drugog i drugačijeg i prepoznaje postojanje stereotipa i predrasuda.	• Uočava postojanje stereotipa u različitim izvorima/ situacijama i prepoznaje njihov ograničavajući učinak. • Identifikuje stereotipe i predrasude o vlastitoj kulturi i kulturama turskog govornog područja na konkretnim primjerima. • Opisuje primjere isključivanja drugog i drugačijeg uzrokovanog stereotipima i predrasudama.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.8.1.	

Oblast: C/ Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.8.1. Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	• Grafički prikazuje bitne informacije iz nastavnih sadržaja, npr. putem ZŽN/KWL tabele. • Koristi se dvojezičkim i jednojezičkim rječnikom (štampanim i elektronskim) i istražuje njegov sadržaj. • Objašnjava značenje nepoznatih i višeznačnih riječi. • Odabire i primjenjuje često korištene strategije učenja turskog jezika.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko. Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja turskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi turskog jezika kao što su: predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem bosanskog jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizuelizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, podvlačenje nepoznate riječi, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka, itd. Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu turskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni. Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako kulture turskog govornog područja tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. poređenje tradicionalne/narodne muzike, savremenih muzičkih pravaca, tradicionalnih igara/nošnji, predstavljanje omiljenog pisca/književnog djela i slično. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-om. Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka/afiše, brošure, snimanjem kratkog videa i slično. Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje ka aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.8.1 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.	
C.8.2. Komunicira upotrebljavajući IKT u sigurnom okruženju.	• Identifikuje različite elektronske komunikacije.

	• Pronalazi i odabire informacije i sadržaje iz različitih izvora. • Komunicira s nastavnikom/vršnjacima u sigurnom digitalnom okruženju pod nadzorom nastavnika.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.8.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.8.2 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.	
C.8.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Zastupa svoje stavove o vrijednostima prijateljstva, saradnje, altruizma i empatije i značaju učešća u društvenim aktivnostima. • Analizira značaj kreativnosti za lični i društveni razvoj. • Uočava važnost učenja na greškama. • Kreira plan rada za sebe i za svoju grupu na rješavanju projektnih zadataka. • Upoređuje samostalni i grupni, timski i rad u paru. • Razgovara o aktuelnim društvenim temama i spremno iskazuje svoje mišljenje i stavove.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.8.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.8.3 se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2 i KMP-1.1.3.	

9. razred osnovne škole /2 časa sedmično/66 časova godišnje/

Oblast: A/ Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.9.1. Analizira i povezuje sadržaje kratkih i jednostavnih tekstova prilikom slušanja i čitanja.	• Analizira sadržaje slušanog i čitanog kratkog i jednostavnog teksta i razlikuje bitne od nebitnih informacija. • Bira ključne i specifične informacije prilikom slušanja i čitanja. • Povezuje informacije u tekstu o poznatim temama te ih upoređuje s vlastitim iskustvom i znanjem. • Identifikuje glavne poruke/ideje slušanog i pročitanoog sadržaja.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: druženje i prijateljstva, život nekad i sad, mediji, svijet životinja, hobi, igre za razvijanje inteligencije, naše okruženje, tradicionalni običaji u Turskoj, sport i zdravlje, svijet knjiga. Vokabular se bira u skladu s temama koje se obrađuju, vodeći računa o uzrastu učenika i povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Pored toga što će stalno proširivati vokabular učenici će, također, učiti da upotrebljavaju: sinonime, antonime, složenice... Gramatički sadržaji: ponavljaju se i proširuju u odnosu na osmi razred. Imenice: Ca/ce, ça/çe – eşitlik Hali, a/ e göre. Prilozi: Arak/Erek; yarak/yerek, İp, yİp, A...a. Prijedlozi: dİktEn sonra. Glagolska vremena i glagolski načini: Geniş Zaman – r, Yeterlilik kipi, Şart Kipi. Veznici: Bazen, asla, her zaman, genellikle..., Hem...hem, Ne...ne, Ya...ya. Rečenica: Basit cümle – SOP (özne,nesne yüklem).	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Na ovom nivou učenja treba i dalje stavljati u fokus učenje turskog jezika bez pritiska i straha od greške, uz punu slobodu neverbalnog i verbalnog izražavanja. Učenici se podstiču na uočavanje strukturnih analogija i zaključivanje na temelju brojnih primjera kako bi stekli znanja o jeziku koja će potom primjenjivati samostalno i funkcionalno. Novi se sadržaji uvode na temelju poznatih jezičkih sadržaja prilagođenih nivou jezičkog razvoja i iskustva učenika te vodeći računa o međupredmetnoj korelaciji. Treba posvetiti pažnju razvijanju sve četiri jezične vještina, s posebnim naglaskom na vještinu govora. Preporučuju se sljedeće aktivnosti: pantomima, mimika i gestikulacija, jezičke igre, demonstracija, imitacija, pjevanje, igranje uloga, ples, dijalozi, recitovanje, recitovanje brzalice, dopunjavanje teksta, povezivanje/rekonstruisanje redoslijeda dijelova priče ili teksta, prepričavanje događaja ili situacija uz pomoć slika ili pitanja, pisanje kraja priče koji nedostaje, razmjena elektronske korespondencije s vršnjacima, prezentacije i slično. Preporučuje se izbjegavanje klasičnih diktata kako bi se ova aktivnost usmjerila više na učenika. Diktat treba da se koristi kao svrsishodna i stimulirajuća vježba s ciljem razvijanja vještine slušanja, provjere pravopisa, vježbe upotrebe novog vokabulara te vježbanja ili usvajanja novih gramatičkih struktura. Ostvarenje ishoda podrazumijeva primjenu različitih oblika rada s naglaskom na rad u paru i grupi, kojim se svakom učeniku pruža prilika da aktivno učestvuje. Potrebno je kreirati podsticajno okruženje i uspostaviti pozitivne odnose bazirane na povjerenju između učenika i nastavnika kao i među samim učenicima.	

Važno je pobuđivati motivaciju za učenje turskog jezika i razvijati radne navike kao i samostalnost u radu u školi i kod kuće. Neophodno je kontinuirano davati konstruktivnu i motivacijsku povratnu informaciju učenicima o njihovim postignućima u procesu ostvarivanja ishoda.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod A.9.1 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.

A.9.2. Analizira i povezuje jednostavne jezičke strukture i zakonitosti u kratkom tekstu prilikom slušanja i čitanja.	• Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. • Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. • Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.9.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.9.1.	
A.9.3. Primjenjuje intonacijska obilježja, pravilan izgovor, akcenat, ritam u kratkim i jednostavnim tekstovima.	• Prilagođava intonaciju kako bi izrazio različit smisao informacije. • Uočava riječi koje se isto izgovaraju, a imaju različito značenje i različito se pišu. • Izgovara pravilno riječi i koristi se fonemskom transkripcijom. • Čita kratak i jednostavan tekst uz pravilan izgovor, akcenat, ritam i intonaciju.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.9.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.9.1.	
A.9.4. Koristi se jednostavnim jezičkim strukturama u kratkom govoru o poznatim temama.	• Priprema i drži kratak i jednostavan uvježban govor u okviru poznate teme za koju je lično vezan. • Objašnjava zbog čega mu se nešto sviđa ili ne sviđa. • Opisuje događaje iz ličnog iskustva, svakodnevne radnje i navike, prethodne i planirane aktivnosti i prepričava bliske sadržaje. • Ispravlja svoj govor.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.9.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.9.1.	
A.9.5. Učestvuje u kratkom i jednostavnom razgovoru poznate tematike.	• Razmjenjuje informacije o bliskim temama, svakodnevnim aktivnostima, navikama, obavezama i upotrebljava jednostavne izraze tražeći dodatna pojašnjenja ako nešto ne razumije. • Izražava svoja osjećanja, mišljenje, slaganje i neslaganje poštujući sagovornika. • Otpočinje, nastavlja i završava kratak i jednostavan razgovor.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.9.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.9.1.	
A.9.6. Piše kratak tekst poznate tematike koristeći se jednostavnim jezičkim strukturama.	• Piše kratak i jednostavan tekst poštujući ortografska pravila. • Opisuje događaj, prethodna dešavanja, aktivnosti iz ličnog iskustva. • Opisuje nekolicinu vlastitih svakodnevnih situacija koristeći uzorak. • Oblikuje priču na osnovu slika. • Povezuje i primjenjuje osnovna načela pisanja. • Planira strukturu i sadržaj, uređuje i ispravlja svoj tekst. • Primjenjuje ortografska pravila dok piše kratak i jednostavan diktat.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.9.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.9.1.	
Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod A.9.6 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.	

Oblast: B/ Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.9.1. Analizira i izvodi zaključke o sličnostima i razlikama između vlastite kulture i kultura turskog govornog područja.	• Procjenjuje svoje viđenje razlika između vlastite kulture i kultura turskog govornog područja.

	• Poštuje različitosti kultura turskog govornog područja u odnosu na vlastitu kulturu. • Povezuje činjenice i saznanja o drugim kulturama s vlastitom kulturom. • Analizira kulturne sličnosti i razlike i razvija svijest o vlastitim kulturnim vrijednostima. • Iznosi i brani stav o važnosti poštovanja jezičke, kulturne i lične različitosti.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1 SJZ-3.3.1 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda. Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o kulturama turskog govornog područja. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i kultura turskog govornog područja. Ostvarujući vezu sa Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako kulture turskog govornog područja tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika, a mogu uključivati npr. obilježavanje Međunarodnog dana stranih jezika, organizaciju Mjeseca turske kulture (dani filma, kuhinje, muzike), kreativne radionice koje se realizuju uz pomoć turskih i domaćih stručnjaka, pripremu i učešće na festivalu Dan djeteta, učešće u projektima razmjene i saradnje s drugim školama ili vladinim i nevladinim organizacijama u Turskoj ili u BiH. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-om. Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na turskom jeziku, te se mogu koristiti programi: Kahoot, Türkçe Öğretim Portalı i slični. Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audio-vizuelni materijal.	
B.9.2. Prikuplja i analizira informacije o zemljama i kulturama turskog govornog područja.	• Istražuje i ispituje činjenice iz različitih izvora u vezi s npr. geografijom, historijom, književnošću, školstvom, muzikom, sportom, institucijama, važnim ličnostima, umjetnošću, medijima i sl. zemalja i kultura turskog govornog područja te pravi poređenja s vlastitom kulturom. • Samostalno izlaže prikupljene informacije o zemljama i kulturama turskog govornog područja. • Objašnjava važnost učenja stranih jezika.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	

Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.9.1.	
B.9.3. Primjenjuje način ponašanja i sporazumijevanja primjeren simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim komunikacijskim situacijama i upoređuje razlike u komunikaciji između kultura turskog govornog područja i vlastite kulture.	• Primjenjuje norme kulturnog obraćanja u vlastitoj sredini te u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji. • Upoređuje obrasce kulturnog obraćanja između pripadnika kultura turskog govornog područja s vlastitom kulturom. • Analizira međukulturne sličnosti i razlike u komunikaciji.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.9.1.	
B.9.4. Analizira kulturno osjetljiva gledišta i tumači situacije u kojim odsustvo kulturne osjetljivosti ugrožava kvalitet međuljudskih odnosa.	• Prepoznaje i analizira situacije u kojima stereotipi i predrasude ugrožavaju kvalitetne međuljudske odnose. • Opisuje događaje iz različitih perspektiva i uživljava se u situacije drugih osoba. • Preispituje vlastite stereotipe i predrasude i argumentuje potrebu njihovog prevazilaženja.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.9.1.	

Oblast: C/ Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.9.1. Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	• Sažima informacije iz nastavnih sadržaja u smislene cjeline. • Prikazuje uzročno-posljedičnu vezu među naučenim pojmovima. • Koristi se dvojezičkim i jednojezičkim rječnikom (štampanim i elektronskim) i kreira pojmovnik za oblast od vlastitog interesa. • Odabire i primjenjuje strategije učenja turskog jezika.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1

Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko. Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja turskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi turskog jezika kao što su: predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem bosanskog jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizuelizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, podvlačenje nepoznate riječi, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka itd. Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu turskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni. Ostvarujući vezu sa Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako kulture turskog govornog područja tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. poređenje tradicionalne/ narodne muzike, savremenih muzičkih pravaca, tradicionalnih igara/nošnji, predstavljanje omiljenog pisca/ književnog djela i slično. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-om. Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka/afiše, brošure, snimanjem kratkog videa, izradom razrednog bloga i slično. Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Samim tim i realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.9.1 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.	
C.9.2. Upotrebljava IKT za usvajanje nastavnih sadržaja.	• Upotrebljava IKT za ponavljanje, prezentiranje i uvježbavanje nastavnih sadržaja. • Objašnjava i poredi informacije i sadržaje iz različitih izvora i iskazuje svoje ideje. • Sarađuje s nastavnikom i vršnjacima pri usvajanju nastavnih sadržaja korištenjem IKT-a.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.9.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.9.2 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.	

C.9.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Pokazuje prijateljstvo, saradnju, altruizam, empatiju i utvrđuje važnost učešća u društvenim aktivnostima. • Povezuje prethodno naučeno s novim znanjem i vještinama. • Analizira značaj kreativnosti u procesu prilagođavanja promjenama u društvu. • Preispituje vlastite stavove prema timskom, grupnom i radu u paru. • Raspravlja o aktuelnim društvenim temama i uvažava mišljenje drugih.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.9.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.9.3 se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2 i KMP-1.1.3.	

GIMNAZIJA

Drugi strani jezik

1. razred gimnazije /2 časa sedmično/70 časova godišnje/ - opća gimnazija i filološka gimnazija, matematičko-informatička i gimnazija informacionih tehnologija (IT gimnazija)

Oblast: A/ Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.I.1. Interpretira sadržaj jednostavnog teksta srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	• Povezuje glavne ideje i važne detalje u slušanom i čitanom tekstu. • Selektuje informacije tako da razlikuje bitnu od nebitne informacije prilikom slušanja i čitanja. • Interpretira informacije koje su implicitno navedene prilikom slušanja i čitanja.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: škola, moderno društvo, muzika, zdravlje, posao, književnost, vrste ovisnosti, internet. Vokabular se bira u skladu s temama koje se obrađuju, vodeći računa o uzrastu učenika i povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Pored toga što će stalno proširivati vokabular, učenici će ponavljati ili učiti da upotrebljavaju: sinonime, antonime, složenice, idiome te prevodne ekvivalente ključnih riječi uz poređenje s bosanskim jezikom i nekim drugim stranim jezikom. Gramatički sadržaji: ponavljaju se i proširuju u odnosu na deveti razred. Imenice: Tekil/ Çoğul; cinsiyet, Ad çekimi, Hâl durumu, İsim Filler (ma/me, mak/mek, İş). Zamjenice: Şahıs (ben, sen, o...), İşaret (bu, şu...), İyelik (benim, senin, onun...). Pridjevi: Sıfat, Pekiştirme. Veznici: Bu yüzden, belki..belki, hem...hem, ne...ne, ya...ya. Glagoli i glagolska vremena: Şahıs ekleri, Olmak, etmek – yardımcı eylemler, Basit zamanalar (Şimdiki, Gelecek, Geniş Zaman, Di'li ve Miş'li Geçmiş Zaman). Kipi: Emir, istek, gereklilik kipi. Brojevi: Asıl sayıları. Prijedlozi: Edatlar (yalın, yönelme, ayrılma). Prilozi: burada, şurada, orada. Rečenica: Tümleçlerle cümle, Basit Cümle (İsim cümlesi, Fiil cümlesi).	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Prije slušanja/čitanja potrebno je upoznati učenike sa zadatkom i dati im upute da pročitaju pitanja ili urade neku drugu predradnju da bi znali šta je svrha slušanja/čitanja i na šta da obrate pažnju prilikom slušanja/čitanja. Također, prije čitanja preporučuje se učenike uputiti u temu tako da naslute o čemu će čitati na osnovu naslova, ilustracija, slika, ključnih riječi i sl. I prije slušanja učenici mogu razmisliti o temi koju će slušati, šta već znaju o temi, šta bi mogao biti sadržaj teksta, koje već poznate riječi bi se mogle naći u tekstu i sl. Upute koje se daju trebaju biti koncizne i odnositi se na čitanje/slušanje određenog tipa. U tom smislu važan je pravilan izbor jedne od četiri strategije slušanja/čitanja: slušanje/čitanje kako bi se shvatila suština i osnovna ideja, slušanje/čitanje koje ima za cilj pronaći određenu informaciju, intenzivno slušanje/čitanje i ekstenzivno slušanje/čitanje.	

Prilikom izbora sadržaja za čitanje i slušanje vodi se računa o međupredmetnoj korelaciji, uzrastu učenika i njihovim interesovanjima i željama jer će na taj način izbor teksta biti podsticajan i motivirajući.

Učenici reaguju na slušane i pročitane sadržaje davanjem kratkih ili nešto dužih odgovora, uočavanjem određenih informacija/glavne misli/detalja, prepoznavanjem teme/konteksta, predviđanjem sadržaja, utvrđivanjem implicitnog značenja, rješavanjem raznih tipova zadataka, razumijevanjem o čemu se radi na osnovu riječi, ilustracija, naslova, podnaslova, poznate tematike, itd.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod A.I.1 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.

A.I.2. Analizira i povezuje jednostavne jezičke strukture i zakonitosti u tekstu srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	• Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. • Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. • Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.
--	---

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Svrha nije analiza jezika samog po sebi nego zaključivanje o upotrebi jezičkih struktura i izvođenje zaključaka zasnovanih na indukciji, a konačni cilj jeste pragmatika, odnosno upotreba tih jezičkih struktura i zakonitosti.

Potrebno je posebno obratiti pažnju na postepenost uvođenja jezičkih sadržaja. Jezički sadržaji se postepeno uvode u srednjoj školi od poznatih k nepoznatim. Učenici sami pokušavaju identificirati ciljne sadržaje uz manju pomoć i usmjeravanje nastavnika. Na osnovu dovoljnog broja ciljnih struktura učenici zaključuju o upotrebi/tvorbi tih jezičkih struktura i/ili uz pomoć nastavnika a potom u samom kontekstu upotrebljavaju te iste strukture i konstruišu vlastite primjere ciljnih struktura. Prilikom analize jezičkih struktura i zakonitosti voditi se induktivnim zaključivanjem. Uloga nastavnika je da usmjeri učenike i da im pomaže ako im je pomoć potrebna.

Na osnovu konteksta, odnosno dovoljnog broja relevantnih primjera učenici identifikuju ciljnu jezičku strukturu i/ili zakonitost, zaključuju o upotrebi tih jezičkih struktura i zakonitosti i upotrebljavaju ih ispravno u kontekstu.

A.I.3. Povezuje i primjenjuje ortoepska pravila.	• Primjenjuje intonaciju, akcenat, ritam i neverbalnu komunikaciju u različitim formalnim i neformalnim govornim situacijama. • Provjerava izgovor i akcenat ciljanih riječi primjenjujući fonemsku transkripciju i pravilno ih izgovara i akcentira. • Čita razgovijetno uz pravilnu artikulaciju, akcentualizaciju i intonaciju. • Prepoznaje mjesto akcenata u izolovanim riječima i rečenicama prilikom slušanja.
--	--

	• Povezuje razliku između zvučnih i bezzvuknih suglasnika s pravilnim izgovorom.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Ortoepija je izuzetno važna u turskom jeziku jer pravilan izgovor je jedna od osnovnih preduslova nesmetane usmene komunikacije, koja je cilj učenja i podučavanja jezika. Posebnu pažnju obratiti glasovima koji ne postoje u bosanskom jeziku te iste prepoznati i pravilno izgovoriti. Također, potrebno je primjenjivati i ostala fonetsko-fonološka obilježja kao što su akcenat, ritam i intonacija. Izgovor nastavnika, kao i kvalitet i raznovrsnost snimljenog audiovizuelnog materijala veoma je značajan. S obzirom na to da komunikacija može biti verbalna i neverbalna, pored gore navedenih ortoepskih obilježja, učenici trebaju uskladiti i neverbalnu komunikaciju poruci koju žele poslati. Neverbalna komunikacija uključuje gestikulaciju, mimiku, držanje tijela, kontakt očima (gledanje sagovornika u oči, izbjegavanje pogleda sagovornika), dodirivanje, prostorno ponašanje (korištenje svog i tuđeg prostora, udaljenost od sagovornika, raspored sjedenja), itd. Znakovi neverbalne komunikacije, kojih su govornici uglavnom nesvjesni, govore o emotivnom naboju, samopouzdanju, pokazivanju stava. Učenici se koriste odgovarajućom neverbalnom komunikacijom kako bi se postigla prirodosti i opuštenosti, koje mogu da utječu na smanjenje inhibiranosti učenika prilikom usmenog izražavanja.	
A.I.4. Koristi se jednostavnim jezičkim strukturama u govoru srednje dužine o svakodnevnim, poznatim temama.	• Prezentuje pripremljeno izlaganje srednje dužine o svakodnevnim temama u skladu s namjenom i publikom. • Povezuje vokabular i gramatičke strukture s temom. • Iznosi vlastito mišljenje uz objašnjenja važnijih dijelova i na osnovu dokaza.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Vještina govora je produktivna vještina i kao takva zahtijeva poseban angažman kako nastavnika tako i učenika. Integracija svih ostalih vještina dolazi do izražaja upravo prilikom govora. Da bi govorne vježbe bile uspješne posebnu pažnju treba posvetiti pripremi i planiranju govornih aktivnosti. Teme za planirani govor, naraciju, predavanje, prezentaciju i sl. treba da budu recentne, prikladne situaciji i namjeni govora. Također, učenicima treba dozvoliti izbor tema koje oni smatraju interesantnim. Osim izbora teme, treba obratiti pažnju i na instrukcije. Učenicima treba dati jasne i precizne upute o onome što se od njih očekuje kao i optimalno vrijeme za razmišljanje i pripremu aktivnosti. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Govor sam po sebi jeste stresna aktivnost za većinu učenika i strah od greške je posebno izražen tokom te aktivnosti. Učenike ne bi trebalo prekidati tokom govorne aktivnosti nego diskretno bilježiti greške koje naprave i poslije govora ili neke od gore navedenih aktivnosti pružiti im povratnu informaciju te na prikladan način ukazati na greške koje treba otkloniti, uz pohvalu za aktivno učešće i interesovanje. Povratna informacija treba, u skladu sa zadatkom, da uključuje informacije o tačnosti,	

tečnosti, izgovoru, koherentnosti, poznavanju teme, pravilnoj upotrebi leksike, gramatičkoj pravilnosti i strukturi rečenica.

A.I.5. Učestvuje u jednostavnom razgovoru srednje dužine i poznate tematike.

- Razmjenjuje, provjerava i potvrđuje informacije u srednje dugom razgovoru poznate tematike.
- Otpočinje, nastavlja i završava razgovor srednje dužine i poznate tematike.
- U razgovoru koristi jednostavne jezičke strukture.
- Identificira različite komunikacijske situacije u smislu prepoznavanja formalnog i neformalnog obraćanja i primjereno reaguje na njih.
- Reaguje i nalazi odgovor na osjećanja kao što su iznenađenje, radoznalost, radost, tuga, ravnodušnost.

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kako bi se učenici osposobili za nesmetanu komunikaciju u svakodnevnim situacijama, potrebno je posvetiti posebnu pažnju usmenoj interakciji. Treba naglasiti da u učionici nije jednostavno stvoriti preduslove komunikacijske situacije koju bismo mogli nazvati „autentičnom“. Takva aktivnost zahtijeva brižljive pripreme i motivisanost samih učesnika u komunikaciji. Dakle, od nastavnika se očekuje stvaranje pozitivne atmosfere u razredu, osjećaja međusobnog povjerenja i razumijevanja što je ključno za uspješnu realizaciju nastave. Ako su učenici zainteresovani za učenje, to će ih dodatno motivisati za učenje turskog jezika što se može postići i odabirom teme o kojoj će se govoriti, kao što su lične teme ili teme prema afinitetima učenika. Aktivnosti mogu da uključuju: privatni i službeni telefonski razgovor, diskusiju, debatu, anketiranje, intervju, kvizove, itd. Nastavnik treba da obrati pažnju i na davanje preciznih i jasnih uputa o onome što se od učenika očekuje. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio.

Da bi interakcija između učenika bila što bolja, preporučuje se i uvrštavanje dramatizacije kao nastavne metode koja inkorporira ne samo govor, nego mimiku, pokret i druge moguće umjetničke izražaje. Time bi se stidljivi učenici uključili u performans a postepeno bi premašili vlastita ograničenja i navikli se na javno izvođenje što bi bila jedna od vještina koja je potrebna za cjeloživotno učenje. Osim toga, dramatizacija se može koristiti i za slabije učenike i one koji su nemotivisani jer se mogu uključiti u aktivnosti s malo teksta ili se mogu služiti mimikom ili pokretom. Dramatizacija pruža sigurno okruženje za učenje koje je motivirajuće, zanimljivo i privlačno za sve učenike podjednako ako im se daju prilagođene aktivnosti. Jedna od vrsta dramatizacije jeste i igranje uloga.

A.I.6. Piše tekst srednje dužine koristeći se jednostavnim jezičkim strukturama.

- Piše jednostavan tekst srednje dužine o poznatim, činjeničnim ili zamišljenim temama od ličnog interesa, primjenjujući ortografska pravila.
- Prenosi i organizuje informacije iz poznatih sadržaja i ličnog iskustva, prezentuje vlastito mišljenje.

	• Uključuje u tekst važne informacije, glavnu informaciju i pomoćne. • Koristi se pisanjem da prenese poruku, prepriča iskustvo, izrazi osjećanja i mišljenja.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar samog teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija. Učenici pišu različite jednostavne tekstove o poznatim, činjeničnim ili zamišljenim temama od ličnog interesa. Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca, itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna javnost, poslodavac, itd.), formi (pismo, esej, izvještaj, itd.), koja može uključivati i digitalne alate, te temi o kojoj se piše. U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“. Na ovaj način učenici produbljuju svoje razumijevanje kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova nastavnik i učenici obraćaju pažnju na piščevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je karakterizacija likova ili način argumentovanja stavova, itd. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod A.I.6 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.	
A.I.7. Razvija vlastiti proces pisanja i kreativno pisanje kod jednostavnog teksta srednje dužine.	• Planira strukturu, sadržaj i stil primjereno namjeni, publici, formi i temi. • Planira i organizuje misli i ideje. • Organizuje tekst u odlomke i smisleno povezuje pojedine dijelove vodeći računa o koheziji teksta. • Pregleda, popravljia i uređuje svoj tekst.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.I.6.	

Oblast: B/ Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.I.1. Istražuje lingvističke i kulturne posebnosti društva i zajednica u zemljama turskog govornog područja.	• Prepoznaje poznate i utjecajne ličnosti iz kultura turskog govornog područja i poredi ih s poznatim i utjecajnim ličnostima u vlastitoj društvenoj sredini.

	• Razmatra sadržaje tekstova o zemljama turskog govornog područja i uočava razloge zašto su karakteristična obilježja važna za kulture tih zemalja. • Istražuje jezički aspekt i otkriva kulturne vrijednosti sadržane u poslovicama, metaforama i idiomima. • Tumači ciljane riječi za čije značenje ne postoji prevodni ekvivalent na bosanskom jeziku.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda. Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o kulturama turskog govornog područja. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i kultura turskog govornog područja. Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na turskom jeziku. Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audi vizuelni materijal. Nastavnik zajedno s učenicima a primjereno njihovom uzrastu, sposobnostima i interesovanjima bira adekvatna djela na turskom jeziku za lektiru sa svrhom povećanja čitalačke pismenosti i produbljivanja znanja o kulturama turskog govornog područja. S druge strane, ovaj ishod omogućava snažnu međupredmetnu korelaciju s Bosanskim jezikom i književnosti i viđenje djela južnoslavenskih pisaca iz drugog ugla. Osim analize književnih djela, izabrani naslovi se mogu obrađivati i kroz poređenje s njihovom filmskom ili pozorišnom adaptacijom pri čemu dolaze do izražaja različite vrste umjetnosti te njihova isprepletenost i prožimanje.	
B.I.2. Objašnjava važnost poštivanja vlastite kulture i kultura drugih zemalja i prepoznaje značaj multikulturne interakcije i višejezičnosti.	• Prepoznaje kulturne specifičnosti zemalja turskog govornog područja i poredi ih s vlastitim. • Prihvata kulturne različitosti bez predrasuda. • Objašnjava stav o postojanju jednakih prava za sve. • Vrijednosti drugih kultura mjeri univerzalnim vrijednostima bez predrasuda i omalovažavanja drugog i drugačijeg. • Prepoznaje mogućnosti koje pruža višejezičnost u uslovima globalizacije i susreta kultura.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.I.1.	
B.I.3. Objašnjava i primjenjuje način ponašanja i sporazumijevanja primjeren međukulturnim komunikacijskim situacijama.	• Navodi norme kulturnog obraćanja u zemljama turskog govornog područja na osnovu spoznaja o očekivanjima izvornog govornika u pogledu usmene i pisane komunikacije. • Primjenjuje norme ponašanja i sporazumijevanja u jednostavnoj simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji. • Uočava sličnosti i razlike te poredi norme kulturnog obraćanja između kultura turskog govornog područja i vlastite kulture. • Primjenjuje komunikacijske obrasce vodeći računa o neverbalnoj komunikaciji.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-3.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.I.1.	
B.I.4. Čita prilagođena književna djela i odlomke književnih djela primjerene uzrastu na turskom jeziku.	• Razvija čitalačku pismenost kroz različita djela na turskom jeziku. • Upoznaje se s kulturnim i historijskim činjenicama o zemljama turskog govornog područja kroz djela koja čita. • Analizira i poredi djela na turskom jeziku s djelima južnoslavenskih pisaca u smislu realizacije tema u određenoj kulturi koje mogu biti univerzalne (npr. ljubav, prijateljstvo, domovina) ili pak kulturno specifične (npr. Osmansko carstvo, razdoblje tulipana, kemalizam...).
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.I.1.	

Oblast: C/ Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.I.1. Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	• Odabire i primjenjuje strategije učenja turskog jezika. • Odabire i upotrebljava mnemotehničke vještine pri usvajanju nastavnih sadržaja. • Upotrebljava jednojezički i dvojezički rječnik (štampani i elektronski) i kreira pojmovnik s listom idioma iz oblasti od vlastitog interesa.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko. Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja turskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi turskog jezika kao što su predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem bosanskog jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizuelizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, kreiranje složenica, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka, itd. Mnemotehničke vještine se mogu upotrebljavati za npr. lakše i brže usvajanje vokabulara, liste nepravilnih glagola, gramatičkih pravila. Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu turskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni. Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako kulture turskog govornog područja tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. obilježavanje Međunarodnog dana stranih jezika, analizu umjetničkih epoha, diskusije o likovnoj umjetnosti, prezentacije muzičkih pravaca, kreiranje turističkog vodiča (po izboru učenika), itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-a. Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na turskom jeziku, te se mogu koristiti programi: Kahoot, Türkçe Öğretim Portalı i slični. Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka, brošure, reklame, snimanjem kratkog videa, izradom razrednog bloga, kreiranjem/prevođenjem (dijelova) web/FB stranice škole i slično. Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako kulture turskog govornog područja tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika, a mogu uključivati npr. obilježavanje Međunarodnog dana stranih jezika, organizaciju Mjeseca turske kulture (dani filma, kuhinje, muzike), kreativne radionice koje se realizuju uz pomoć turskih i domaćih stručnjaka, pripremu i učešće na festivalu Dan djeteta, učešće u projektima razmjene i saradnje s drugim školama ili vladinim i nevladinim organizacijama u Turskoj ili u BiH. Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i	

koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.
 Napomena:
 Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.I.1 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.I.2. Upotrebljava informacijsko komunikacijske tehnologije.	-	• Pronalazi informacije o nastavnim sadržajima u sigurnom digitalnom okruženju. • Povezuje informacije i sadržaje iz različitih izvora u smislene cjeline. • Kreira prezentacije o različitim sadržajima, koristeći se informacijama prikupljenim iz različitih izvora.
--	---	---

Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1
---------------------------	--------------------------------------

Ključni sadržaji

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.I.1.
 Napomena:
 Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.I.2 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.I.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Prepoznaje važnost podjele zaduženja, povjerenja i kreativnosti u zajedničkom radu. • Opisuje i daje primjere načina preduzetničkog djelovanja korištenjem znanja turskog jezika. • Analizira sličnosti i razlike između sebe i svojih vršnjaka te procjenjuje utjecaj svojih riječi i ponašanja na osjećanja drugih. • Istražuje društvene teme u poznatom kontekstu i objašnjava važnost učešća u društvenim aktivnostima.
--	---

Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2
---------------------------	--------------------------------------

Ključni sadržaji

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.I.1.
 Napomena:
 Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.I.3 se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2 i KMP-1.1.3.

**2. razred gimnazije /2 časa sedmično/70 časova godišnje/ -
opća gimnazija i filološka gimnazija, matematičko-informatička i gimnazija
informatičkih tehnologija (IT gimnazija)**

Oblast: A/ Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.II.1. Analizira značenje teksta srednje dužine od jednostavnog do srednje složenog prilikom slušanja.	• Povezuje i analizira glavne ideje i važne detalje u slušanom i čitanom tekstu. • Identifikuje i objedinjava informacije bitne za razumijevanje suštine slušanog i čitanog teksta. • Predviđa dalju radnju i sažima sadržaj teksta prilikom slušanja i čitanja.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: učenje i školovanje, prijateljstvo – druženje i konflikti, ljubav, društvene mreže, tradicija, okoliš i zaštita okoliša, izbor zanimanja, moja domovina. Vokabular se bira u skladu s temama koje se obrađuju, vodeći računa o uzrastu učenika i povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Pored toga što će stalno proširivati vokabular, učenici će ponavljati ili učiti da upotrebljavaju: sinonime, antonime, složenice, idiome te prevodne ekvivalente ključnih riječi uz poređenje s bosanskim jezikom i nekim drugim stranim jezikom. Gramatički sadržaji: ponavljaju se i proširuju u odnosu na prvi razred. Imenice: Eşitlik Hali, Takırsız Tamlama (III Tamlaması). Zamjenice: Belirsizlik Zamirleri, Donuşlu zamiri – kendi, Ki zamiri. Participi: Sıfat – Fiiler, (y)an, Dik, (y)acak. Glagolski načini: Şart kipi (sa/se), Gereklilik kipi (malı/meli), Ettirgen Eylem (İr, t, dİr), Ip (bağ fiil), Arak/erek. Rečenica: Tümleçlerle cümle.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Prije slušanja/čitanja potrebno je upoznati učenike sa zadatkom i dati im upute da pročitaju pitanja ili urade neku drugu predradnju da bi znali šta je svrha slušanja/čitanja i na šta da obrate pažnju prilikom slušanja/čitanja. Također, prije čitanja preporučuje se učenike uputiti u temu tako da naslute o čemu će čitati na osnovu naslova, ilustracija, slika, ključnih riječi i sl. I prije slušanja učenici mogu razmisliti o temi koju će slušati, šta već znaju o temi, šta bi mogao biti sadržaj teksta, koje već poznate riječi bi se mogle naći u tekstu i sl. Upute koje se daju trebaju biti koncizne i odnositi se na čitanje/slušanje određenog tipa. U tom smislu važan je pravilan izbor jedne od četiri strategije slušanja/čitanja: slušanje/čitanje kako bi se shvatila suština i osnovna ideja, slušanje/čitanje koje ima za cilj pronaći određenu informaciju, intenzivno slušanje/čitanje i ekstenzivno slušanje/čitanje. Prilikom izbora sadržaja za čitanje i slušanje vodi se računa o međupredmetnoj korelaciji, uzrastu učenika i njihovim interesovanjima i željama jer će na taj način izbor teksta biti podsticajan i motivirajući. Učenici reaguju na slušane i pročitane sadržaje davanjem kratkih ili nešto dužih odgovora, uočavanjem određenih informacija/glavne misli/detalja, prepoznavanjem teme/konteksta, predviđanjem sadržaja, utvrđivanjem implicitnog značenja, rješavanjem raznih tipova zadataka, razumijevanjem o čemu se radi na osnovu riječi, ilustracija, naslova, podnaslova, poznate tematike, itd. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod A.II.1 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.	

A.II.2. Analizira i povezuje jezičke strukture i zakonitosti od jednostavnih do srednje složenih u tekstu srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	• Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. • Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. • Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.II.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Svrha nije analiza jezika samog po sebi nego zaključivanje o upotrebi jezičkih struktura i izvođenje zaključaka zasnovanih na indukciji, a konačni cilj jeste pragmatika, odnosno upotreba tih jezičkih struktura i zakonitosti. Potrebno je posebno obratiti pažnju na postepenost uvođenja jezičkih sadržaja. Jezički sadržaji se postepeno uvode u srednjoj školi od poznatih k nepoznatim. Učenici sami pokušavaju identificirati ciljne sadržaje uz manju pomoć i usmjeravanje nastavnika. Na osnovu dovoljnog broja ciljnih struktura učenici zaključuju o upotrebi/tvorbi tih jezičkih struktura i/ili uz pomoć nastavnika a potom u samom kontekstu upotrebljavaju te iste strukture i konstruišu vlastite primjere ciljnih struktura. Prilikom analize jezičkih struktura i zakonitosti voditi se induktivnim zaključivanjem. Uloga nastavnika je da usmjeri učenike i da im pomaže ako im je pomoć potrebna. Na osnovu konteksta, odnosno dovoljnog broja relevantnih primjera učenici identifikuju ciljnu jezičku strukturu i/ili zakonitost, zaključuju o upotrebi tih jezičkih struktura i zakonitosti i upotrebljavaju ih ispravno u kontekstu.	
A.II.3. Identifikuje i primjenjuje ortoepska pravila u tekstu srednje dužine od jednostavnog do srednje složenog.	• Mijenja intonaciju, akcenat, ritam i neverbalnu komunikaciju i prilagođava ih vrsti iskaza. • Provjerava izgovor i akcenat ciljanih riječi primjenjujući fonemsku transkripciju i pravilno ih izgovara i akcentira. • Čita tečno upotrebljavajući akcenat, ritam i intonaciju uz pravilnu artikulaciju. • Identifikuje intonaciju i akcenat.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.II.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Ortoepija je izuzetno važna u turskom jeziku jer pravilan izgovor je jedna od osnovnih preduslova nesmetane usmene komunikacije, koja je cilj učenja i podučavanja jezika. Posebnu pažnju obratiti glasovima koji ne postoje u bosanskom jeziku te iste prepoznati i pravilno izgovoriti. Također, potrebno je primjenjivati i ostala fonetsko-fonološka obilježja kao što su akcenat, ritam i intonacija. Izgovor nastavnika, kao i kvalitet i raznovrsnost snimljenog audiovizuelnog materijala veoma je značajan. S obzirom na to da komunikacija može biti verbalna i neverbalna, pored gore navedenih ortoepskih obilježja, učenici trebaju uskladiti i neverbalnu komunikaciju poruci koju žele poslati. Neverbalna komunikacija uključuje gestikulaciju, mimiku, držanje tijela, kontakt očima (gledanje sagovornika u oči, izbjegavanje pogleda sagovornika), dodirivanje, prostorno ponašanje (korištenje svog i tuđeg prostora, udaljenost od sagovornika, raspored sjedenja), itd. Znakovi neverbalne komunikacije, kojih	

su govornici uglavnom nesvjesni, govore o emotivnom naboju, samopouzdanju, pokazivanju stava. Učenici se koriste odgovarajućom neverbalnom komunikacijom kako bi se postigla prirodosti i opuštenosti, koje mogu da utječu na smanjenje inhibiranosti učenika prilikom usmenog izražavanja.

A.II.4. Koristi se jezičkim strukturama od jednostavnih do srednje složenih u govoru srednje dužine o općim i poznatim temama.

- Prezentuje pripremljeno izlaganje srednje dužine o jednostavnim konkretnim temama upotrebljavajući opise, pojedinosti i poređenja u skladu s namjenom i publikom.
- Bira vokabular i gramatičke strukture s ciljem iznošenja vlastitih ideja.
- Prepričava i opisuje događaj kao slijed dešavanja.

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.II.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Vještina govora je produktivna vještina i kao takva zahtijeva poseban angažman kako nastavnika tako i učenika. Integracija svih ostalih vještina dolazi do izražaja upravo prilikom govora. Da bi govorne vježbe bile uspješne, posebnu pažnju treba posvetiti pripremi i planiranju govornih aktivnosti. Teme za planirani govor, naraciju, predavanje, prezentaciju i sl. treba da budu recentne, prikladne situaciji i namjeni govora. Također, učenicima treba dozvoliti izbor tema koje oni smatraju interesantnim. Osim izbora teme, treba obratiti pažnju i na instrukcije. Učenicima treba dati jasne i precizne upute o onome što se od njih očekuje kao i optimalno vrijeme za razmišljanje i pripremu aktivnosti. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio.

Govor sam po sebi jeste stresna aktivnost za većinu učenika i strah od greške je posebno izražen tokom te aktivnosti. Učenike ne bi trebalo prekidati tokom govorne aktivnosti nego diskretno bilježiti greške koje naprave i poslije govora ili neke od gore navedenih aktivnosti pružiti im povratnu informaciju te na prikladan način ukazati na greške koje treba otkloniti, uz pohvalu za aktivno učešće i interesovanje. Povratna informacija treba, u skladu sa zadatkom, da uključuje informacije o tačnosti, tečnosti, izgovoru, koherentnosti, poznavanju teme, pravilnoj upotrebi leksike, gramatičkoj pravilnosti i strukturi rečenica.

A.II.5. Učestvuje u razgovoru srednje dužine od jednostavnog do srednje složenog poznate i nepoznate tematike.

- Razmjenjuje, provjerava i potvrđuje informacije u srednje dugom razgovoru od jednostavnog do srednje složenog poznate i nepoznate tematike.
- Otpočinje, nastavlja i završava razgovor srednje dužine od jednostavnog do srednje složenog poznate i nepoznate tematike.
- Učestvuje u spontanim razgovorima srednje dužine od jednostavnog do srednje složenog i daje kratke komentare na mišljenja sagovornika.
- Koristi se odgovarajućim frazama s ciljem pokazivanja interesa za razgovor.

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.II.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kako bi se učenici osposobili za nesmetanu komunikaciju u svakodnevnim situacijama potrebno je posvetiti posebnu pažnju usmenoj interakciji. Treba naglasiti da u učionici nije jednostavno stvoriti preduslove komunikacijske situacije koju bismo mogli nazvati „autentičnom“. Takva aktivnost zahtijeva brižljive pripreme i motivisanost samih učesnika u komunikaciji. Dakle, od nastavnika se očekuje stvaranje pozitivne atmosfere u razredu, osjećaja međusobnog povjerenja i razumijevanja što je ključno za uspješnu realizaciju nastave. Ako su učenici zainteresovani za učenje, to će ih dodatno motivisati za učenje turskog jezika što se može postići i odabirom teme o kojoj će se govoriti, kao što su lične teme ili teme prema afinitetima učenika. Aktivnosti mogu da uključuju: privatni i službeni telefonski razgovor, diskusiju, debatu, anketiranje, intervju, kvizove, itd. Nastavnik treba da obrati pažnju i na davanje preciznih i jasnih uputa o onome što se od učenika očekuje. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Da bi interakcija između učenika bila što bolja, preporučuje se i uvrštavanje dramatizacije kao nastavne metode koja inkorporira ne samo govor, nego mimiku, pokret i druge moguće umjetničke izražaje. Time bi se stidljivi učenici uključili u performans a postepeno bi premašili vlastita ograničenja i navikli se na javno izvođenje što bi bila jedna od vještina koja je potrebna za cjeloživotno učenje. Osim toga, dramatizacija se može koristiti i za slabije učenike i one koji su nemotivisani jer se mogu uključiti u aktivnosti s malo teksta ili se mogu služiti mimikom ili pokretom. Dramatizacija pruža sigurno okruženje za učenje koje je motivirajuće, zanimljivo i privlačno za sve učenike podjednako ako im se daju prilagođene aktivnosti. Jedna od vrsta dramatizacije jeste i igranje uloga.	
A.II.6. Piše tekst srednje dužine koristeći se jednostavnim i srednje složenim jezičkim strukturama.	• Piše jednostavne i srednje složene narativne i deskriptivne tekstove srednje dužine, primjenjujući ortografska pravila. • Opisuje nepredvidljive situacije, stvarne i zamišljene događaje, osjećanja, vlastita i tuđa iskustva. • Prenosi i upoređuje elemente informacija iz različitih izvora. • Iskazuje vlastita uvjerenja i stavove.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.II.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar samog teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija. Učenici pišu različite tekstove: narativne (pripovjedne) tekstove (npr. priču, vijest, pozivnicu, pismo, čestitku, obavijest, izvještaj, životopis, SMS/elektronsku poruku, itd.) i deskriptivne (opisne) tekstove (npr. opis osobe, predmeta, prostora, prirode itd.). Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca, itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna javnost, poslodavac, itd.), formi (pismo, esej, izvještaj, objava na društvenoj mreži, itd.), koja može uključivati i digitalne alate, te temi o kojoj se piše. U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“.	

Na ovaj- način učenici produbljuju svoje razumijevanje kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova nastavnik i učenici obraćaju pažnju na piščevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je karakterizacija likova ili način argumentovanja stavova, itd.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod A.II.6 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.

A.II.7. Razvija vlastiti proces pisanja i kreativno pisanje kod jednostavnog i srednje složenog teksta srednje dužine.	• Planira strukturu, sadržaj i stil primjereno namjeni, publici, formi i temi. • Planira i organizuje misli i ideje. • Organizuje tekst u odlomke i smisleno povezuje pojedine dijelove vodeći računa o koheziji teksta. • Pregleda, popravljja i uređuje svoj tekst.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.II.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.II.6.	

Oblast: B/ Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.II.1. Analizira lingvističke i kulturne posebnosti društva i zajednica u zemljama turskog govornog područja.	• Daje primjere poznatih i utjecajnih ličnosti iz kultura turskog govornog područja i poredi ih s poznatim i utjecajnim ličnostima u vlastitoj društvenoj sredini. • Analizira sadržaje tekstova o zemljama turskog govornog područja i poredi ih s vlastitim okruženjem. • Uočava navike vršnjaka u zemljama turskog govornog područja i poredi ih s vlastitim. • Tumači ciljane riječi za čije značenje ne postoji prevodni ekvivalent na bosanskom jeziku.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda. Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o kulturama turskog govornog područja. U tom kontekstu do izražaja treba doći	

spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i kultura turskog govornog područja.

Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na turskom jeziku.

Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisлити i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal.

Nastavnik zajedno s učenicima a primjereno njihovom uzrastu, sposobnostima i interesovanjima bira adekvatna djela na turskom jeziku za lektiru sa svrhom povećanja čitalačke pismenosti i produbljivanja znanja o kulturama turskog govornog područja. S druge strane, ovaj ishod omogućava snažnu međupredmetnu korelaciju s bosanskom jezikom i književnošću i viđenje djela južnoslavenskih pisaca iz drugog ugla.

Osim analize književnih djela, izabrani naslovi se mogu obrađivati i kroz poređenje s njihovom filmskom ili pozorišnom adaptacijom pri čemu dolaze do izražaja različite vrste umjetnosti te njihova isprepletenost i prožimanje.

B.II.2. Istražuje stereotipe i predrasude u različitim kontekstima društvenog djelovanja, uključujući medije, i objašnjava multikulturnu interakciju i višejezičnost.

- Navodi primjere stereotipa i predrasuda o stanovnicima zemalja turskog govornog područja i Bosne i Hercegovine.
- Istražuje porijeklo stereotipa i predrasuda i postaje svjestan vlastitih stereotipa i predrasuda.
- Uočava da je poznavanje jezika neraskidivo povezano s poznavanjem kulturnog konteksta u kojem se jezik koristi.
- Objašnjava multikulturnu interakciju i višejezičnost i njihovu važnost u savremenom društvu i digitalnom okruženju.

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-4.2.3

Ključni sadržaji

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.II.1.

B.II.3. Primjenjuje odgovarajući način ponašanja i sporazumijevanja u međukulturnim komunikacijskim situacijama.

- Objašnjava razlike kulturnog obraćanja između pripadnika kultura turskog govornog područja i vlastite kulture.
- Interpretira ponašanje drugog u skladu sa svrhom i značenjem obrazaca ponašanja njegove kulture.
- Primjenjuje norme ponašanja i sporazumijevanja u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji vodeći računa o primjerenosti tema i neverbalnoj komunikaciji.
- Objašnjava važnost neverbalne komunikacije u međukulturnim susretima.

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-1.2.2 SJZ-3.3.1

Ključni sadržaji

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.II.1.	
B.II.4. Čita prilagođena književna djela i odlomke književnih djela primjerene uzrastu na turskom jeziku.	• Razvija čitalačku pismenost kroz različita djela na turskom jeziku. • Upoznaje se s kulturnim i historijskim činjenicama o zemljama turskog govornog područja kroz djela koja čita. • Analizira i poredi djela na turskom jeziku s djelima južnoslavenskih pisaca u smislu realizacije tema u određenoj kulturi koje mogu biti univerzalne (npr. ljubav, prijateljstvo, domovina) ili pak kulturno specifične (npr. Osmansko carstvo, razdoblje tulipana, kemalizam...). • Prepoznaje elemente društvene nejednakosti i nepravde kroz djela koja tretiraju tu temu i prepoznaje ih u društvenoj sredini zemalja turskog govornog područja i u vlastitoj sredini.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.II.1.	

Oblast: C/ Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.II.1. Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	• Prilagođava strategije učenja turskog jezika svojim sposobnostima. • Koristi asocijativno i divergentno razmišljanje u pronalaženju novih rješenja. • Upotrebljava jednojezički i dvojezički rječnik (štampani i elektronski) i kreira pojmovnik s listom sinonima iz oblasti od vlastitog interesa.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko. Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja turskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi turskog jezika kao što	

su predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem bosanskog jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizuelizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, kreiranje složenica, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka, itd. Mnemotehničke vještine se mogu upotrebljavati za npr. lakše i brže usvajanje vokabulara, liste nepravilnih glagola, gramatičkih pravila.

Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu turskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni.

Ostvarujući vezu sa Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako kulture turskog govornog područja tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. obilježavanje Međunarodnog dana stranih jezika, analizu umjetničkih epoha, diskusije o likovnoj umjetnosti, prezentacije muzičkih pravaca, kreiranje turističkog vodiča (po izboru učenika) itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-a. Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na turskom jeziku, te se mogu koristiti programi: Kahoot, Türkçe Öğretim Portalı i slični.

Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka, brošure, reklame, snimanjem kratkog videa, izradom razrednog bloga, kreiranjem/prevođenjem (dijelova) web/FB stranice škole i slično.

Ostvarujući vezu sa Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako kulture turskog govornog područja tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika, a mogu uključivati npr. obilježavanje Međunarodnog dana stranih jezika, organizaciju Mjeseca turske kulture (dani filma, kuhinje, muzike), kreativne radionice koje se realizuju uz pomoć turskih i domaćih stručnjaka, pripremu i učešće na festivalu Dan djeteta, učešće u projektima razmjene i saradnje s drugim školama ili vladinim i nevladinim organizacijama u Turskoj ili u BiH.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.II.1 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.II.2. Upotrebljava informacijsko-komunikacijske tehnologije.	• Klasifikuje pronađene informacije o nastavnim sadržajima koristeći IKT alate. • Istražuje pojedinačno ili u timu informacije i sadržaje iz različitih izvora i koristi svoje i ideje tima u odabiru i zaključivanju. • Kreira prezentacije o različitim sadržajima, koristeći se informacijama prikupljenim iz različitih izvora.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.II.1.	
Napomena:	

Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.II.2 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.	
C.II.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Prepoznaje aktivnosti u kojima zajednički rad podstiče kreativnost. • Istražuje načine preduzetničkog djelovanja korištenjem znanja turskog jezika. • Analizira važnost altruizma i empatije i njihove uloge u međuljudskim odnosima. • Istražuje društvene teme u poznatom kontekstu i donosi zaključke o važnosti učešća u društvenim aktivnostima.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.II.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.II.3 se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2 i KMP-1.1.3.	

**3. razred gimnazije /2 časa sedmično/70 časova godišnje/ -
opća gimnazija , matematičko-informatička i gimnazija informacionih tehnologija
(IT- gimnazija); /3 časa sedmično/105 časova godišnje/- filološka gimnazija**

Oblast: A/ Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.III.1. Zaključuje o značenju srednje složenog teksta srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	• Povezuje sadržaj slušanog i čitanog teksta s vlastitim iskustvom. • Oblikuje mišljenje i zauzima stavove o slušanom i čitanom tekstu. • Izvodi zaključke o uzročno-posljedičnim vezama na osnovu slušanog i čitanog teksta.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: savremena tehnologija, slobodno vrijeme, zdravlje – zdrava ishrana, planovi za budućnost, putovanje. Vokabular se bira u skladu s temama koje se obrađuju, vodeći računa o uzrastu učenika i povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Pored toga što će stalno proširivati vokabular, učenici će ponavljati ili učiti da upotrebljavaju: sinonime, antonime, složenice, idiome te prevodne ekvivalente ključnih riječi uz poređenje s bosanskim jezikom i nekim drugim stranim jezikom. Gramatički sadržaji: ponavljaju se i proširuju u odnosu na drugi razred. Imenice: Isim fiil maklık/meklik. Pridjevi: Belirtme Sıfatları, Soru sıfatları, Sıfat tamlaması. Brojevi: Üleştirme sayıları, Kesir sayıları. Glagoli, glagolska vremena i glagolski načini: Birleşik eylemler, Şimdiki Zaman Hikayesi (I)yordu, İşteşlik çatı (I)ş, Şart Kipi, Dilek Kipi Hikayesi sAydı. Kategorija lika: Etken eylem, Edilgen eylem, Dönüşlü eylem, İşteş eylem, Ettirgen eylem. Rečenica: Tümleçlerle cümle (özne, nesne, yüklem).	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Prije slušanja/čitanja potrebno je upoznati učenike sa zadatkom i dati im upute da pročitaju pitanja ili urade neku drugu predradnju da bi znali šta je svrha slušanja/čitanja i na šta da obrate pažnju prilikom slušanja/čitanja. Također, prije čitanja preporučuje se učenike uputiti u temu tako da naslute o čemu će čitati na osnovu naslova, ilustracija, slika, ključnih riječi i sl. I prije slušanja učenici mogu razmisliti o temi koju će slušati, šta već znaju o temi, šta bi mogao biti sadržaj teksta, koje već poznate riječi bi se mogle naći u tekstu i sl. Upute koje se daju trebaju biti koncizne i odnositi se na čitanje/slušanje određenog tipa. U tom smislu važan je pravilan izbor jedne od četiri strategije slušanja/čitanja: slušanje/čitanje kako bi se shvatila suština i osnovna ideja, slušanje/čitanje koje ima za cilj pronaći određenu informaciju, intenzivno slušanje/čitanje i ekstenzivno slušanje/čitanje. Prilikom izbora sadržaja za čitanje i slušanje vodi se računa o međupredmetnoj korelaciji, uzrastu učenika i njihovim interesovanjima i željama jer će na taj način izbor teksta biti podsticajan i motivirajući. Učenici reaguju na slušane i pročitane sadržaje davanjem kratkih ili nešto dužih odgovora, uočavanjem određenih informacija/glavne misli/detalja, prepoznavanjem teme/konteksta, predviđanjem sadržaja, utvrđivanjem implicitnog značenja, rješavanjem raznih tipova zadataka, razumijevanjem o čemu se radi na osnovu riječi, ilustracija, naslova, podnaslova, poznate tematike itd. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod A.III.1 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.	

A.III.2. Analizira i povezuje srednje složene jezičke strukture i zakonitosti u tekstu srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	• Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. • Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. • Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Svrha nije analiza jezika samog po sebi nego zaključivanje o upotrebi jezičkih struktura i izvođenje zaključaka zasnovanih na indukciji, a konačni cilj jeste pragmatika, odnosno upotreba tih jezičkih struktura i zakonitosti. Potrebno je posebno obratiti pažnju na postepenost uvođenja jezičkih sadržaja. Jezički sadržaji se postepeno uvode u srednjoj školi od poznatih k nepoznatim. Učenici sami pokušavaju identificirati ciljne sadržaje uz manju pomoć i usmjeravanje nastavnika. Na osnovu dovoljnog broja ciljnih struktura učenici zaključuju o upotrebi/tvorbi tih jezičkih struktura i/ili uz pomoć nastavnika a potom u samom kontekstu upotrebljavaju te iste strukture i konstruišu vlastite primjere ciljnih struktura. Prilikom analize jezičkih struktura i zakonitosti voditi se induktivnim zaključivanjem. Uloga nastavnika je da usmjeri učenike i da im pomaže ako im je pomoć potrebna. Na osnovu konteksta, odnosno dovoljnog broja relevantnih primjera učenici identifikuju ciljnu jezičku strukturu i/ili zakonitost, zaključuju o upotrebi tih jezičkih struktura i zakonitosti i upotrebljavaju ih ispravno u kontekstu.	
A.III.3. Analizira i primjenjuje ortoepska pravila u tekstu srednje dužine i srednje složene jezičke strukture.	• Mijenja intonaciju, ritam i neverbalnu komunikaciju da bi promijenio vrstu iskaza i akcentuje riječi u rečenici u skladu s temom i/ili svrhom. • Provjerava izgovor i akcenat ciljanih riječi primjenjujući fonemsku transkripciju i pravilno ih izgovara i akcentira. • Čita izražajno i tečno upotrebljavajući akcenat, ritam i intonaciju uz pravilnu artikulaciju. • Izdvaja riječi u kojima akcenat mijenja vrstu riječi i/ili značenje. • Analizira ulogu intonacije sadržajnih i funkcijskih riječi u rečenicama. • Čita rečenice na osnovu fonemske transkripcije.* • Analizira odnos ortografije i ortoepije na primjeru homografa, homofona i homonima.*
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Ortoepija je izuzetno važna u turskom jeziku jer pravilan izgovor je jedna od osnovnih preduslova nesmetane usmene komunikacije, koja je cilj učenja i podučavanja jezika. Posebnu pažnju obratiti	

glasovima koji ne postoje u bosanskom jeziku te iste prepoznati i pravilno izgovoriti. Također, potrebno je primjenjivati i ostala fonetsko-fonološka obilježja kao što su akcenat, ritam i intonacija. Izgovor nastavnika, kao i kvalitet i raznovrsnost snimljenog audiovizuelnog materijala veoma je značajan.

S obzirom na to da komunikacija može biti verbalna i neverbalna, pored gore navedenih ortoepskih obilježja, učenici trebaju uskladiti i neverbalnu komunikaciju poruci koju žele poslati. Neverbalna komunikacija uključuje gestikulaciju, mimiku, držanje tijela, kontakt očima (gledanje sagovornika u oči, izbjegavanje pogleda sagovornika), dodirivanje, prostorno ponašanje (korištenje svog i tuđeg prostora, udaljenost od sagovornika, raspored sjedenja), itd. Znakovi neverbalne komunikacije, kojih su govornici uglavnom nesvjesni, govore o emotivnom naboju, samopouzdanju, pokazivanju stava. Učenici se koriste odgovarajućom neverbalnom komunikacijom kako bi se postigla prirodosti i opuštenosti, koje mogu da utječu na smanjenje inhibiranosti učenika prilikom usmenog izražavanja.

Napomena:

*U razradi ishoda se ne odnosi na: opća gimnazija, matematičko-informatička i IT gimnazija.

A.III.4. Koristi se srednje složenim jezičkim strukturama u srednje dugom govoru o općim temama.	• Prezentuje srednje dugo, pripremljeno izlaganje o općim temama u skladu s namjenom i publikom. • Bira vokabular, gramatičke i sintaksičke strukture s ciljem iznošenja vlastitih uvjerenja. • Daje kritičke osvrtne o aktuelnim temama, govori o utiscima i naglašava vlastiti značaj događaja i iskustva. • Izlaže i zastupa vlastite ideje i potkrepljuje ih odgovarajućim primjerima i dodatnim obrazloženjima.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Vještina govora je produktivna vještina i kao takva zahtijeva poseban angažman kako nastavnika tako i učenika. Integracija svih ostalih vještina dolazi do izražaja upravo prilikom govora. Da bi govorne vježbe bile uspješne, posebnu pažnju treba posvetiti pripremi i planiranju govornih aktivnosti. Teme za planirani govor, naraciju, predavanje, prezentaciju i sl. treba da budu recentne, prikladne situaciji i namjeni govora. Također, učenicima treba dozvoliti izbor tema koje oni smatraju interesantnim. Osim izbora teme, treba obratiti pažnju i na instrukcije. Učenicima treba dati jasne i precizne upute o onome što se od njih očekuje kao i optimalno vrijeme za razmišljanje i pripremu aktivnosti. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Govor sam po sebi jeste stresna aktivnost za većinu učenika i strah od greške je posebno izražen tokom te aktivnosti. Učenike ne bi trebalo prekidati tokom govorne aktivnosti nego diskretno bilježiti greške koje naprave i poslije govora ili neke od gore navedenih aktivnosti pružiti im povratnu informaciju te na prikladan način ukazati na greške koje treba otkloniti, uz pohvalu za aktivno učešće i interesovanje. Povratna informacija treba, u skladu sa zadatkom, da uključuje informacije o tačnosti, tečnosti, izgovoru, koherentnosti, poznavanju teme, pravilnoj upotrebi leksike, gramatičkoj pravilnosti i strukturi rečenica.	
A.III.5. Učestvuje u srednje složenom razgovoru srednje dužine poznate i nepoznate tematike.	• Razmjenjuje, provjerava i potvrđuje informacije u razgovoru srednje dužine.

	• Otpočinja, nastavlja i završava razgovor srednje dužine • U razgovoru koristi srednje složene jezičke strukture. • Obrazlaže i zastupa svoje ideje i stavove i uvažava drugačije stavove. • Diskutuje o poznatoj temi bez prethodne pripreme.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kako bi se učenici osposobili za nesmetanu komunikaciju u svakodnevnim situacijama, potrebno je posvetiti posebnu pažnju usmenoj interakciji. Treba naglasiti da u učionici nije jednostavno stvoriti preduslove komunikacijske situacije koju bismo mogli nazvati „autentičnom“. Takva aktivnost zahtijeva brižljive pripreme i motivisanost samih učesnika u komunikaciji. Dakle, od nastavnika se očekuje stvaranje pozitivne atmosfere u razredu, osjećaja međusobnog povjerenja i razumijevanja što je ključno za uspješnu realizaciju nastave. Ako su učenici zainteresovani za učenje, to će ih dodatno motivisati za učenje turskog jezika što se može postići i odabirom teme o kojoj će se govoriti, kao što su lične teme ili teme prema afinitetima učenika. Aktivnosti mogu da uključuju: privatni i službeni telefonski razgovor, diskusiju, debatu, anketiranje, intervju, kvizove, itd. Nastavnik treba da obrati pažnju i na davanje preciznih i jasnih uputa o onome što se od učenika očekuje. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Da bi interakcija između učenika bila što bolja, preporučuje se i uvrštavanje dramatizacije kao nastavne metode koja inkorporira ne samo govor, nego mimiku, pokret i druge moguće umjetničke izražaje. Time bi se stidljivi učenici uključili u performans a postepeno bi premašili vlastita ograničenja i navikli se na javno izvođenje što bi bila jedna od vještina koja je potrebna za cjeloživotno učenje. Osim toga, dramatizacija se može koristiti i za slabije učenike i one koji su nemotivisani jer se mogu uključiti u aktivnosti s malo teksta ili se mogu služiti mimikom ili pokretom. Dramatizacija pruža sigurno okruženje za učenje koje je motivirajuće, zanimljivo i privlačno za sve učenike podjednako ako im se daju prilagođene aktivnosti. Jedna od vrsta dramatizacije jeste i igranje uloga.	
A.III.6. Piše tekst o bliskim temama srednje dužine koristeći se srednje složenim jezičkim strukturama.	• Piše srednje složene narativne i deskriptivne tekstove srednje dužine primjenjujući ortografska pravila. • Integriše, povezuje i klasifikuje informacije iz različitih izvora. • Analizira i komentariše vlastita i tuđa mišljenja. • Formuliše pretpostavke, obrazlaže svoje stavove i upoređuje različita stajališta.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.	

Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar samog teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija.

Učenici pišu različite tekstove: narativne (pripovjedne) tekstove (npr. priču, vijest, pozivnicu, pismo, čestitku, obavijest, izvještaj, životopis, SMS/elektronsku poruku, itd.) i deskriptivne (opisne) tekstove (npr. opis osobe, predmeta, prostora, prirode, itd.). Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca, itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna javnost, poslodavac, itd.), formi (pismo, esej, izvještaj, objava na društvenoj mreži, itd.), koja može uključivati i digitalne alate, te temi o kojoj se piše.

U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“. Na ovaj način učenici produbljuju svoje razumijevanje kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova nastavnik i učenici obraćaju pažnju na piščevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je karakterizacija likova ili način argumentovanja stavova, itd.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod A.III.6 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.

A.III.7. Razvija vlastiti proces pisanja i kreativno pisanje kod srednje složenog teksta, srednje dužine i bliske tematike.	• Planira strukturu, sadržaj i stil primjereno namjeni, publici, formi i temi. • Planira i organizuje misli i ideje. • Organizuje tekst u odlomke i smisleno povezuje pojedine dijelove vodeći računa o koheziji teksta. • Pregleda, popravljja i uređuje svoj tekst.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.III.6.	
A.III.8. Pismeno prevodi jednostavan tekst s turskog na bosanski jezik i obrnuto i usmeno prevodi vrlo jednostavan tekst s turskog na bosanski jezik.	• Pismeno prevodi jednostavne stručne i književne tekstove s turskog jezika na bosanski jezik i obrnuto. * • Simultano i konsektivno prevodi vrlo jednostavan tekst s turskog jezika na bosanski jezik. *
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-4.1.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Prevođenje, usmeno i pismeno, nije doslovno prevođenje riječi ili rečenica, nego poruka. Razlika između usmenog i pismenog prevođenja jeste da je poruka u pismenom prevođenju stilski dotjerana, pri čemu se poštuju morfološke, sintaksičke i semantičke karakteristike jezika na koji se prevodi. Pri usmenom prevođenju postoji vremenski rok za prevod, jer se prevodi direktno, te je onaj ko prevodi samim tim i u direktnom kontaktu s govornikom čiju poruku treba da neposredno prenese.	

Realizacija usmenog prevođenja se odvija na licu mjesta, što onom ko prevodi ne daje prostora da poruku stilski dotjera, dok je to prilikom pismenog prevođenja moguće. Pismeno prevođenje podrazumijeva dovoljno vremena, kao i alata za prevođenje (rječnici, enciklopedije i sl.), što omogućava tačnije i stilski dotjeranije prenošenje poruke iz jezika A u jezik B.

Usmeno prevođenje se dijeli na konsektivno, koje prevodiocu otvara kratku mogućnost da razmisli o poruci koju govornik šalje, dok se tokom simultanog prevođenja ne ostavlja nikakva pauza, nego se istovremeno razmišlja, prevodi i govori. Usmeno prevođenje podrazumijeva učenika koji ima samopouzdanje, koji je snalažljiv, brz, koji vješto manipuliše leksikom kojom raspolaže, te da ima sposobnost koncentracije, memorije. Sve ove karakteristike koje treba da krasi onog ko usmeno prevodi se vježbaju redovno, često na nastavi, dok se pismeno prevođenje zadaje u vidu zadaća, koje se donose i zajedno koriguju.

Za pismeno prevođenje učenik mora pored poznavanja jezika na koji i s kog prevodi da ima i sljedeće vrline ili sposobnosti: strpljenje, metodičnost, istraživački duh, sposobnost korištenja rječnika, stručne literature, korištenje kompjuterskih programa za obradu i pomoć pri prevođenju (glosbe, PROZ, google translate i sl.)

Nastavnik tekstove za prevođenje bira u skladu s potrebama i interesovanjima učenika.

Napomena:

*U razradi ishoda se ne odnosi na: opća gimnazija, matematičko-informatička i IT gimnazija.

Oblast: B/ Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.III.1. Zaključuje o kulturnim i jezičkim posebnostima društva i zajednica u zemljama turskog govornog područja.	• Zaključuje o doprinosu vlastite i kultura turskog govornog područja u međunarodnom kontekstu. • Integriše sadržaje različitih tekstova o zemljama turskog govornog područja i izvodi zaključke o kulturnim obilježjima poredeći ih s vlastitim. • Analizira jezički aspekt i otkriva kulturne vrijednosti sadržane u poslovicama, metaforama i idiomima i poredi ih s istim ili sličnim u bosanskom jeziku. • Prepoznaje utjecaj turskog jezika na bosanski jezik i tumači turcizme u bosanskom jeziku.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda. Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o kulturama turskog govornog područja. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i kultura turskog govornog područja. Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na turskom jeziku.	

Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal.

Nastavnik zajedno s učenicima a primjereno njihovom uzrastu, sposobnostima i interesovanjima bira adekvatna djela na turskom jeziku za lektiru sa svrhom povećanja čitalačke pismenosti i produbljivanja znanja o kulturama turskog govornog područja. S druge strane, ovaj ishod omogućava snažnu međupredmetnu korelaciju s Bosanskim jezikom i književnosti i viđenje djela južnoslavenskih pisaca iz drugog ugla.

Osim analize književnih djela, izabrani naslovi se mogu obrađivati i kroz poređenje s njihovom filmskom ili pozorišnom adaptacijom pri čemu dolaze do izražaja različite vrste umjetnosti te njihova isprepletenost i prožimanje.

B.III.2. Ukazuje na važnost jednakog poštivanja svih kultura i opasnosti stereotipa i predrasuda i predlaže strategije za njihovo prevazilaženje te analizira multikulturnu interakciju i višejezičnost.	• Procjenjuje opasnosti stereotipa i predrasuda na formiranje mišljenja o drugim kulturama. • Preispituje povezanost stereotipizacije s formiranjem predrasuda i postojanjem diskriminacije. • Kreira strategije za prevazilaženje stereotipa i predrasuda. • Analizira multikulturnu interakciju i višejezičnost u globalnoj komunikaciji i njihovu važnost u savremenom društvu i digitalnom okruženju.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-4.2.3

Ključni sadržaji

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.III.1.

B.III.3. Analizira način ponašanja i sporazumijevanja u međukulturnim komunikacijskim situacijama i primjereno reaguje na poznate i nepoznate situacije.	• Poredi norme kulturnog obraćanja u zemljama turskog govornog područja u formalnim i neformalnim situacijama. • Primjenjuje norme ponašanja i sporazumijevanja u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji koja može imati poznati i nepoznati kontekst vodeći računa o neverbalnoj komunikaciji. • Razlikuje obrasce kulturnog i primjerenog obraćanja u zemljama turskog govornog područja u odnosu na vlastitu sredinu. • Poredi pisani način komunikacije (putem društvenih mreža i sl.) vršnjaka u kulturama turskog govornog područja i vlastitoj kulturi.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-3.3.1

Ključni sadržaji

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.III.1.

B.III.4. Čita književna djela, odlomke i prilagođena književna djela primjerena uzrastu na turskom jeziku.	• Razvija čitalačku pismenost kroz različita djela na turskom jeziku. • Analizira kulturne i historijske činjenice o zemljama turskog govornog područja kroz djela koja čita. • Procjenjuje i poredi djela na turskom jeziku s djelima južnoslavenskih pisaca u smislu realizacije tema u određenoj kulturi koje mogu biti univerzalne (npr. ljubav, prijateljstvo, domovina) ili pak kulturno specifične (npr. Osmansko carstvo, razdoblje tulipana, kemalizam...). • Učestvuje u dramatizaciji adaptiranog odlomka iz književnog djela u školskom okruženju.*
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.III.1. Napomena: * U razradi ishoda se ne odnosi na opću gimnaziju, matematičko-informatičku i IT gimnaziju.	
B.III.5. Čita odlomke iz klasičnog književnog opusa na turskom jeziku. / JIP	• Prepoznaje i tumači dijahronijski razvoj turskog jezika kroz djela koja čita. • Tumači djelo u okviru društvenog konteksta i istražuje njegovu historijsku pozadinu.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.III.1.	

Oblast: C/ Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.III.1. Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	• Analizira strategije učenja turskog jezika. • Koristi analogije i metafore pri iskazivanju stavova i mišljenja. • Upotrebljava jednojezički i dvojezički rječnik (štampani i elektronski) i kreira pojmovnik s listom antonima iz oblasti od vlastitog interesa.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko.

Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja turskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi turskog jezika kao što su predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem bosanskog jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizuelizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, kreiranje složenica, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka, itd. Mnemotehničke vještine se mogu upotrebljavati za npr. lakše i brže usvajanje vokabulara te gramatičkih pravila.

Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu turskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni.

Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako kulture turskog govornog područja tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. obilježavanje Međunarodnog dana stranih jezika, analizu umjetničkih epoha, diskusije o likovnoj umjetnosti, prezentacije muzičkih pravaca, kreiranje turističkog vodiča (po izboru učenika), itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-a. Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na turskom jeziku, te se mogu koristiti programi: Kahoot, Türkçe Öğretim Portalı i slični.

Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka, brošure, reklame, snimanjem kratkog videa, izradom razrednog bloga, kreiranjem/prevođenjem (dijelova) web/FB stranice škole i slično.

Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako kulture turskog govornog područja tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika, a mogu uključivati npr. obilježavanje Međunarodnog dana stranih jezika, organizaciju Mjeseca turske kulture (dani filma, kuhinje, muzike), kreativne radionice koje se realizuju uz pomoć turskih i domaćih stručnjaka, pripremu i učešće na festivalu Dan djeteta, učešće u projektima razmjene i saradnje s drugim školama ili vladinim i nevladinim organizacijama u Turskoj ili u BiH.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.II.1 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.III.2. Upotrebljava informacijsko-komunikacijske tehnologije.

- Odabire pronađene informacije koristeći se IKT alatima na osnovu zadatih kriterija.
- Procjenjuje informacije i sadržaje iz različitih izvora i argumentuje svoje procjene.
- Kreira prezentacije o različitim sadržajima, koristeći se informacijama prikupljenim iz različitih izvora.

Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.III.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.III.2 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.	
C.III.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Donosi zaključke o važnosti individualne odgovornosti za funkcionisanje tima i postizanje cilja. • Uočava kako drugi utječu na njegovu kreativnost i obrnuto. • Procjenjuje vlastite potencijale za preduzetničko djelovanje i volju za preuzimanjem rizika. • Razvija vlastiti integritet i poštuje integritet drugih. • Raspravlja o aktuelnim društvenim temama i neizbježnosti promjena, zauzima stav i društveno je aktivan.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.III.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.III.3 se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2 i KMP-1.1.3.	

4. razred gimnazije /2 časa sedmično/70 časova godišnje/ -
 opća gimnazija, matematičko-informatička i gimnazija informacionih tehnologija
 (IT- gimnazija); /3 časa sedmično/90 časova godišnje/ - filološka gimnazija

Oblast: A/ Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.IV.1. Kritički procjenjuje sadržaj srednje složenog dugog teksta prilikom slušanja i čitanja.	• Utvrđuje i argumentima potkrepljuje značaj ideja i bitnih detalja u slušanom i čitanom tekstu. (OIP) • Vrednuje različite informacije i sadržaje te preispituje prednosti i nedostatke. • Prikuplja i kombinuje dodatne informacije o sadržajima slušanog i čitanog teksta. (OIP) • Pravi rezime sadržaja teksta komentarišući i kritički prosuđujući suprotna gledišta i glavne teme.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: obrazovanje (OIP), umjetnost, kino – pozorište(OIP) , politika, osjećanja(OIP) , tolerancija, zaštita okoliša, saobraćaj, mediji. Vokabular se bira u skladu s temama koje se obrađuju, vodeći računa o uzrastu učenika i povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Pored toga što će stalno proširivati vokabular, učenici će ponavljati ili učiti da upotrebljavaju: sinonime, antonime, složenice, idiome te prevodne ekvivalente ključnih riječi uz poređenje s bosanskim jezikom i nekim drugim stranim jezikom. Gramatički sadržaji: ponavljaju se i proširuju u odnosu na treći razred. Imenice: Dolaylı ve Dolaysız Anlatım. Participi: (Sıfat – Fiiler), mİş. Gerund: (Zarf – fiiler), (y) ip, (y) a, (y) arak, Madan, (y) alı, (y) ınca, (i) ken. Prilozi: Zaman Zarfları, Yer, yön zarfları, Niteleme ve durum zarfları. Veznici: Birleşik bağlaçlar. Glagoli: Bütün zamanların hikayeleri. Rečenica: Birleşik cümle, Temel ve Yan cümle.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Prije slušanja/čitanja potrebno je upoznati učenike sa zadatkom i dati im upute da pročitaju pitanja ili urade neku drugu predradnju da bi znali šta je svrha slušanja/čitanja i na šta da obrate pažnju prilikom slušanja/čitanja. Također, prije čitanja preporučuje se učenike uputiti u temu tako da naslute o čemu će čitati na osnovu naslova, ilustracija, slika, ključnih riječi i sl. I prije slušanja učenici mogu razmisliti o temi koju će slušati, šta već znaju o temi, šta bi mogao biti sadržaj teksta, koje već poznate riječi bi se mogle naći u tekstu i sl. Upute koje se daju trebaju biti koncizne i odnositi se na čitanje/slušanje određenog tipa. U tom smislu važan je pravilan izbor jedne od četiri strategije slušanja/čitanja: slušanje/čitanje kako bi se shvatila suština i osnovna ideja, slušanje/čitanje koje ima za cilj pronaći određenu informaciju, intenzivno slušanje/čitanje i ekstenzivno slušanje/čitanje. Prilikom izbora sadržaja za čitanje i slušanje vodi se računa o međupredmetnoj korelaciji, uzrastu učenika i njihovim interesovanjima i željama jer će na taj način izbor teksta biti podsticajan i motivirajući. Učenici reaguju na slušane i pročitane sadržaje davanjem kratkih ili nešto dužih odgovora, uočavanjem određenih informacija/glavne misli/detalja, prepoznavanjem teme/konteksta, predviđanjem sadržaja, utvrđivanjem implicitnog značenja, rješavanjem raznih tipova zadataka, razumijevanjem o čemu se radi na osnovu riječi, ilustracija, naslova, podnaslova, poznate tematike, itd.	

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod A.IV.1 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.

Napomena: Skraćenica (OIP) se odnosi na obavezno izorno područje, tj. na razrade ishoda učenja (indikatore) i ključne sadržaje koji se detaljnije izučavaju, ukoliko se ovaj nastavni predmet izučava u okviru obaveznog izornog područja u IV razredu opće gimnazije.

A.IV.2. Analizira i povezuje srednje složene jezičke strukture i zakonitosti u dugom tekstu prilikom slušanja i čitanja.	• Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. • Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. • Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti. (OIP)
--	---

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Svrha nije analiza jezika samog po sebi nego zaključivanje o upotrebi jezičkih struktura i izvođenje zaključaka zasnovanih na indukciji, a konačni cilj jeste pragmatika, odnosno upotreba tih jezičkih struktura i zakonitosti.

Potrebno je posebno obratiti pažnju na postepenost uvođenja jezičkih sadržaja. Jezički sadržaji se postepeno uvode u srednjoj školi od poznatih k nepoznatim. Učenici sami pokušavaju identificirati ciljne sadržaje uz manju pomoć i usmjeravanje nastavnika. Na osnovu dovoljnog broja ciljnih struktura učenici zaključuju o upotrebi/tvorbi tih jezičkih struktura i/ili uz pomoć nastavnika a potom u samom kontekstu upotrebljavaju te iste strukture i konstruišu vlastite primjere ciljnih struktura. Prilikom analize jezičkih struktura i zakonitosti voditi se induktivnim zaključivanjem. Uloga nastavnika je da usmjeri učenike i da im pomaže ako im je pomoć potrebna.

Na osnovu konteksta, odnosno dovoljnog broja relevantnih primjera učenici identifikuju ciljnu jezičku strukturu i/ili zakonitost, zaključuju o upotrebi tih jezičkih struktura i zakonitosti i upotrebljavaju ih ispravno u kontekstu.

Napomena: Skraćenica (OIP) se odnosi na obavezno izorno područje, tj. na razrade ishoda učenja (indikatore) i ključne sadržaje koji se detaljnije izučavaju, ukoliko se ovaj nastavni predmet izučava u okviru obaveznog izornog područja u IV razredu opće gimnazije.

A.IV.3. Zaključuje o upotrebi i primjenjuje ortoepska pravila.	• Prilagođava intonaciju, naglasak, ritam i neverbalnu komunikaciju raspoloženju u govornoj interakciji i vrsti iskaza. • Provjerava izgovor i akcenat ciljanih riječi primjenjujući fonemsku transkripciju i pravilno ih izgovara i akcentira. (OIP) • Čita interpretativno upotrebljavajući akcenat, ritam i intonaciju održavajući emocionalnu obojenost napisanog. • Utvrđuje karakteristike tona i intonacije kojom govornik izražava emocije i/ili usmjerava komunikaciju. (OIP) • Čita tekst na osnovu fonemske transkripcije.* • Zaključuje o odnosu ortografije i ortoepije na primjeru homografa, homofona i homonima.*
--	--

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1

Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Ortoepija je izuzetno važna u turskom jeziku jer pravilan izgovor je jedna od osnovnih preduslova nesmetane usmene komunikacije, koja je cilj učenja i podučavanja jezika. Posebnu pažnju obratiti glasovima koji ne postoje u bosanskom jeziku te iste prepoznati i pravilno izgovoriti. Također, potrebno je primjenjivati i ostala fonetsko-fonološka obilježja kao što su akcenat, ritam i intonacija. Izgovor nastavnika, kao i kvalitet i raznovrsnost snimljenog audiovizuelnog materijala veoma je značajan. S obzirom na to da komunikacija može biti verbalna i neverbalna, pored gore navedenih ortoepskih obilježja, učenici trebaju uskladiti i neverbalnu komunikaciju poruci koju žele poslati. Neverbalna komunikacija uključuje gestikulaciju, mimiku, držanje tijela, kontakt očima (gledanje sagovornika u oči, izbjegavanje pogleda sagovornika), dodirivanje, prostorno ponašanje (korištenje svog i tuđeg prostora, udaljenost od sagovornika, raspored sjedenja), itd. Znakovi neverbalne komunikacije, kojih su govornici uglavnom nesvjesni, govore o emotivnom naboju, samopouzdanju, pokazivanju stava. Učenici se koriste odgovarajućom neverbalnom komunikacijom kako bi se postigla prirodosti i opuštenosti, koje mogu da utječu na smanjenje inhibiranosti učenika prilikom usmenog izražavanja. Napomena: Skraćenica (OIP) se odnosi na obavezno izborno područje, tj. na razrade ishoda učenja (indikatore) i ključne sadržaje koji se detaljnije izučavaju, ukoliko se ovaj nastavni predmet izučava u okviru obaveznog izbornog područja u IV razredu opće gimnazije.	
A.IV.4. Koristi se srednje složenim jezičkim strukturama u srednje dugom govoru o konkretnim i apstraktnim temama.	• Prezentuje pripremljeno i nepripremljeno izlaganje srednje dužine o konkretnim i apstraktnim temama u skladu s namjenom i publikom. (OIP) • Kombinuje ciljni leksički fond, gramatičke i sintaksičke strukture u usmenom izlaganju. • Argumentovano iznosi svoje stavove. • Prezentuje tematske oblasti, ističući ključne elemente i bitne detalje. • Preispituje različita stanovišta ukazujući na prednosti i mane različitih opcija.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Vještina govora je produktivna vještina i kao takva zahtijeva poseban angažman kako nastavnika tako i učenika. Integracija svih ostalih vještina dolazi do izražaja upravo prilikom govora. Da bi govorne vježbe bile uspješne, posebnu pažnju treba posvetiti pripremi i planiranju govornih aktivnosti. Teme za planirani govor, naraciju, predavanje, prezentaciju i sl. treba da budu recentne, prikladne situaciji i namjeni govora. Također, učenicima treba dozvoliti izbor tema koje oni smatraju interesantnim. Osim izbora teme, treba obratiti pažnju i na instrukcije. Učenicima treba dati jasne i precizne upute o onome što se od njih očekuje kao i optimalno vrijeme za razmišljanje i pripremu aktivnosti. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Govor sam po sebi jeste stresna aktivnost za većinu učenika i strah od greške je posebno izražen tokom te aktivnosti. Učenike ne bi trebalo prekidati tokom govorne aktivnosti nego diskretno bilježiti	

greške koje naprave i poslije govora ili neke od gore navedenih aktivnosti pružiti im povratnu informaciju te na prikladan način ukazati na greške koje treba otkloniti, uz pohvalu za aktivno učešće i interesovanje. Povratna informacija treba, u skladu sa zadatkom, da uključuje informacije o tačnosti, tečnosti, izgovoru, koherentnosti, poznavanju teme, pravilnoj upotrebi leksike, gramatičkoj pravilnosti i strukturi rečenica.

Napomena: Skraćenica (OIP) se odnosi na obavezno izborno područje, tj. na razrade ishoda učenja (indikatore) i ključne sadržaje koji se detaljnije izučavaju, ukoliko se ovaj nastavni predmet izučava u okviru obaveznog izbornog područja u IV razredu opće gimnazije.

A.IV.5. Učestvuje u planiranom i neplaniranom, srednje složenom razgovoru srednje dužine poznate i nepoznate tematike.	• Razmjenjuje, provjerava i potvrđuje informacije u srednje dugom i srednje složenom razgovoru. (OIP) • Otpočinje, nastavlja i završava srednje dug i srednje složen razgovor. • Učestvuje u srednje dugim spontanima razgovorima, daje komentare i reaguje na predložena rješenja izražavajući precizno (ne)slaganje. (OIP) • Prati srednje složenu raspravu izdvajajući argumente za i protiv nekog gledišta. • Argumentovano diskutuje o svojim stavovima na osnovu valjanih dokaza. • Kritički procjenjuje mišljenje drugih i povezuje svoj govor s idejama sagovornika naglašavajući ono što je za njega bitno.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kako bi se učenici osposobili za nesmetanu komunikaciju u svakodnevnim situacijama, potrebno je posvetiti posebnu pažnju usmenoj interakciji. Treba naglasiti da u učionici nije jednostavno stvoriti preduslove komunikacijske situacije koju bismo mogli nazvati „autentičnom“. Takva aktivnost zahtijeva brižljive pripreme i motivisanost samih učesnika u komunikaciji. Dakle, od nastavnika se očekuje stvaranje pozitivne atmosfere u razredu, osjećaja međusobnog povjerenja i razumijevanja što je ključno za uspješnu realizaciju nastave. Ako su učenici zainteresovani za učenje, to će ih dodatno motivisati za učenje turskog jezika što se može postići i odabirom teme o kojoj će se govoriti, kao što su lične teme ili teme prema afinitetima učenika. Aktivnosti mogu da uključuju: privatni i službeni telefonski razgovor, diskusiju, debatu, anketiranje, intervju, kvizove itd. Nastavnik treba da obrati pažnju i na davanje preciznih i jasnih uputa o onome što se od učenika očekuje. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio.

Da bi interakcija između učenika bila što bolja, preporučuje se i uvrštavanje dramatizacije kao nastavne metode koja inkorporira ne samo govor, nego mimiku, pokret i druge moguće umjetničke izražaje. Time bi se stidljivi učenici uključili u performans a postepeno bi premašili vlastita ograničenja i navikli se na javno izvođenje što bi bila jedna od vještina koja je potrebna za cjeloživotno učenje. Osim toga, dramatizacija se može koristiti i za slabije učenike i one koji su nemotivisani jer se mogu uključiti u aktivnosti s malo teksta ili se mogu služiti mimikom ili pokretom. Dramatizacija pruža sigurno okruženje za učenje koje je motivirajuće, zanimljivo i privlačno za sve učenike podjednako ako im se daju prilagođene aktivnosti. Jedna od vrsta dramatizacije jeste i igranje uloga.

Napomena: Skraćenica (OIP) se odnosi na obavezno izborno područje, tj. na razrade ishoda učenja (indikatore) i ključne sadržaje koji se detaljnije izučavaju, ukoliko se ovaj nastavni predmet izučava u okviru obaveznog izbornog područja u IV razredu opće gimnazije.

A.IV.6. Piše tekst srednje dužine koristeći se srednje složenim jezičkim strukturama konkretnog i apstraktnog sadržaja.	• Piše različite vrste tekstova srednje dužine i složenosti: narativne, deskriptivne i argumentativne primjenjujući ortografska pravila. • Kombinuje konkretne i apstraktne sadržaje o ličnim i društvenim temama stvarajući originalan i maštovit izričaj. • Preispituje i kritički prosuđuje suprotstavljena stajališta, njihove prednosti i nedostatke, razloge za i protiv. • Kombinuje srednje bogat leksički fond iz različitih oblasti i upotrebljava različite formulacije bez ponavljanja. (OIP)
---	--

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar samog teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija.

Učenici pišu različite vrste tekstova: narativne (pripovjedne) tekstove (npr. priču, vijest, pozivnicu, pismo, čestitku, obavijest, izvještaj, životopis, SMS/elektronsku poruku, itd.), deskriptivne (opisne) tekstove (npr. opis osobe, predmeta, prostora, prirode, itd.) i argumentativne (raspravljачke) tekstove (npr. raspravu, problemski članak, kritiku, književnu interpretaciju, komentar, itd.). Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca, itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna javnost, poslodavac, itd.), formi (pismo, esej, izvještaj, itd.), koja može uključivati i digitalne alate, te temi o kojoj se piše.

U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“. Na ovaj način učenici produbljuju svoje razumijevanje kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova nastavnik i učenici obraćaju pažnju na piščevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je karakterizacija likova ili način argumentovanja stavova itd.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod A.IV.6 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.

Napomena: Skraćenica (OIP) se odnosi na obavezno izborno područje, tj. na razrade ishoda učenja (indikatore) i ključne sadržaje koji se detaljnije izučavaju, ukoliko se ovaj nastavni predmet izučava u okviru obaveznog izbornog područja u IV razredu opće gimnazije.

A.IV.7. Razvija vlastiti proces pisanja i kreativno pisanje kod srednje složenog teksta srednje dužine.	• Planira strukturu, sadržaj i stil primjereno namjeni, publici, formi i temi. • Planira i organizuje misli i ideje. (OIP)
---	---

	• Organizuje tekst u odlomke i smisleno povezuje pojedine dijelove vodeći računa o koheziji teksta. • Pregleda, popravlja i uređuje svoj tekst.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.IV.6.	
Napomena: Skraćenica (OIP) se odnosi na obavezno izborno područje, tj. na razrade ishoda učenja (indikatore) i ključne sadržaje koji se detaljnije izučavaju, ukoliko se ovaj nastavni predmet izučava u okviru obaveznog izbornog područja u IV razredu opće gimnazije.	
A.IV.8. Pismeno prevodi srednje složen tekst i usmeno prevodi jednostavan tekst s turskog na bosanski jezik i obrnuto. (OIP)	• Pismeno prevodi srednje složene stručne i književne tekstove s turskog jezika na bosanski jezik i obrnuto. • Konsekutivno prevodi jednostavan tekst s turskog jezika na bosanski jezik i obrnuto.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-4.1.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.	
Napomena: Skraćenica (OIP) se odnosi na obavezno izborno područje, tj. na razrade ishoda učenja (indikatore) i ključne sadržaje koji se detaljnije izučavaju, ukoliko se ovaj nastavni predmet izučava u okviru obaveznog izbornog područja u IV razredu opće gimnazije.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Prevođenje, usmeno i pismeno, nije doslovno prevođenje riječi ili rečenica, nego poruka. Razlika između usmenog i pismenog prevođenja jeste da je poruka u pismenom prevođenju stilski dotjerana, pri čemu se poštuju morfološke, sintaksičke i semantičke karakteristike jezika na koji se prevodi. Pri usmenom prevođenju postoji vremenski rok za prevod, jer se prevodi direktno, te je onaj ko prevodi samim tim i u direktnom kontaktu s govornikom čiju poruku treba da neposredno prenese. Realizacija usmenog prevođenja se odvija na licu mjesta, što onom ko prevodi ne daje prostora da poruku stilski dotjera, dok je to prilikom pismenog prevođenja moguće. Pismeno prevođenje podrazumijeva dovoljno vremena, kao i alata za prevođenje (rječnici, enciklopedije i sl.), što omogućava tačnije i stilski dotjeranije prenošenje poruke iz jezika A u jezik B. Usmeno prevođenje se dijeli na konsekutivno, koje prevodiocu otvara kratku mogućnost da razmisli o poruci koju govornik šalje, dok se tokom simultanog prevođenja ne ostavlja nikakva pauza, nego se istovremeno razmišlja, prevodi i govori. Usmeno prevođenje podrazumijeva učenika koji ima samopouzdanje, koji je snalažljiv, brz, koji vješto manipulira leksikom kojom raspolaže, te da ima sposobnost koncentracije, memorije. Sve ove karakteristike koje treba da krasi onog ko usmeno prevodi se vježbaju redovno, često na nastavi, dok se pismeno prevođenje zadaje u vidu zadaća, koje se donose i zajedno korriguju. Za pismeno prevođenje učenik mora pored poznavanja jezika na koji i s kog prevodi da ima i sljedeće vrline ili sposobnosti: strpljenje, metodičnost, istraživački duh, sposobnost korištenja rječnika, stručne literature, korištenje kompjuterskih programa za obradu i pomoć pri prevođenju (glosbe, PROZ, google translate i sl.). Nastavnik tekstove za prevođenje bira u skladu s potrebama i interesovanjima učenika.	

Oblast: B/ Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.IV.1. Povezuje svoje spoznaje o kulturnim i jezičkim posebnostima društva i zajednica u zemljama turskog govornog područja.	• Vrednuje doprinos vlastite i kulture turskog govornog područja u međunarodnom kontekstu. • Kritički procjenjuje sadržaje tekstova o zemljama turskog govornog područja i dovodi ih u vezu s vlastitim spoznajama. • Argumentuje svoje stavove o kulturnim obilježjima bitnim za zemlje turskog govornog područja kao i za Bosnu i Hercegovinu. • Procjenjuje utjecaj turskog jezika na bosanski jezik. • Kreira listu turcizama u bosanskom jeziku.* (OIP)
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda. Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o kulturama turskog govornog područja. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i kultura turskog govornog područja. Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na turskom jeziku. Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal. Nastavnik zajedno s učenicima a primjereno njihovom uzrastu, sposobnostima i interesovanjima bira adekvatna djela na turskom jeziku za lektiru sa svrhom povećanja čitalačke pismenosti i produbljivanja znanja o kulturama turskog govornog područja. S druge strane, ovaj ishod omogućava snažnu međupredmetnu korelaciju s Bosanskim jezikom i književnosti i viđenje djela južnoslavenskih pisaca iz drugog ugla. Osim analize književnih djela, izabrani naslovi se mogu obrađivati i kroz poređenje s njihovom filmskom ili pozorišnom adaptacijom pri čemu dolaze do izražaja različite vrste umjetnosti te njihova isprepletenost i prožimanje. Napomena: Skraćenica (OIP) se odnosi na obavezno izborno područje, tj. na razrade ishoda učenja (indikatore) i ključne sadržaje koji se detaljnije izučavaju, ukoliko se ovaj nastavni predmet izučava u okviru obaveznog izbornog područja u IV razredu opće gimnazije.	

B.IV.2. Procjenjuje stereotipe i predrasude u različitim kontekstima društvenog djelovanja, uključujući medije, i predlaže strategije za njihovo prevazilaženje te procjenjuje multikulturnu interakciju i višejezičnost.	• Izbjegava stereotipe kroz primjenu strategija za prevazilaženje stereotipa i predrasuda. (OIP) • Argumentuje opasnosti predrasuda i stereotipa na formiranje mišljenja o drugim kulturama. • Izgrađuje svijest o neophodnosti vrednovanja kulture bez stereotipa, predrasuda i diskriminacije drugog i drugačijeg. • Preuzima odgovornost i preispituje vlastite stavove o drugom i drugačijem. • Procjenjuje multikulturnu interakciju i višejezičnost u globalnoj komunikaciji i njihovu važnost u savremenom društvu i digitalnom okruženju.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B IV.1.	
Napomena: Skraćenica (OIP) se odnosi na obavezno izborno područje, tj. na razrade ishoda učenja (indikatore) i ključne sadržaje koji se detaljnije izučavaju, ukoliko se ovaj nastavni predmet izučava u okviru obaveznog izbornog područja u IV razredu opće gimnazije.	
B.IV.3. Bira odgovarajući način ponašanja i sporazumijevanja u međukulturnim komunikacijskim situacijama vodeći računa o nesporazumima koji mogu nastati između osoba različitih kultura.	• Zaključuje o obrascima kulturnog sporazumijevanja u turskim govornim područjima u odnosu na vlastitu sredinu. (OIP) • Primjenjuje norme ponašanja i sporazumijevanja u složenoj simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji. • Procjenjuje međukulturne komunikacijske situacije s aspekta mogućeg nesporazuma i njegovog rješavanja. • Prepoznaje kulturno specifične reakcije pripadnika drugih kultura. (OIP) • Procjenjuje utjecaj kulture na oblikovanje načina mišljenja i ponašanja te reaguje u skladu s procjenom prikladnog obraćanja i ponašanja s pripadnicima drugih kultura. • Argumentuje važnost neverbalnog aspekta međukulturne komunikacije.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-3.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B IV.1.	

Napomena: Skraćenica (OIP) se odnosi na obavezno izborno područje, tj. na razrade ishoda učenja (indikatore) i ključne sadržaje koji se detaljnije izučavaju, ukoliko se ovaj nastavni predmet izučava u okviru obaveznog izbornog područja u IV razredu opće gimnazije.

B.IV.4. Čita književna djela, odlomke i prilagođena književna djela primjerena uzrastu na turskom jeziku.	• Razvija čitalačku pismenost kroz različita djela na turskom jeziku i uočava važnost čitanja za vlastiti emocionalni i intelektualni razvoj. • Zaključuje o kulturnim i historijskim činjenicama o zemljama turskog govornog područja kroz djela koja čita. (OIP) • Procjenjuje i poredi djela na turskom jeziku s djelima južnoslavenskih pisaca u smislu realizacije tema u određenoj kulturi koje mogu biti univerzalne (npr. ljubav, prijateljstvo, domovina) ili pak kulturno specifične (npr. Osmansko carstvo, razdoblje tulipana, kemalizam...). • Učestvuje u dramatizaciji adaptiranog odlomka iz književnog djela u školskom okruženju.*
---	---

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2

Ključni sadržaji

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B IV.1.

Napomena: Skraćenica (OIP) se odnosi na obavezno izborno područje, tj. na razrade ishoda učenja (indikatore) i ključne sadržaje koji se detaljnije izučavaju, ukoliko se ovaj nastavni predmet izučava u okviru obaveznog izbornog područja u IV razredu opće gimnazije.

B.IV.5. Čita odlomke iz klasičnog književnog opusa na turskom jeziku. / OIP	• Analizira dijahronijski razvoj turskog jezika kroz djela koja čita. • Analizira djelo u okviru društvenog konteksta i istražuje njegovu historijsku pozadinu.
---	--

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2

Ključni sadržaji

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B IV.1.

Napomena: Skraćenica (OIP) se odnosi na obavezno izborno područje, tj. na razrade ishoda učenja (indikatore) i ključne sadržaje koji se detaljnije izučavaju, ukoliko se ovaj nastavni predmet izučava u okviru obaveznog izbornog područja u IV razredu opće gimnazije.

Oblast: C/ Razvoj ličnosti i društvene interakcije

Ishod učenja	Razrada ishoda
--------------	----------------

C.IV.1. Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	• Procjenjuje uspješnost korištenja strategija učenja turskog jezika. (OIP) • Kombinuje različite strategije učenja u skladu sa zadatkom. • Upotrebljava jednojezički i dvojezički rječnik (štampani i elektronski) i kreira pojmovnik s listom fraznih glagola iz oblasti od vlastitog interesa. (OIP)
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji koja, ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko. Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja turskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi turskog jezika kao što su predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem bosanskog jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizuelizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, kreiranje složenica, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka, itd. Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu turskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni. Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblast, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako kulture turskog govornog područja tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. obilježavanje Međunarodnog dana stranih jezika, organizaciju Mjeseca turske kulture (dani filma, kuhinje, muzike), kreativne radionice koje se realizuju uz pomoć turskih i domaćih stručnjaka, pripremu i učešće na festivalu Dan djeteta, učešće u projektima razmjene i saradnje s drugim školama ili vladinim i nevladinim organizacijama u Turskoj ili u BiH, analizu umjetničkih epoha, prezentacije muzičkih pravaca, kreiranje turističkog vodiča (po izboru učenika), itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-a. Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na turskom jeziku, te se mogu koristiti programi: Kahoot, Türkçe Öğretim Portalı isl. Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka/afiše, brošure, reklame, snimanjem kratkog videa, izradom razrednog bloga, kreiranjem/prevođenjem (dijelova) web/FB stranice škole i sl. Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.IV.1 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2. Napomena: Skraćenica (OIP) se odnosi na obavezno izborno područje, tj. na razrade ishoda učenja (indikatore) i ključne sadržaje koji se detaljnije izučavaju, ukoliko se ovaj nastavni predmet izučava u okviru obaveznog izbornog područja u IV razredu opće gimnazije.	
C.IV.2. Upotrebljava informacijsko-komunikacijske tehnologije.	• Priprema kriterije i analizira dobijene informacije korištenjem IKT alata za obradu informacija. (OIP)

	• Upravlja informacijama i sadržajima iz različitih izvora i osmišljava ideje u stvaralačkom procesu. • Kreira prezentacije o različitim sadržajima, koristeći se informacijama prikupljenim iz različitih izvora. • Koristi se različitim digitalnim alatima da napiše prijavu, molbu, zahtjev, CV. (OIP)
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.IV.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.IV.2 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2. Napomena: Skraćenica (OIP) se odnosi na obavezno izborno područje, tj. na razrade ishoda učenja (indikatore) i ključne sadržaje koji se detaljnije izučavaju, ukoliko se ovaj nastavni predmet izučava u okviru obaveznog izbornog područja u IV razredu opće gimnazije.	
C.IV.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Konstruktivno sarađuje u kreativnom radu i primjenjuje usvojene vještine i sposobnosti. (OIP) • Kreira i predlaže plan za realizaciju izvodljive preduzetničke ideje korištenjem znanja turskog jezika. • Preispituje situacije nedostatka altruizma i empatije te kreira načine za prevazilaženje uzroka koji su do toga doveli. • Procjenjuje značajne događaje i promjene te daje osvrte i prijedloge za unapređenje društvenog aktivizma.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.IV.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.IV.3 se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2 i KMP-1.1.3. Napomena: Skraćenica (OIP) se odnosi na obavezno izborno područje, tj. na razrade ishoda učenja (indikatore) i ključne sadržaje koji se detaljnije izučavaju, ukoliko se ovaj nastavni predmet izučava u okviru obaveznog izbornog područja u IV razredu opće gimnazije.	

GIMNAZIJA

Treći strani jezik

1. razred gimnazije /2 časa sedmično/70 časova godišnje/ - filološka gimnazija

Oblast: A/ Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.I.1. Interpretira sadržaj jednostavnog teksta srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	• Povezuje glavne ideje i važne detalje u slušanom i čitanom tekstu. • Selektuje informacije tako da razlikuje bitnu od nebitne informacije prilikom slušanja i čitanja. • Interpretira informacije koje su implicitno navedene prilikom slušanja i čitanja.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: škola, moderno društvo, muzika, zdravlje, posao, književnost, vrste ovisnosti, internet. Vokabular se bira u skladu s temama koje se obrađuju, vodeći računa o uzrastu učenika i povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Pored toga što će stalno proširivati vokabular, učenici će učiti da upotrebljavaju: sinonime, antonime, složenice, idiome te prevodne ekvivalente ključnih riječi uz poređenje s bosanskim jezikom i nekim drugim stranim jezikom. Gramatički sadržaji: Imenice: Tekil/ Çoğul; cinsiyet, Ad çekimi, Hâl durumu, İsim Filler (ma/me, mak/mek, İş). Zamjenice: Şahıs (ben, sen, o...), İşaret (bu, şu...), İyelik (benim, senin, onun...). Pridjevi: Sıfat, Pekıştirme. Veznici: Bu yüzden, belki...belki, hem...hem, ne...ne, ya...ya. Glagoli i glagolska vremena: Şahıs ekleri, Olmak, etmek – yardımcı eylemler, Basit zamanalar (Şimdiki, Gelecek, Geniş Zaman, Dî'li ve Miş'li Geçmiş Zaman. Kipi: Emir, istek, gereklilik kipi. Brojevi: Asıl sayıları. Prijedlozi: Edatlar (yalın, yönelme, ayrılma). Prilozi: burada, şurada, orada. Rečenica: Tümleçlerle cümle, Basit Cümle (İsim cümlesi, Fiil cümlesi).	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Prije slušanja/čitanja potrebno je upoznati učenike sa zadatkom i dati im upute da pročitaju pitanja ili urade neku drugu predradnju da bi znali šta je svrha slušanja/čitanja i na šta da obrate pažnju prilikom slušanja/čitanja. Također, prije čitanja preporučuje se učenike uputiti u temu tako da naslute o čemu će čitati na osnovu naslova, ilustracija, slika, ključnih riječi i sl. I prije slušanja učenici mogu razmisliti o temi koju će slušati, šta već znaju o temi, šta bi mogao biti sadržaj teksta, koje već poznate riječi bi se mogle naći u tekstu i sl. Upute koje se daju trebaju biti koncizne i odnositi se na čitanje/slušanje određenog tipa. U tom smislu važan je pravilan izbor jedne od četiri strategije slušanja/čitanja: slušanje/čitanje kako bi se shvatila suština i osnovna ideja, slušanje/čitanje koje ima za cilj pronaći određenu informaciju, intenzivno slušanje/čitanje i ekstenzivno slušanje/čitanje. Prilikom izbora sadržaja za čitanje i slušanje vodi se računa o međupredmetnoj korelaciji, uzrastu učenika i njihovim interesovanjima i željama jer će na taj način izbor teksta biti podsticajan i motivirajući.	

Učenici reaguju na slušane i pročitane sadržaje davanjem kratkih ili nešto dužih odgovora, uočavanjem određenih informacija/glavne misli/detalja, prepoznavanjem teme/konteksta, predviđanjem sadržaja, utvrđivanjem implicitnog značenja, rješavanjem raznih tipova zadataka, razumijevanjem o čemu se radi na osnovu riječi, ilustracija, naslova, podnaslova, poznate tematike, itd.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod A.I.1 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.

A.I.2. Analizira i povezuje jednostavne jezičke strukture i zakonitosti u tekstu srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	• Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. • Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. • Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.
---	---

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Svrha nije analiza jezika samog po sebi nego zaključivanje o upotrebi jezičkih struktura i izvođenje zaključaka zasnovanih na indukciji, a konačni cilj jeste pragmatika, odnosno upotreba tih jezičkih struktura i zakonitosti.

Potrebno je posebno obratiti pažnju na postepenost uvođenja jezičkih sadržaja. Jezički sadržaji se postepeno uvode u srednjoj školi od poznatih ka nepoznatim. Učenici sami pokušavaju identificirati ciljne sadržaje uz manju pomoć i usmjeravanje nastavnika. Na osnovu dovoljnog broja ciljnih struktura učenici zaključuju o upotrebi/tvorbi tih jezičkih struktura i/ili uz pomoć nastavnika a potom u samom kontekstu upotrebljavaju te iste strukture i konstruišu vlastite primjere ciljnih struktura. Prilikom analize jezičkih struktura i zakonitosti voditi se induktivnim zaključivanjem. Uloga nastavnika je da usmjeri učenike i da im pomaže ako im je pomoć potrebna.

Na osnovu konteksta, odnosno dovoljnog broja relevantnih primjera učenici identifikuju ciljnu jezičku strukturu i/ili zakonitost, zaključuju o upotrebi tih jezičkih struktura i zakonitosti i upotrebljavaju ih ispravno u kontekstu.

A.I.3. Povezuje i primjenjuje ortoepska pravila.	• Primjenjuje intonaciju, akcenat, ritam i neverbalnu komunikaciju u različitim formalnim i neformalnim govornim situacijama. • Provjerava izgovor i akcenat ciljanih riječi primjenjujući fonemsku transkripciju i pravilno ih izgovara i akcentira. • Čita razgovijetno uz pravilnu artikulaciju, akcentualizaciju i intonaciju. • Prepoznaje mjesto akcenata u izolovanim riječima i rečenicama prilikom slušanja. • Povezuje razliku između zvučnih i bezzvučnih suglasnika s pravilnim izgovorom.
---	--

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Ortoepija je izuzetno važna u turskom jeziku jer pravilan izgovor je jedna od osnovnih preduslova nesmetane usmene komunikacije, koja je cilj učenja i podučavanja jezika. Posebnu pažnju obratiti glasovima koji ne postoje u bosanskom jeziku te iste prepoznati i pravilno izgovoriti. Također, potrebno je primjenjivati i ostala fonetsko-fonološka obilježja kao što su akcenat, ritam i intonacija. Izgovor nastavnika, kao i kvalitet i raznovrsnost snimljenog audiovizuelnog materijala veoma je značajan.

S obzirom na to da komunikacija može biti verbalna i neverbalna, pored gore navedenih ortoepskih obilježja, učenici trebaju uskladiti i neverbalnu komunikaciju poruci koju žele poslati. Neverbalna komunikacija uključuje gestikulaciju, mimiku, držanje tijela, kontakt očima (gledanje sagovornika u oči, izbjegavanje pogleda sagovornika), dodirivanje, prostorno ponašanje (korištenje svog i tuđeg prostora, udaljenost od sagovornika, raspored sjedenja), itd. Znakovi neverbalne komunikacije, kojih su govornici uglavnom nesvjesni, govore o emotivnom naboju, samopouzdanju, pokazivanju stava. Učenici se koriste odgovarajućom neverbalnom komunikacijom kako bi se postigla prirodosti i opuštenosti, koje mogu da utječu na smanjenje inhibiranosti učenika prilikom usmenog izražavanja.

A.I.4. Koristi se jednostavnim jezičkim strukturama u govoru srednje dužine o svakodnevnom, poznatim temama.	• Prezentuje pripremljeno izlaganje srednje dužine o svakodnevnom temama u skladu s namjenom i publikom. • Povezuje vokabular i gramatičke strukture s temom. • Iznosi vlastito mišljenje uz objašnjenja važnijih dijelova i na osnovu dokaza.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Vještina govora je produktivna vještina i kao takva zahtijeva poseban angažman kako nastavnika tako i učenika. Integracija svih ostalih vještina dolazi do izražaja upravo prilikom govora. Da bi govorne vježbe bile uspješne, posebnu pažnju treba posvetiti pripremi i planiranju govornih aktivnosti. Teme za planirani govor, naraciju, predavanje, prezentaciju i sl. treba da budu recentne, prikladne situaciji i namjeni govora. Također, učenicima treba dozvoliti izbor tema koje oni smatraju interesantnim. Osim izbora teme, treba obratiti pažnju i na instrukcije. Učenicima treba dati jasne i precizne upute o onome što se od njih očekuje kao i optimalno vrijeme za razmišljanje i pripremu aktivnosti. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio.

Govor sam po sebi jeste stresna aktivnost za većinu učenika i strah od greške je posebno izražen tokom te aktivnosti. Učenike ne bi trebalo prekidati tokom govorne aktivnosti nego diskretno bilježiti greške koje naprave i poslije govora ili neke od gore navedenih aktivnosti pružiti im povratnu informaciju te na prikladan način ukazati na greške koje treba otkloniti, uz pohvalu za aktivno učešće i interesovanje. Povratna informacija treba, u skladu sa zadatkom, da uključuje informacije o tačnosti, tečnosti, izgovoru, koherentnosti, poznavanju teme, pravilnoj upotrebi leksike, gramatičkoj pravilnosti i strukturi rečenica.

A.I.5. Učestvuje u jednostavnom razgovoru srednje dužine i poznate tematike.	• Razmjenjuje, provjerava i potvrđuje informacije u srednje dugom razgovoru poznate tematike. • Otpočinje, nastavlja i završava razgovor srednje dužine i poznate tematike.
--	--

	• U razgovoru koristi jednostavne jezičke strukture. • Identificira različite komunikacijske situacije u smislu prepoznavanja formalnog i neformalnog obraćanja i primjereno reaguje na njih. • Reaguje i nalazi odgovor na osjećanja kao što su iznenađenje, radoznalost, radost, tuga, ravnodušnost.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kako bi se učenici osposobili za nesmetanu komunikaciju u svakodnevnim situacijama potrebno je posvetiti posebnu pažnju usmenoj interakciji. Treba naglasiti da u učionici nije jednostavno stvoriti preduslove komunikacijske situacije koju bismo mogli nazvati „autentičnom“. Takva aktivnost zahtijeva brižljive pripreme i motivisanost samih učesnika u komunikaciji. Dakle, od nastavnika se očekuje stvaranje pozitivne atmosfere u razredu, osjećaja međusobnog povjerenja i razumijevanja što je ključno za uspješnu realizaciju nastave. Ako su učenici zainteresovani za učenje, to će ih dodatno motivisati za učenje turskog jezika što se može postići i odabirom teme o kojoj će se govoriti, kao što su lične teme ili teme prema afinitetima učenika. Aktivnosti mogu da uključuju: privatni i službeni telefonski razgovor, diskusiju, debatu, anketiranje, intervju, kvizove, itd. Nastavnik treba da obrati pažnju i na davanje preciznih i jasnih uputa o onome što se od učenika očekuje. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Da bi interakcija između učenika bila što bolja, preporučuje se i uvrštavanje dramatizacije kao nastavne metode koja inkorporira ne samo govor, nego mimiku, pokret i druge moguće umjetničke izražaje. Time bi se stidljivi učenici uključili u performans a postepeno bi premašili vlastita ograničenja i navikli se na javno izvođenje što bi bila jedna od vještina koja je potrebna za cjeloživotno učenje. Osim toga, dramatizacija se može koristiti i za slabije učenike i one koji su nemotivisani jer se mogu uključiti u aktivnosti s malo teksta ili se mogu služiti mimikom ili pokretom. Dramatizacija pruža sigurno okruženje za učenje koje je motivirajuće, zanimljivo i privlačno za sve učenike podjednako ako im se daju prilagođene aktivnosti. Jedna od vrsta dramatizacije jeste i igranje uloga.	
A.I.6. Piše tekst srednje dužine koristeći se jednostavnim jezičkim strukturama.	• Piše jednostavan tekst srednje dužine o poznatim, činjeničnim ili zamišljenim temama od ličnog interesa, primjenjujući ortografska pravila. • Prenosi i organizuje informacije iz poznatih sadržaja i ličnog iskustva, prezentuje vlastito mišljenje. • Uključuje u tekst važne informacije, glavnu informaciju i pomoćne. • Koristi se pisanjem da prenese poruku, prepriča iskustvo, izrazi osjećanja i mišljenja.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar samog teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija.

Učenici pišu različite jednostavne tekstove o poznatim, činjeničnim ili zamišljenim temama od ličnog interesa. Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca, itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna javnost, poslodavac, itd.), formi (pismo, esej, izvještaj, itd.), koja može uključivati i digitalne alate, te temi o kojoj se piše.

U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“. Na ovaj način učenici produbljuju svoje razumijevanje kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova nastavnik i učenici obraćaju pažnju na piščevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je karakterizacija likova ili način argumentovanja stavova, itd.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod A.I.6 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.

A.I.7. Razvija vlastiti proces pisanja i kreativno pisanje kod jednostavnog teksta srednje dužine.	• Planira strukturu, sadržaj i stil primjereno namjeni, publici, formi i temi. • Planira i organizuje misli i ideje. • Organizuje tekst u odlomke i smisleno povezuje pojedine dijelove vodeći računa o koheziji teksta. • Pregleda, popravljia i uređuje svoj tekst.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.I.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.I.6.	

Oblast: B/ Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.I.1. Istražuje lingvističke i kulturne posebnosti društva i zajednica u zemljama turskog govornog područja.	• Prepoznaje poznate i utjecajne ličnosti iz kultura turskog govornog područja i poredi ih s poznatim i utjecajnim ličnostima u vlastitoj društvenoj sredini. • Razmatra sadržaje tekstova o zemljama turskog govornog područja i uočava razloge zašto su karakteristična obilježja važna za kulture tih zemalja. • Istražuje jezički aspekt i otkriva kulturne vrijednosti sadržane u poslovicama, metaforama i idiomima. • Tumači ciljane riječi za čije značenje ne postoji prevodni ekvivalent na bosanskom jeziku.

Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda. Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o kulturama turskog govornog područja. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i kultura turskog govornog područja. Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na turskom jeziku. Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal. Nastavnik zajedno s učenicima a primjereno njihovom uzrastu, sposobnostima i interesovanjima bira adekvatna djela na turskom jeziku za lektiru sa svrhom povećanja čitalačke pismenosti i produbljivanja znanja o kulturama turskog govornog područja. S druge strane, ovaj ishod omogućava snažnu međupredmetnu korelaciju s Bosanskim jezikom i književnosti i viđenje djela južnoslavenskih pisaca iz drugog ugla. Osim analize književnih djela, izabrani naslovi se mogu obrađivati i kroz poređenje s njihovom filmskom ili pozorišnom adaptacijom pri čemu dolaze do izražaja različite vrste umjetnosti te njihova isprepletenost i prožimanje.	
B.I.2. Objašnjava važnost poštivanja vlastite kulture i kultura drugih zemalja i prepoznaje značaj multikulturne interakcije i višejezičnosti.	• Prepoznaje kulturne specifičnosti zemalja turskog govornog područja i poredi ih s vlastitim. • Prihvata kulturne različitosti bez predrasuda. • Objašnjava stav o postojanju jednakih prava za sve. • Vrijednosti drugih kultura mjeri univerzalnim vrijednostima bez predrasuda i omalovažavanja drugog i drugačijeg. • Prepoznaje mogućnosti koje pruža višejezičnost u uslovima globalizacije i susreta kultura.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.I.1.	
B.I.3. Objašnjava i primjenjuje način ponašanja i sporazumijevanja primjeren međukulturnim komunikacijskim situacijama.	• Navodi norme kulturnog obraćanja u zemljama turskog govornog područja na osnovu spoznaja o očekivanjima izvornog

	govornika u pogledu usmene i pisane komunikacije. • Primjenjuje norme ponašanja i sporazumijevanja u jednostavnoj simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji. • Uočava sličnosti i razlike te poredi norme kulturnog obraćanja između kultura turskog govornog područja i vlastite kulture. • Primjenjuje komunikacijske obrasce vodeći računa o neverbalnoj komunikaciji.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-3.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.I.1.	
B.I.4. Čita prilagođena književna djela i odlomke književnih djela primjerene uzrastu na turskom jeziku.	• Razvija čitalačku pismenost kroz različita djela na turskom jeziku. • Upoznaje se s kulturnim i historijskim činjenicama o zemljama turskog govornog područja kroz djela koja čita. • Analizira i poredi djela na turskom jeziku s djelima južnoslavenskih pisaca u smislu realizacije tema u određenoj kulturi koje mogu biti univerzalne (npr. ljubav, prijateljstvo, domovina) ili pak kulturno specifične (npr. Osmansko carstvo, razdoblje tulipana, kemalizam...).
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.I.1.	

Oblast: C/ Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.I.1. Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	• Odabire i primjenjuje strategije učenja turskog jezika. • Odabire i upotrebljava mnemotehničke vještine pri usvajanju nastavnih sadržaja. • Upotrebljava jednojezički i dvojezički rječnik (štampani i elektronski) i kreira pojmovnik s listom idioma iz oblasti od vlastitog interesa.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1

Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko. Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja turskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi turskog jezika kao što su predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem bosanskog jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizuelizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka, itd. Mnemotehničke vještine se mogu upotrebljavati za npr. lakše i brže usvajanje vokabulara, liste nepravilnih glagola, gramatičkih pravila. Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu turskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni. Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblast, učenici se uključuju u realizaciju različitih aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako kulture turskog govornog područja tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. obilježavanje Međunarodnog dana stranih jezika, organizaciju Mjeseca turske kulture (dani filma, kuhinje, muzike), kreativne radionice koje se realizuju uz pomoć turskih i domaćih stručnjaka, pripremu i učešće na festivalu Dan djeteta, učešće u projektima razmjene i saradnje s drugim školama ili vladinim i nevladinim organizacijama u Turskoj ili u BiH, kreiranje turističkog vodiča (po izboru učenika), itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-a. Koristeći je moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na turskom jeziku, te se mogu koristiti programi: Kahoot, Türkçe Öğretim Portalı i sl. Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka, brošure, reklame, snimanjem kratkog videa, izradom razrednog bloga, kreiranjem/prevođenjem (dijelova) web/FB stranice škole i slično. Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.I.1 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.	
C.I.2. Upotrebljava informacijsko-komunikacijske tehnologije.	• Pronalazi informacije o nastavnim sadržajima u sigurnom digitalnom okruženju. • Povezuje informacije i sadržaje iz različitih izvora u smislene cjeline. • Kreira prezentacije o različitim sadržajima, koristeći se informacijama prikupljenim iz različitih izvora.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.I.1.	

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.I.2 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.	
C.I.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Prepoznaje važnost podjele zaduženja, povjerenja i kreativnosti u zajedničkom radu. • Opisuje i daje primjere načina preduzetničkog djelovanja korištenjem znanja turskog jezika. • Analizira sličnosti i razlike između sebe i svojih vršnjaka te procjenjuje utjecaj svojih riječi i ponašanja na osjećanja drugih. • Istražuje društvene teme u poznatom kontekstu i objašnjava važnost učešća u društvenim aktivnostima.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.I.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.I.3 se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2 i KMP-1.1.3.	

GIMNAZIJA

Treći strani jezik

2. razred gimnazije /2 časa sedmično/70 časova godišnje/ - filološka gimnazija

Oblast: A/ Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.II.1. Analizira značenje teksta srednje dužine od jednostavnog do srednje složenog prilikom slušanja.	• Povezuje i analizira glavne ideje i važne detalje u slušanom i čitanom tekstu. • Identifikuje i objedinjava informacije bitne za razumijevanje suštine slušanog i čitanog teksta. • Predviđa dalju radnju i sažima sadržaj teksta prilikom slušanja i čitanja.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: učenje i školovanje, prijateljstvo – druženje i konflikti, ljubav, društvene mreže, tradicija, okoliš i zaštita okoliša, izbor zanimanja, moja domovina. Vokabular se bira u skladu s temama koje se obrađuju, vodeći računa o uzrastu učenika i povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Pored toga što će stalno proširivati vokabular, učenici će ponavljati ili učiti da upotrebljavaju: sinonime, antonime, složenice, idiome te prevodne ekvivalente ključnih riječi uz poređenje s bosanskim jezikom i nekim drugim stranim jezikom. Gramatički sadržaji: ponavljaju se i proširuju u odnosu na prvi razred. Imenice: Eşitlik Hali, Takısız Tamlama (III Tamlaması). Zamjenice: Belirsizlik Zamirleri, Donuşlu zamiri – kendi, Ki zamiri. Participi: Sıfat – Fiiler, (y)an, Dik, (y)acak. Glagolski načini: Şart kipi (sa/se), Gereklilik kipi (malı/meli), Ettirgen Eylem (İr, t, dır), Ip (bağ fiil), Arak/erek. Rečenica: Tümleçlerle cümle.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Prije slušanja/čitanja potrebno je upoznati učenike sa zadatkom i dati im upute da pročitaju pitanja ili urade neku drugu predradnju da bi znali šta je svrha slušanja/čitanja i na šta da obrate pažnju prilikom slušanja/čitanja. Također, prije čitanja preporučuje se učenike uputiti u temu tako da naslute o čemu će čitati na osnovu naslova, ilustracija, slika, ključnih riječi i sl. I prije slušanja učenici mogu razmisliti o temi koju će slušati, šta već znaju o temi, šta bi mogao biti sadržaj teksta, koje već poznate riječi bi se mogle naći u tekstu i sl. Upute koje se daju trebaju biti koncizne i odnositi se na čitanje/slušanje određenog tipa. U tom smislu važan je pravilan izbor jedne od četiri strategije slušanja/čitanja: slušanje/čitanje kako bi se shvatila suština i osnovna ideja, slušanje/čitanje koje ima za cilj pronaći određenu informaciju, intenzivno slušanje/čitanje i ekstenzivno slušanje/čitanje. Prilikom izbora sadržaja za čitanje i slušanje vodi se računa o međupredmetnoj korelaciji, uzrastu učenika i njihovim interesovanjima i željama jer će na taj način izbor teksta biti podsticajan i motivirajući. Učenici reaguju na slušane i pročitane sadržaje davanjem kratkih ili nešto dužih odgovora, uočavanjem određenih informacija/glavne misli/detalja, prepoznavanjem teme/konteksta, predviđanjem sadržaja, utvrđivanjem implicitnog značenja, rješavanjem raznih tipova zadataka, razumijevanjem o čemu se radi na osnovu riječi, ilustracija, naslova, podnaslova, poznate tematike, itd. Napomena:	

Pored naprijed navedenih poveznica ishod A.II.1 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.	
A.II.2. Analizira i povezuje jezičke strukture i zakonitosti od jednostavnih do srednje složenih u tekstu srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	• Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. • Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. • Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.II.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Svrha nije analiza jezika samog po sebi nego zaključivanje o upotrebi jezičkih struktura i izvođenje zaključaka zasnovanih na indukciji, a konačni cilj jeste pragmatika, odnosno upotreba tih jezičkih struktura i zakonitosti. Potrebno je posebno obratiti pažnju na postepenost uvođenja jezičkih sadržaja. Jezički sadržaji se postepeno uvode u srednjoj školi od poznatih k nepoznatim. Učenici sami pokušavaju identificirati ciljne sadržaje uz manju pomoć i usmjeravanje nastavnika. Na osnovu dovoljnog broja ciljnih struktura učenici zaključuju o upotrebi/tvorbi tih jezičkih struktura i/ili uz pomoć nastavnika a potom u samom kontekstu upotrebljavaju te iste strukture i konstruišu vlastite primjere ciljnih struktura. Prilikom analize jezičkih struktura i zakonitosti voditi se induktivnim zaključivanjem. Uloga nastavnika je da usmjeri učenike i da im pomaže ako im je pomoć potrebna. Na osnovu konteksta, odnosno dovoljnog broja relevantnih primjera učenici identifikuju ciljnu jezičku strukturu i/ili zakonitost, zaključuju o upotrebi tih jezičkih struktura i zakonitosti i upotrebljavaju ih ispravno u kontekstu.	
A.II.3. Identifikuje i primjenjuje ortoepska pravila u tekstu srednje dužine od jednostavnog do srednje složenog.	• Mijenja intonaciju, akcenat, ritam i neverbalnu komunikaciju i prilagođava ih vrsti iskaza. • Provjerava izgovor i akcenat ciljanih riječi primjenjujući fonemsku transkripciju i pravilno ih izgovara i akcentira. • Čita tačno upotrebljavajući akcenat, ritam i intonaciju uz pravilnu artikulaciju. • Identifikuje intonaciju i akcenat.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.II.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Ortoepija je izuzetno važna u turskom jeziku jer pravilan izgovor je jedna od osnovnih preduslova nesmetane usmene komunikacije, koja je cilj učenja i podučavanja jezika. Posebnu pažnju obratiti glasovima koji ne postoje u bosanskom jeziku te iste prepoznati i pravilno izgovoriti. Također, potrebno je primjenjivati i ostala fonetsko-fonološka obilježja kao što su akcenat, ritam i intonacija. Izgovor nastavnika, kao i kvalitet i raznovrsnost snimljenog audiovizuelnog materijala veoma je značajan. S obzirom da komunikacija može biti verbalna i neverbalna, pored gore navedenih ortoepskih obilježja, učenici trebaju uskladiti i neverbalnu komunikaciju poruci koju žele poslati. Neverbalna komunikacija uključuje gestikulaciju, mimiku, držanje tijela, kontakt očima (gledanje sagovornika u	

oči, izbjegavanje pogleda sagovornika), dodirivanje, prostorno ponašanje (korištenje svog i tuđeg prostora, udaljenost od sagovornika, raspored sjedenja), itd. Znakovi neverbalne komunikacije, kojih su govornici uglavnom nesvjesni, govore o emotivnom naboju, samopouzdanju, pokazivanju stava. Učenici se koriste odgovarajućom neverbalnom komunikacijom kako bi se postigla prirodosti i opuštenosti, koje mogu da utječu na smanjenje inhibiranosti učenika prilikom usmenog izražavanja.

A.II.4. Koristi se jezičkim strukturama od jednostavnih do srednje složenih u govoru srednje dužine o općim i poznatim temama.	• Prezentuje pripremljeno izlaganje srednje dužine o jednostavnim konkretnim temama upotrebljavajući opise, pojedinosti i poređenja u skladu s namjenom i publikom. • Bira vokabular i gramatičke strukture s ciljem iznošenja vlastitih ideja. • Prepričava i opisuje događaj kao slijed dešavanja.
--	--

Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1
----------------------------------	-----------------------------------

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.II.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Vještina govora je produktivna vještina i kao takva zahtijeva poseban angažman kako nastavnika tako i učenika. Integracija svih ostalih vještina dolazi do izražaja upravo prilikom govora. Da bi govorne vježbe bile uspješne, posebnu pažnju treba posvetiti pripremi i planiranju govornih aktivnosti. Teme za planirani govor, naraciju, predavanje, prezentaciju i sl. treba da budu recentne, prikladne situaciji i namjeni govora. Također, učenicima treba dozvoliti izbor tema koje oni smatraju interesantnim. Osim izbora teme, treba obratiti pažnju i na instrukcije. Učenicima treba dati jasne i precizne upute o onome što se od njih očekuje kao i optimalno vrijeme za razmišljanje i pripremu aktivnosti. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio.

Govor sam po sebi jeste stresna aktivnost za većinu učenika i strah od greške je posebno izražen tokom te aktivnosti. Učenike ne bi trebalo prekidati tokom govorne aktivnosti nego diskretno bilježiti greške koje naprave i poslije govora ili neke od gore navedenih aktivnosti pružiti im povratnu informaciju te na prikladan način ukazati na greške koje treba otkloniti, uz pohvalu za aktivno učešće i interesovanje. Povratna informacija treba, u skladu sa zadatkom, da uključuje informacije o tačnosti, tečnosti, izgovoru, koherentnosti, poznavanju teme, pravilnoj upotrebi leksike, gramatičkoj pravilnosti i strukturi rečenica.

A.II.5. Učestvuje u razgovoru srednje dužine od jednostavnog do srednje složenog poznate i nepoznate tematike.	• Razmjenjuje, provjerava i potvrđuje informacije u srednje dugom razgovoru od jednostavnog do srednje složenog poznate i nepoznate tematike. • Otpočinje, nastavlja i završava razgovor srednje dužine od jednostavnog do srednje složenog poznate i nepoznate tematike. • Učestvuje u spontanim razgovorima srednje dužine od jednostavnog do srednje složenog i daje kratke komentare na mišljenja sagovornika. • Koristi se odgovarajućim frazama s ciljem pokazivanja interesa za razgovor.
--	---

Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1
----------------------------------	---

Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.II.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kako bi se učenici osposobili za nesmetanu komunikaciju u svakodnevnim situacijama, potrebno je posvetiti posebnu pažnju usmenoj interakciji. Treba naglasiti da u učionici nije jednostavno stvoriti preduslove komunikacijske situacije koju bismo mogli nazvati „autentičnom“. Takva aktivnost zahtijeva brižljive pripreme i motivisanost samih učenika u komunikaciji. Dakle, od nastavnika se očekuje stvaranje pozitivne atmosfere u razredu, osjećaja međusobnog povjerenja i razumijevanja što je ključno za uspješnu realizaciju nastave. Ako su učenici zainteresovani za učenje to će ih dodatno motivisati za učenje turskog jezika što se može postići i odabirom teme o kojoj će se govoriti, kao što su lične teme ili teme prema afinitetima učenika. Aktivnosti mogu da uključuju: privatni i službeni telefonski razgovor, diskusiju, debatu, anketiranje, intervju, kvizove, itd. Nastavnik treba da obrati pažnju i na davanje preciznih i jasnih uputa o onome što se od učenika očekuje. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Da bi interakcija između učenika bila što bolja, preporučuje se i uvrštavanje dramatizacije kao nastavne metode koja inkorporira ne samo govor, nego mimiku, pokret i druge moguće umjetničke izražaje. Time bi se stidljivi učenici uključili u performans a postepeno bi premašili vlastita ograničenja i navikli se na javno izvođenje što bi bila jedna od vještina koja je potrebna za cjeloživotno učenje. Osim toga, dramatizacija se može koristiti i za slabije učenike i one koji su nemotivisani jer se mogu uključiti u aktivnosti s malo teksta ili se mogu služiti mimikom ili pokretom. Dramatizacija pruža sigurno okruženje za učenje koje je motivirajuće, zanimljivo i privlačno za sve učenike podjednako ako im se daju prilagođene aktivnosti. Jedna od vrsta dramatizacije jeste i igranje uloga.	
A.II.6. Piše tekst srednje dužine koristeći se jednostavnim i srednje složenim jezičkim strukturama.	• Piše jednostavne i srednje složene narativne i deskriptivne tekstove srednje dužine, primjenjujući ortografska pravila. • Opisuje nepredvidljive situacije, stvarne i zamišljene događaje, osjećanja, vlastita i tuđa iskustva. • Prenosi i upoređuje elemente informacija iz različitih izvora. • Iskazuje vlastita uvjerenja i stavove.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.II.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar samog teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija. Učenici pišu različite tekstove: narativne (pripovjedne) tekstove (npr. priču, vijest, pozivnicu, pismo, čestitku, obavijest, izvještaj, životopis, SMS/elektronsku poruku, itd.) i deskriptivne (opisne) tekstove (npr. opis osobe, predmeta, prostora, prirode, itd.). Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca, itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna	

javnost, poslodavac, itd.), formi (pismo, esej, izvještaj, objava na društvenoj mreži, itd.), koja može uključivati i digitalne alate, te temi o kojoj se piše.

U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“. Na ovaj način učenici produbljuju svoje razumijevanje kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova nastavnik i učenici obraćaju pažnju na piščevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je karakterizacija likova ili način argumentovanja stavova, itd.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod A.II.6 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.

A.II.7. Razvija vlastiti proces pisanja i kreativno pisanje kod jednostavnog i srednje složenog teksta srednje dužine.	• Planira strukturu, sadržaj i stil primjereno namjeni, publici, formi i temi. • Planira i organizuje misli i ideje. • Organizuje tekst u odlomke i smisleno povezuje pojedine dijelove vodeći računa o koheziji teksta. • Pregleda, popravljja i uređuje svoj tekst.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.II.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.II.6.	

Oblast: B/ Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.II.1. Analizira lingvističke i kulturne posebnosti društva i zajednica u zemljama turskog govornog područja.	• Daje primjere poznatih i utjecajnih ličnosti iz kultura turskog govornog područja i poredi ih s poznatim i utjecajnim ličnostima u vlastitoj društvenoj sredini. • Analizira sadržaje tekstova o zemljama turskog govornog područja i poredi ih s vlastitim okruženjem. • Uočava navike vršnjaka u zemljama turskog govornog područja i poredi ih s vlastitim. • Tumači ciljane riječi za čije značenje ne postoji prevodni ekvivalent na bosanskom jeziku.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi.	

Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda.

Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o kulturama turskog govornog područja. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i kultura turskog govornog područja.

Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na turskom jeziku.

Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal.

Nastavnik zajedno s učenicima a primjereno njihovom uzrastu, sposobnostima i interesovanjima bira adekvatna djela na turskom jeziku za lektiru sa svrhom povećanja čitalačke pismenosti i produbljivanja znanja o kulturama turskog govornog područja. S druge strane, ovaj ishod omogućava snažnu međupredmetnu korelaciju s Bosanskim jezikom i književnosti i viđenje djela južnoslavenskih pisaca iz drugog ugla.

Osim analize književnih djela, izabrani naslovi se mogu obrađivati i kroz poređenje s njihovom filmskom ili pozorišnom adaptacijom pri čemu dolaze do izražaja različite vrste umjetnosti te njihova isprepletenost i prožimanje.

B.II.2. Istražuje stereotipe i predrasude u različitim kontekstima društvenog djelovanja, uključujući medije, i objašnjava multikulturnu interakciju i višejezičnost.	• Navodi primjere stereotipa i predrasuda o stanovnicima zemalja turskog govornog područja i Bosne i Hercegovine. • Istražuje porijeklo stereotipa i predrasuda i postaje svjestan vlastitih stereotipa i predrasuda. • Uočava da je poznavanje jezika neraskidivo povezano s poznavanjem kulturnog konteksta u kojem se jezik koristi. • Objašnjava multikulturnu interakciju i višejezičnost i njihovu važnost u savremenom društvu i digitalnom okruženju.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-4.2.3

Ključni sadržaji

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.II.1.

B.II.3. Primjenjuje odgovarajući način ponašanja i sporazumijevanja u međukulturnim komunikacijskim situacijama.	• Objašnjava razlike kulturnog obraćanja između pripadnika kultura turskog govornog područja i vlastite kulture. • Interpretira ponašanje drugog u skladu sa svrhom i značenjem obrazaca ponašanja njegove kulture. • Primjenjuje norme ponašanja i sporazumijevanja u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji vodeći računa o primjerenosti tema i neverbalnoj komunikaciji. • Objašnjava važnost neverbalne komunikacije u međukulturnim susretima.
--	---

Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-3.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.II.1.	
B.II.4. Čita prilagođena književna djela i odlomke književnih djela primjerene uzrastu na turskom jeziku.	• Razvija čitalačku pismenost kroz različita djela na turskom jeziku. • Upoznaje se s kulturnim i historijskim činjenicama o zemljama turskog govornog područja kroz djela koja čita. • Analizira i poredi djela na turskom jeziku s djelima južnoslavenskih pisaca u smislu realizacije tema u određenoj kulturi koje mogu biti univerzalne (npr. ljubav, prijateljstvo, domovina) ili pak kulturno specifične (npr. Osmansko carstvo, razdoblje tulipana, kemalizam...). • Prepoznaje elemente društvene nejednakosti i nepravde kroz djela koja tretiraju tu temu i prepoznaje ih u društvenoj sredini zemalja turskog govornog područja i u vlastitoj sredini.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.II.1.	

Oblast: C/ Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.II.1. Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	• Prilagođava strategije učenja turskog jezika svojim sposobnostima. • Koristi asocijativno i divergentno razmišljanje u pronalaženju novih rješenja. • Upotrebljava jednojezički i dvojezički rječnik (štampani i elektronski) i kreira pojmovnik s listom sinonima iz oblasti od vlastitog interesa.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom	

ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko.

Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja turskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi turskog jezika kao što su predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem bosanskog jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizuelizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, kreiranje složenica, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka, itd. Mnemotehničke vještine se mogu upotrebljavati za npr. lakše i brže usvajanje vokabulara, liste nepravilnih glagola, gramatičkih pravila.

Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu turskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni.

Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako kulture turskog govornog područja tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. obilježavanje Međunarodnog dana stranih jezika, analizu umjetničkih epoha, diskusije o likovnoj umjetnosti, prezentacije muzičkih pravaca, kreiranje turističkog vodiča (po izboru učenika) itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-a. Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na turskom jeziku, te se mogu koristiti programi: Kahoot, Türkçe Öğretim Portalı i slični.

Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka, brošure, reklame, prezentacije, snimanjem kratkog videa, izradom razrednog bloga, kreiranjem/prevođenjem (dijelova) web/FB stranice škole i slično.

Ostvarujući vezu sa Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako kulture turskog govornog područja tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika, a mogu uključivati npr. obilježavanje Međunarodnog dana stranih jezika, organizaciju Mjeseca turske kulture (dani filma, kuhinje, muzike), kreativne radionice koje se realizuju uz pomoć turskih i domaćih stručnjaka, pripremu i učešće na festivalu Dan djeteta, učešće u projektima razmjene i saradnje s drugim školama ili vladinim i nevladinim organizacijama u Turskoj ili u BiH.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.II.1 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.II.2. Upotrebljava informacijsko-komunikacijske tehnologije.	• Klasifikuje pronađene informacije o nastavnim sadržajima koristeći IKT alate. • Istražuje pojedinačno ili u timu informacije i sadržaje iz različitih izvora i koristi svoje i ideje tima u odabiru i zaključivanju. • Kreira prezentacije o različitim sadržajima, koristeći se informacijama prikupljenim iz različitih izvora.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	

Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.II.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.II.2 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.	
C.II.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Prepoznaje aktivnosti u kojima zajednički rad podstiče kreativnost. • Istražuje načine preduzetničkog djelovanja korištenjem znanja turskog jezika. • Analizira važnost altruizma i empatije i njihove uloge u međuljudskim odnosima. • Istražuje društvene teme u poznatom kontekstu i donosi zaključke o važnosti učešća u društvenim aktivnostima.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.II.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.II.3 se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2 i KMP-1.1.3.	

GIMNAZIJA

Treći strani jezik

3. razred gimnazije /2 časa sedmično/70 časova godišnje/ - filološka gimnazija

Oblast: A/ Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.III.1. Zaključuje o značenju srednje složenog teksta srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	• Povezuje sadržaj slušanog i čitanog teksta s vlastitim iskustvom. • Oblikuje mišljenje i zauzima stavove o slušanom i čitanom tekstu. • Izvodi zaključke o uzročno-posljedičnim vezama na osnovu slušanog i čitanog teksta.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: savremena tehnologija, slobodno vrijeme, zdravlje – zdrava ishrana, planovi za budućnost, putovanje. Vokabular se bira u skladu s temama koje se obrađuju, vodeći računa o uzrastu učenika i povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Pored toga što će stalno proširivati vokabular, učenici će ponavljati ili učiti da upotrebljavaju: sinonime, antonime, složenice, idiome te prevodne ekvivalente ključnih riječi uz poređenje s bosanskim jezikom i nekim drugim stranim jezikom. Gramatički sadržaji: ponavljaju se i proširuju u odnosu na drugi razred. Imenice: Isim fiil maklık/meklik. Pridjevi: Belirtme Sıfatları, Soru sıfatları, Sıfat tamlaması. Brojevi: Üleştirme sayıları, Kesir sayıları. Glagoli, glagolska vremena i glagolski načini: Birleşik eylemler, Şimdiki Zaman Hikayesi (I)yordu, İşteşlik çatı (I)ş, Şart Kipi, Dilek Kipi Hikayesi sAydı. Kategorija lika: Etken eylem, Edilgen eylem, Dönüşlü eylem, İşteş eylem, Ettirgen eylem. Rečenica: Tümleçlerle cümle (özne, nesne, yüklem).	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Prije slušanja/čitanja potrebno je upoznati učenike sa zadatkom i dati im upute da pročitaju pitanja ili urade neku drugu predradnju da bi znali šta je svrha slušanja/čitanja i na šta da obrate pažnju prilikom slušanja/čitanja. Također, prije čitanja preporučuje se učenike uputiti u temu tako da naslute o čemu će čitati na osnovu naslova, ilustracija, slika, ključnih riječi i sl. I prije slušanja učenici mogu razmisliti o temi koju će slušati, šta već znaju o temi, šta bi mogao biti sadržaj teksta, koje već poznate riječi bi se mogle naći u tekstu i sl. Upute koje se daju trebaju biti koncizne i odnositi se na čitanje/slušanje određenog tipa. U tom smislu važan je pravilan izbor jedne od četiri strategije slušanja/čitanja: slušanje/čitanje kako bi se shvatila suština i osnovna ideja, slušanje/čitanje koje ima za cilj pronaći određenu informaciju, intenzivno slušanje/čitanje i ekstenzivno slušanje/čitanje. Prilikom izbora sadržaja za čitanje i slušanje vodi se računa o međupredmetnoj korelaciji, uzrastu učenika i njihovim interesovanjima i željama jer će na taj način izbor teksta biti podsticajan i motivirajući. Učenici reaguju na slušane i pročitane sadržaje davanjem kratkih ili nešto dužih odgovora, uočavanjem određenih informacija/glavne misli/detalja, prepoznavanjem teme/konteksta, predviđanjem sadržaja, utvrđivanjem implicitnog značenja, rješavanjem raznih tipova zadataka, razumijevanjem o čemu se radi na osnovu riječi, ilustracija, naslova, podnaslova, poznate tematike itd. Napomena:	

Pored naprijed navedenih poveznica ishod A.III.1 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.	
A.III.2. Analizira i povezuje srednje složene jezičke strukture i zakonitosti u tekstu srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	• Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. • Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. • Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Svrha nije analiza jezika samog po sebi nego zaključivanje o upotrebi jezičkih struktura i izvođenje zaključaka zasnovanih na indukciji, a konačni cilj jeste pragmatika, odnosno upotreba tih jezičkih struktura i zakonitosti. Potrebno je posebno obratiti pažnju na postepenost uvođenja jezičkih sadržaja. Jezički sadržaji se postepeno uvode u srednjoj školi od poznatih k nepoznatim. Učenici sami pokušavaju identificirati ciljne sadržaje uz manju pomoć i usmjeravanje nastavnika. Na osnovu dovoljnog broja ciljnih struktura učenici zaključuju o upotrebi/tvorbi tih jezičkih struktura i/ili uz pomoć nastavnika a potom u samom kontekstu upotrebljavaju te iste strukture i konstruišu vlastite primjere ciljnih struktura. Prilikom analize jezičkih struktura i zakonitosti voditi se induktivnim zaključivanjem. Uloga nastavnika je da usmjeri učenike i da im pomaže ako im je pomoć potrebna. Na osnovu konteksta, odnosno dovoljnog broja relevantnih primjera učenici identifikuju ciljnu jezičku strukturu i/ili zakonitost, zaključuju o upotrebi tih jezičkih struktura i zakonitosti i upotrebljavaju ih ispravno u kontekstu.	
A.III.3. Analizira i primjenjuje ortoepska pravila u tekstu srednje dužine i srednje složene jezičke strukture.	• Mijenja intonaciju, ritam i neverbalnu komunikaciju da bi promijenio vrstu iskaza i akcentuje riječi u rečenici u skladu s temom i/ili svrhom. • Provjerava izgovor i akcenat ciljanih riječi primjenjujući fonemsku transkripciju i pravilno ih izgovara i akcentira. • Čita izražajno i tečno upotrebljavajući akcenat, ritam i intonaciju uz pravilnu artikulaciju. • Izdvaja riječi u kojima akcenat mijenja vrstu riječi i/ili značenje. • Analizira ulogu intonacije sadržajnih i funkcijskih riječi u rečenicama.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Ortoepija je izuzetno važna u turskom jeziku jer pravilan izgovor je jedna od osnovnih preduslova nesmetane usmene komunikacije, koja je cilj učenja i podučavanja jezika. Posebnu pažnju obratiti glasovima koji ne postoje u bosanskom jeziku te iste prepoznati i pravilno izgovoriti. Također, potrebno je primjenjivati i ostala fonetsko-fonološka obilježja kao što su akcenat, ritam i intonacija.	

Izgovor nastavnika, kao i kvalitet i raznovrsnost snimljenog audiovizuelnog materijala veoma je značajan.

S obzirom da komunikacija može biti verbalna i neverbalna, pored gore navedenih ortoepskih obilježja, učenici trebaju uskladiti i neverbalnu komunikaciju poruci koju žele poslati. Neverbalna komunikacija uključuje gestikulaciju, mimiku, držanje tijela, kontakt očima (gledanje sagovornika u oči, izbjegavanje pogleda sagovornika), dodirivanje, prostorno ponašanje (korištenje svog i tuđeg prostora, udaljenost od sagovornika, raspored sjedenja) itd. Znakovi neverbalne komunikacije, kojih su govornici uglavnom nesvjesni, govore o emotivnom naboju, samopouzdanju, pokazivanju stava. Učenici se koriste odgovarajućom neverbalnom komunikacijom kako bi se postigla prirodosti i opuštenosti, koje mogu da utječu na smanjenje inhibiranosti učenika prilikom usmenog izražavanja.

A.III.4. Koristi se srednje složenim jezičkim strukturama u srednje dugom govoru o općim temama.	• Prezentuje srednje dugo, pripremljeno izlaganje o općim temama u skladu s namjenom i publikom. • Bira vokabular, gramatičke i sintaksičke strukture s ciljem iznošenja vlastitih uvjerenja. • Daje kritičke osvrtne o aktuelnim temama, govori o utiscima i naglašava vlastiti značaj događaja i iskustva. • Izlaže i zastupa vlastite ideje i potkrepljuje ih odgovarajućim primjerima i dodatnim obrazloženjima.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Vještina govora je produktivna vještina i kao takva zahtijeva poseban angažman kako nastavnika tako i učenika. Integracija svih ostalih vještina dolazi do izražaja upravo prilikom govora. Da bi govorne vježbe bile uspješne, posebnu pažnju treba posvetiti pripremi i planiranju govornih aktivnosti. Teme za planirani govor, naraciju, predavanje, prezentaciju i sl. treba da budu recentne, prikladne situaciji i namjeni govora. Također, učenicima treba dozvoliti izbor tema koje oni smatraju interesantnim. Osim izbora teme, treba obratiti pažnju i na instrukcije. Učenicima treba dati jasne i precizne upute o onome što se od njih očekuje kao i optimalno vrijeme za razmišljanje i pripremu aktivnosti. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio.

Govor sam po sebi jeste stresna aktivnost za većinu učenika i strah od greške je posebno izražen tokom te aktivnosti. Učenike ne bi trebalo prekidati tokom govorne aktivnosti nego diskretno bilježiti greške koje naprave i poslije govora ili neke od gore navedenih aktivnosti pružiti im povratnu informaciju te na prikladan način ukazati na greške koje treba otkloniti, uz pohvalu za aktivno učešće i interesovanje. Povratna informacija treba, u skladu sa zadatkom, da uključuje informacije o tačnosti, tečnosti, izgovoru, koherentnosti, poznavanju teme, pravilnoj upotrebi leksike, gramatičkoj pravilnosti i strukturi rečenica.

A.III.5. Učestvuje u srednje složenom razgovoru srednje dužine poznate i nepoznate tematike.	• Razmjenjuje, provjerava i potvrđuje informacije u razgovoru srednje dužine. • Otpočinje, nastavlja i završava razgovor srednje dužine • U razgovoru koristi srednje složene jezičke strukture.
--	--

	• Obrazlaže i zastupa svoje ideje i stavove i uvažava drugačije stavove. • Diskutuje o poznatoj temi bez prethodne pripreme.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kako bi se učenici osposobili za nesmetanu komunikaciju u svakodnevnim situacijama, potrebno je posvetiti posebnu pažnju usmenoj interakciji. Treba naglasiti da u učionici nije jednostavno stvoriti preduslove komunikacijske situacije koju bismo mogli nazvati „autentičnom“. Takva aktivnost zahtijeva brižljive pripreme i motivisanost samih učenika u komunikaciji. Dakle, od nastavnika se očekuje stvaranje pozitivne atmosfere u razredu, osjećaja međusobnog povjerenja i razumijevanja što je ključno za uspješnu realizaciju nastave. Ako su učenici zainteresovani za učenje, to će ih dodatno motivisati za učenje turskog jezika što se može postići i odabirom teme o kojoj će se govoriti, kao što su lične teme ili teme prema afinitetima učenika. Aktivnosti mogu da uključuju: privatni i službeni telefonski razgovor, diskusiju, debatu, anketiranje, intervju, kvizove itd. Nastavnik treba da obrati pažnju i na davanje preciznih i jasnih uputa o onome što se od učenika očekuje. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Da bi interakcija između učenika bila što bolja, preporučuje se i uvrštavanje dramatizacije kao nastavne metode koja inkorporira ne samo govor, nego mimiku, pokret i druge moguće umjetničke izražaje. Time bi se stidljivi učenici uključili u performans a postepeno bi premašili vlastita ograničenja i navikli se na javno izvođenje što bi bila jedna od vještina koja je potrebna za cjeloživotno učenje. Osim toga, dramatizacija se može koristiti i za slabije učenike i one koji su nemotivisani jer se mogu uključiti u aktivnosti s malo teksta ili se mogu služiti mimikom ili pokretom. Dramatizacija pruža sigurno okruženje za učenje koje je motivirajuće, zanimljivo i privlačno za sve učenike podjednako ako im se daju prilagođene aktivnosti. Jedna od vrsta dramatizacije jeste i igranje uloga.	
A.III.6. Piše tekst o bliskim temama srednje dužine koristeći se srednje složenim jezičkim strukturama.	• Piše srednje složene narativne i deskriptivne tekstove srednje dužine primjenjujući ortografska pravila. • Integriše, povezuje i klasifikuje informacije iz različitih izvora. • Analizira i komentariše vlastita i tuđa mišljenja. • Formulise pretpostavke, obrazlaže svoje stavove i upoređuje različita stajališta.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar samog teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija.	

Učenici pišu različite tekstove: narativne (pripovjedne) tekstove (npr. priču, vijest, pozivnicu, pismo, čestitku, obavijest, izvještaj, životopis, SMS/elektronsku poruku, itd.) i deskriptivne (opisne) tekstove (npr. opis osobe, predmeta, prostora, prirode, itd.). Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca, itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna javnost, poslodavac, itd.), formi (pismo, esej, izvještaj, objava na društvenoj mreži, itd.), koja može uključivati i digitalne alate, te temi o kojoj se piše.

U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“. Na ovaj način učenici produbljuju svoje razumijevanje kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova nastavnik i učenici obraćaju pažnju na piščevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je karakterizacija likova ili način argumentovanja stavova, itd.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod A.III.6 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.

A.III.7. Razvija vlastiti proces pisanja i kreativno pisanje kod srednje složenog teksta, srednje dužine i bliske tematike.	• Planira strukturu, sadržaj i stil primjereno namjeni, publici, formi i temi. • Planira i organizuje misli i ideje. • Organizuje tekst u odlomke i smisleno povezuje pojedine dijelove vodeći računa o koheziji teksta. • Pregleda, popravljja i uređuje svoj tekst.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.3.1

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.III.6.

A.III.8. Pismeno prevodi jednostavan tekst s turskog na bosanski jezik i obrnuto i usmeno prevodi vrlo jednostavan tekst s turskog na bosanski jezik.	• Pismeno prevodi jednostavne stručne i književne tekstove s turskog jezika na bosanski jezik i obrnuto. • Simultano i konsektivno prevodi vrlo jednostavan tekst s turskog jezika na bosanski jezik.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-4.1.1

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.III.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Prevođenje, usmeno i pismeno, nije doslovno prevođenje riječi ili rečenica, nego poruka. Razlika između usmenog i pismenog prevođenja jeste da je poruka u pismenom prevođenju stilski dotjerana, pri čemu se poštuju morfološke, sintaksičke i semantičke karakteristike jezika na koji se prevodi.

Pri usmenom prevođenju postoji vremenski rok za prevod, jer se prevodi direktno, te je onaj ko prevodi samim tim i u direktnom kontaktu s govornikom čiju poruku treba da neposredno prenese. Realizacija usmenog prevođenja se odvija na licu mjesta, što onom ko prevodi ne daje prostora da poruku stilski dotjera, dok je to prilikom pismenog prevođenja moguće. Pismeno prevođenje

podrazumijeva dovoljno vremena, kao i alata za prevođenje (rječnici, enciklopedije i sl.), što omogućava tačnije i stilski dotjeranije prenošenje poruke iz jezika A u jezik B.

Usmeno prevođenje se dijeli na konsektivno, koje prevodiocu otvara kratku mogućnost da razmisli o poruci koju govornik šalje, dok se tokom simultanog prevođenja ne ostavlja nikakva pauza, nego se istovremeno razmišlja, prevodi i govori. Usmeno prevođenje podrazumijeva učenika koji ima samopouzdanje, koji je snalažljiv, brz, koji vješto manipuliše leksikom kojom raspolaže, te da ima sposobnost koncentracije, memorije. Sve ove karakteristike koje treba da krasi onog ko usmeno prevodi se vježbaju redovno, često na nastavi, dok se pismeno prevođenje zadaje u vidu zadaća, koje se donose i zajedno koriguju.

Za pismeno prevođenje učenik mora pored poznavanja jezika na koji i s kog prevodi da ima i sljedeće vrline ili sposobnosti: strpljenje, metodičnost, istraživački duh, sposobnost korištenja rječnika, stručne literature, korištenje kompjuterskih programa za obradu i pomoć pri prevođenju (glosbe, PROZ, google translate i sl.)

Nastavnik tekstove za prevođenje bira u skladu s potrebama i interesovanjima učenika.

Oblast: B/ Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.III.1. Zaključuje o kulturnim i jezičkim posebnostima društva i zajednica u zemljama turskog govornog područja.	• Zaključuje o doprinosu vlastite i kultura turskog govornog područja u međunarodnom kontekstu. • Integriše sadržaje različitih tekstova o zemljama turskog govornog područja i izvodi zaključke o kulturnim obilježjima poredeći ih s vlastitim. • Analizira jezički aspekt i otkriva kulturne vrijednosti sadržane u poslovicama, metaforama i idiomima i poredi ih s istim ili sličnim u bosanskom jeziku. • Prepoznaje utjecaj turskog jezika na bosanski jezik i tumači turcizme u bosanskom jeziku.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda. Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o kulturama turskog govornog područja. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i kultura turskog govornog područja. Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na turskom jeziku. Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audi vizuelni materijal. Nastavnik zajedno s učenicima a primjereno njihovom uzrastu, sposobnostima i interesovanjima bira adekvatna djela na turskom jeziku za lektiru sa svrhom povećanja čitalačke pismenosti i	

produbljivanja znanja o kulturama turskog govornog područja. S druge strane, ovaj ishod omogućava snažnu međupredmetnu korelaciju s Bosanskim jezikom i književnosti i viđenje djela južnoslavenskih pisaca iz drugog ugla.

Osim analize književnih djela, izabrani naslovi se mogu obrađivati i kroz poređenje s njihovom filmskom ili pozorišnom adaptacijom pri čemu dolaze do izražaja različite vrste umjetnosti te njihova isprepletenost i prožimanje.

B.III.2. Ukazuje na važnost jednakog poštivanja svih kultura i opasnosti stereotipa i predrasuda i predlaže strategije za njihovo prevazilaženje te analizira multikulturnu interakciju i višejezičnost.	• Procjenjuje opasnosti stereotipa i predrasuda na formiranje mišljenja o drugim kulturama. • Preispituje povezanost stereotipizacije s formiranjem predrasuda i postojanjem diskriminacije. • Kreira strategije za prevazilaženje stereotipa i predrasuda. • Analizira multikulturnu interakciju i višejezičnost u globalnoj komunikaciji i njihovu važnost u savremenom društvu i digitalnom okruženju.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-4.2.3

Ključni sadržaji

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.III.1.

B.III.3. Analizira način ponašanja i sporazumijevanja u međukulturnim komunikacijskim situacijama i primjereno reaguje na poznate i nepoznate situacije.	• Poredi norme kulturnog obraćanja u zemljama turskog govornog područja u formalnim i neformalnim situacijama. • Primjenjuje norme ponašanja i sporazumijevanja u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji koja može imati poznati i nepoznati kontekst vodeći računa o neverbalnoj komunikaciji. • Razlikuje obrasce kulturnog i primjerenog obraćanja u zemljama turskog govornog područja u odnosu na vlastitu sredinu. • Poredi pisani način komunikacije (putem društvenih mreža i sl.) vršnjaka u kulturama turskog govornog područja i vlastitoj kulturi.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-3.3.1

Ključni sadržaji

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.III.1.

B.III.4. Čita književna djela, odlomke i prilagođena književna djela primjerena uzrastu na turskom jeziku.	• Razvija čitalačku pismenost kroz različita djela na turskom jeziku. • Analizira kulturne i historijske činjenice o zemljama turskog govornog područja kroz djela koja čita. • Procjenjuje i poredi djela na turskom jeziku s djelima južnoslavenskih pisaca u smislu realizacije tema u određenoj kulturi koje mogu biti univerzalne (npr. ljubav, prijateljstvo, domovina) ili pak kulturno specifične (npr. Osmansko carstvo, razdoblje tulipana, kemalizam...).
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.III.1.	
B.III.5. Čita odlomke iz klasičnog književnog opusa na turskom jeziku.	• Prepoznaje i tumači dijahronijski razvoj turskog jezika kroz djela koja čita. • Tumači djelo u okviru društvenog konteksta i istražuje njegovu historijsku pozadinu.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.III.1.	

Oblast: C/ Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.III.1. Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	• Analizira strategije učenja turskog jezika. • Koristi analogije i metafore pri iskazivanju stavova i mišljenja. • Upotrebljava jednojezički i dvojezički rječnik (štampani i elektronski) i kreira pojmovnik s listom antonima iz oblasti od vlastitog interesa.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko.	

Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja turskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi turskog jezika kao što su predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem bosanskog jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizuelizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, kreiranje složenica, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka, itd. Mnemotehničke vještine se mogu upotrebljavati za npr. lakše i brže usvajanje vokabulara te gramatičkih pravila.

Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu turskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni.

Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako kulture turskog govornog područja tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. obilježavanje Međunarodnog dana stranih jezika, analizu umjetničkih epoha, diskusije o likovnoj umjetnosti, prezentacije muzičkih pravaca, kreiranje turističkog vodiča (po izboru učenika), itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-a. Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na turskom jeziku, te se mogu koristiti programi: Kahoot, Türkçe Öğretim Portalı i slični.

Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka, brošure, reklame, snimanjem kratkog videa, izradom razrednog bloga, kreiranjem/prevođenjem (dijelova) web/FB stranice škole i slično.

Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako kulture turskog govornog područja tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika, a mogu uključivati npr. obilježavanje Međunarodnog dana stranih jezika, organizaciju Mjeseca turske kulture (dani filma, kuhinje, muzike), kreativne radionice koje se realizuju uz pomoć turskih i domaćih stručnjaka, pripremu i učešće na festivalu Dan djeteta, učešće u projektima razmjene i saradnje s drugim školama ili vladinim i nevladinim organizacijama u Turskoj ili u BiH.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.II.1 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.III.2. Upotrebljava informacijsko-komunikacijske tehnologije.	• Odabire pronađene informacije koristeći se IKT alatima na osnovu zadatih kriterija. • Procjenjuje informacije i sadržaje iz različitih izvora i argumentuje svoje procjene. • Kreira prezentacije o različitim sadržajima, koristeći se informacijama prikupljenim iz različitih izvora.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	

Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.III.1.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.III.2 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.III.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.

- Donosi zaključke o važnosti individualne odgovornosti za funkcionisanje tima i postizanje cilja.
- Uočava kako drugi utječu na njegovu kreativnost i obrnuto.
- Procjenjuje vlastite potencijale za preduzetničko djelovanje i volju za preuzimanjem rizika.
- Razvija vlastiti integritet i poštuje integritet drugih.
- Raspravlja o aktuelnim društvenim temama i neizbježnosti promjena, zauzima stav i društveno je aktivan.

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2

Ključni sadržaji

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.III.1.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.III.3 se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2 i KMP-1.1.3.

GIMNAZIJA

Treći strani jezik

4. razred gimnazije /2 časa sedmično/60 časova godišnje/ - filološka gimnazija

Oblast: A/ Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.IV.1. Kritički procjenjuje sadržaj srednje složenog dugog teksta prilikom slušanja i čitanja.	• Utvrđuje i argumentima potkrepljuje značaj ideja i bitnih detalja u slušanom i čitanom tekstu. • Vrednuje različite informacije i sadržaje te preispituje prednosti i nedostatke. • Prikuplja i kombinuje dodatne informacije o sadržajima slušanog i čitanog teksta. • Pravi rezime sadržaja teksta komentarišući i kritički prosuđujući suprotna gledišta i glavne teme.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: obrazovanje, umjetnost, kino – pozorište, politika, osjećanja, tolerancija, zaštita okoliša, saobraćaj, mediji. Vokabular se bira u skladu s temama koje se obrađuju, vodeći računa o uzrastu učenika i povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Pored toga što će stalno proširivati vokabular, učenici će ponavljati ili učiti da upotrebljavaju: sinonime, antonime, složenice, idiome te prevodne ekvivalente ključnih riječi uz poređenje s bosanskim jezikom i nekim drugim stranim jezikom. Gramatički sadržaji: ponavljaju se i proširuju u odnosu na treći razred. Imenice: Dolaylı ve Dolaysız Anlatım. Participi: (Sıfat – Fiiler), mİş. Gerund: (Zarf – fiiler), (y) ip, (y)a, (y)arak, Madan, (y)alı, (y)ınca, (i)ken. Prilozi: Zaman Zarfları, Yer, yön zarfları, Niteleme ve durum zarfları. Veznici: Birleşik bağlaçlar. Glagoli: Bütün zamanların hikayeleri. Rečenica: Birleşik cümle, Temel ve Yan cümle.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Prije slušanja/čitanja potrebno je upoznati učenike sa zadatkom i dati im upute da pročitaju pitanja ili urade neku drugu predradnju da bi znali šta je svrha slušanja/čitanja i na šta da obrate pažnju prilikom slušanja/čitanja. Također, prije čitanja preporučuje se učenike uputiti u temu tako da naslute o čemu će čitati na osnovu naslova, ilustracija, slika, ključnih riječi i sl. I prije slušanja učenici mogu razmisliti o temi koju će slušati, šta već znaju o temi, šta bi mogao biti sadržaj teksta, koje već poznate riječi bi se mogle naći u tekstu i sl. Upute koje se daju trebaju biti koncizne i odnositi se na čitanje/slušanje određenog tipa. U tom smislu važan je pravilan izbor jedne od četiri strategije slušanja/čitanja: slušanje/čitanje kako bi se shvatila suština i osnovna ideja, slušanje/čitanje koje ima za cilj pronaći određenu informaciju, intenzivno slušanje/čitanje i ekstenzivno slušanje/čitanje. Prilikom izbora sadržaja za čitanje i slušanje vodi se računa o međupredmetnoj korelaciji, uzrastu učenika i njihovim interesovanjima i željama jer će na taj način izbor teksta biti podsticajan i motivirajući. Učenici reaguju na slušane i pročitane sadržaje davanjem kratkih ili nešto dužih odgovora, uočavanjem određenih informacija/glavne misli/detalja, prepoznavanjem teme/konteksta,	

predviđanjem sadržaja, utvrđivanjem implicitnog značenja, rješavanjem raznih tipova zadataka, razumijevanjem o čemu se radi na osnovu riječi, ilustracija, naslova, podnaslova, poznate tematike, itd.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod A.IV.1 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.

A.IV.2. Analizira i povezuje srednje složene jezičke strukture i zakonitosti u dugom tekstu prilikom slušanja i čitanja.	• Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. • Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. • Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.
--	---

Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2
----------------------------------	-----------------------------------

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Svrha nije analiza jezika samog po sebi nego zaključivanje o upotrebi jezičkih struktura i izvođenje zaključaka zasnovanih na indukciji, a konačni cilj jeste pragmatika, odnosno upotreba tih jezičkih struktura i zakonitosti.

Potrebno je posebno obratiti pažnju na postepenost uvođenja jezičkih sadržaja. Jezički sadržaji se postepeno uvode u srednjoj školi od poznatih k nepoznatim. Učenici sami pokušavaju identificirati ciljne sadržaje uz manju pomoć i usmjeravanje nastavnika. Na osnovu dovoljnog broja ciljnih struktura učenici zaključuju o upotrebi/tvorbi tih jezičkih struktura i/ili uz pomoć nastavnika a potom u samom kontekstu upotrebljavaju te iste strukture i konstruišu vlastite primjere ciljnih struktura. Prilikom analize jezičkih struktura i zakonitosti voditi se induktivnim zaključivanjem. Uloga nastavnika je da usmjeri učenike i da im pomaže ako im je pomoć potrebna.

Na osnovu konteksta, odnosno dovoljnog broja relevantnih primjera učenici identifikuju ciljnu jezičku strukturu i/ili zakonitost, zaključuju o upotrebi tih jezičkih struktura i zakonitosti i upotrebljavaju ih ispravno u kontekstu.

A.IV.3. Zaključuje o upotrebi i primjenjuje ortoepska pravila.	• Prilagođava intonaciju, naglasak, ritam i neverbalnu komunikaciju raspoloženju u govornoj interakciji i vrsti iskaza. • Provjerava izgovor i akcenat ciljanih riječi primjenjujući fonemsku transkripciju i pravilno ih izgovara i akcentira. • Čita interpretativno upotrebljavajući akcenat, ritam i intonaciju održavajući emocionalnu obojenost napisanog. • Utvrđuje karakteristike tona i intonacije kojom govornik izražava emocije i/ili usmjerava komunikaciju.
--	---

Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
----------------------------------	---

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Ortoepija je izuzetno važna u turskom jeziku jer pravilan izgovor je jedna od osnovnih preduslova nesmetane usmene komunikacije, koja je cilj učenja i podučavanja jezika. Posebnu pažnju obratiti glasovima koji ne postoje u bosanskom jeziku te iste prepoznati i pravilno izgovoriti. Također, potrebno je primjenjivati i ostala fonetsko-fonološka obilježja kao što su akcenat, ritam i intonacija. Izgovor nastavnika, kao i kvalitet i raznovrsnost snimljenog audiovizuelnog materijala veoma je značajan.

S obzirom na to da komunikacija može biti verbalna i neverbalna, pored gore navedenih ortoepskih obilježja, učenici trebaju uskladiti i neverbalnu komunikaciju poruci koju žele poslati. Neverbalna komunikacija uključuje gestikulaciju, mimiku, držanje tijela, kontakt očima (gledanje sagovornika u oči, izbjegavanje pogleda sagovornika), dodirivanje, prostorno ponašanje (korištenje svog i tuđeg prostora, udaljenost od sagovornika, raspored sjedenja), itd. Znakovi neverbalne komunikacije, kojih su govornici uglavnom nesvjesni, govore o emotivnom naboju, samopouzdanju, pokazivanju stava. Učenici se koriste odgovarajućom neverbalnom komunikacijom kako bi se postigla prirodosti i opuštenosti, koje mogu da utječu na smanjenje inhibiranosti učenika prilikom usmenog izražavanja.

A.IV.4. Koristi se srednje složenim jezičkim strukturama u srednje dugom govoru o konkretnim i apstraktnim temama.	• Prezentuje pripremljeno i nepripremljeno izlaganje srednje dužine o konkretnim i apstraktnim temama u skladu s namjenom i publikom. • Kombinuje ciljni leksički fond, gramatičke i sintaksičke strukture u usmenom izlaganju. • Argumentovano iznosi svoje stavove. • Prezentuje tematske oblasti, ističući ključne elemente i bitne detalje. • Preispituje različita stanovišta ukazujući na prednosti i mane različitih opcija.
--	---

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Vještina govora je produktivna vještina i kao takva zahtijeva poseban angažman kako nastavnika tako i učenika. Integracija svih ostalih vještina dolazi do izražaja upravo prilikom govora. Da bi govorne vježbe bile uspješne posebnu pažnju treba posvetiti pripremi i planiranju govornih aktivnosti. Teme za planirani govor, naraciju, predavanje, prezentaciju i sl. treba da budu recentne, prikladne situaciji i namjeni govora. Također, učenicima treba dozvoliti izbor tema koje oni smatraju interesantnim. Osim izbora teme, treba obratiti pažnju i na instrukcije. Učenicima treba dati jasne i precizne upute o onome što se od njih očekuje kao i optimalno vrijeme za razmišljanje i pripremu aktivnosti. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio.

Govor sam po sebi jeste stresna aktivnost za većinu učenika i strah od greške je posebno izražen tokom te aktivnosti. Učenike ne bi trebalo prekidati tokom govorne aktivnosti nego diskretno bilježiti greške koje naprave i poslije govora ili neke od gore navedenih aktivnosti pružiti im povratnu informaciju te na prikladan način ukazati na greške koje treba otkloniti, uz pohvalu za aktivno učešće i interesovanje. Povratna informacija treba, u skladu sa zadatkom, da uključuje informacije o tačnosti, tečnosti, izgovoru, koherentnosti, poznavanju teme, pravilnoj upotrebi leksike, gramatičkoj pravilnosti i strukturi rečenica.

A.IV.5. Učestvuje u planiranom i neplaniranom, srednje složenom razgovoru srednje dužine poznate i nepoznate tematike.	• Razmjenjuje, provjerava i potvrđuje informacije u srednje dugom i srednje složenom razgovoru. • Otpočinje, nastavlja i završava srednje dug i srednje složen razgovor. • Učestvuje u srednje dugim spontanima razgovorima, daje komentare i reaguje na predložena rješenja izražavajući precizno (ne)slaganje. • Prati srednje složenu raspravu izdvajajući argumente za i protiv nekog gledišta. • Argumentovano diskutuje o svojim stavovima na osnovu valjanih dokaza. • Kritički procjenjuje mišljenje drugih i povezuje svoj govor s idejama sagovornika naglašavajući ono što je za njega bitno.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kako bi se učenici osposobili za nesmetanu komunikaciju u svakodnevnim situacijama, potrebno je posvetiti posebnu pažnju usmenoj interakciji. Treba naglasiti da u učionici nije jednostavno stvoriti preduslove komunikacijske situacije koju bismo mogli nazvati „autentičnom“. Takva aktivnost zahtijeva brižljive pripreme i motivisanost samih učesnika u komunikaciji. Dakle, od nastavnika se očekuje stvaranje pozitivne atmosfere u razredu, osjećaja međusobnog povjerenja i razumijevanja što je ključno za uspješnu realizaciju nastave. Ako su učenici zainteresovani za učenje, to će ih dodatno motivisati za učenje turskog jezika što se može postići i odabirom teme o kojoj će se govoriti, kao što su lične teme ili teme prema afinitetima učenika. Aktivnosti mogu da uključuju: privatni i službeni telefonski razgovor, diskusiju, debatu, anketiranje, intervju, kvizove, itd. Nastavnik treba da obrati pažnju i na davanje preciznih i jasnih uputa o onome što se od učenika očekuje. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Da bi interakcija između učenika bila što bolja, preporučuje se i uvrštavanje dramatizacije kao nastavne metode koja inkorporira ne samo govor, nego mimiku, pokret i druge moguće umjetničke izražaje. Time bi se stidljivi učenici uključili u performans a postepeno bi premašili vlastita ograničenja i navikli se na javno izvođenje što bi bila jedna od vještina koja je potrebna za cjeloživotno učenje. Osim toga, dramatizacija se može koristiti i za slabije učenike i one koji su nemotivisani jer se mogu uključiti u aktivnosti s malo teksta ili se mogu služiti mimikom ili pokretom. Dramatizacija pruža sigurno okruženje za učenje koje je motivirajuće, zanimljivo i privlačno za sve učenike podjednako ako im se daju prilagođene aktivnosti. Jedna od vrsta dramatizacije jeste i igranje uloga.	
A.IV.6. Piše tekst srednje dužine koristeći se srednje složenim jezičkim strukturama konkretnog i apstraktnog sadržaja.	• Piše različite vrste tekstova srednje dužine i složenosti: narativne, deskriptivne i argumentativne primjenjujući ortografska pravila. • Kombinuje konkretne i apstraktne sadržaje o ličnim i društvenim temama stvarajući originalan i maštovit izražaj.

	• Preispituje i kritički prosuđuje suprotstavljena stajališta, njihove prednosti i nedostatke, razloge za i protiv. • Kombinuje srednje bogat leksički fond iz različitih oblasti i upotrebljava različite formulacije bez ponavljanja.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar samog teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija. Učenici pišu različite vrste tekstova: narativne (pripovjedne) tekstove (npr. priču, vijest, pozivnicu, pismo, čestitku, obavijest, izvještaj, životopis, SMS/elektronsku poruku, itd.), deskriptivne (opisne) tekstove (npr. opis osobe, predmeta, prostora, prirode, itd.) i argumentativne (raspravljачke) tekstove (npr. raspravu, problemski članak, kritiku, književnu interpretaciju, komentar, itd.). Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca, itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna javnost, poslodavac, itd.), formi (pismo, esej, izvještaj, itd.), koja može uključivati i digitalne alate, te temi o kojoj se piše. U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“. Na ovaj način učenici produbljuju svoje razumijevanje kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova nastavnik i učenici obraćaju pažnju na piščevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je karakterizacija likova ili način argumentovanja stavova, itd. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod A.IV.6 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.	
A.IV.7. Razvija vlastiti proces pisanja i kreativno pisanje kod srednje složenog teksta srednje dužine.	• Planira strukturu, sadržaj i stil primjereno namjeni, publici, formi i temi. • Planira i organizuje misli i ideje. • Organizuje tekst u odlomke i smisleno povezuje pojedine dijelove vodeći računa o koheziji teksta. • Pregleda, popravljа i uređuje svoj tekst.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.IV.6.	
A.IV.8. Pismeno prevodi srednje složen tekst i usmeno prevodi jednostavan tekst s turskog na bosanski jezik i obrnuto.	• Pismeno prevodi srednje složene stručne i književne tekstove s turskog jezika na bosanski jezik i obrnuto.

	• Konsekutivno prevodi jednostavan tekst s turskog jezika na bosanski jezik i obrnuto.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-4.1.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.IV.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Prevođenje, usmeno i pismeno, nije doslovno prevođenje riječi ili rečenica, nego poruka. Razlika između usmenog i pismenog prevođenja jeste da je poruka u pismenom prevođenju stilski dotjerana, pri čemu se poštuju morfološke, sintaksičke i semantičke karakteristike jezika na koji se prevodi. Pri usmenom prevođenju postoji vremenski rok za prevod, jer se prevodi direktno, te je onaj ko prevodi samim tim i u direktnom kontaktu s govornikom čiju poruku treba da neposredno prenese. Realizacija usmenog prevođenja se odvija na licu mjesta, što onom ko prevodi ne daje prostora da poruku stilski dotjera, dok je to prilikom pismenog prevođenja moguće. Pismeno prevođenje podrazumijeva dovoljno vremena, kao i alata za prevođenje (rječnici, enciklopedije i sl.), što omogućava tačnije i stilski dotjeranije prenošenje poruke iz jezika A u jezik B. Usmeno prevođenje se dijeli na konsekutivno, koje prevodiocu otvara kratku mogućnost da razmisli o poruci koju govornik šalje, dok se tokom simultanog prevođenja ne ostavlja nikakva pauza, nego se istovremeno razmišlja, prevodi i govori. Usmeno prevođenje podrazumijeva učenika koji ima samopouzdanje, koji je snalažljiv, brz, koji vješto manipulise leksikom kojom raspolaže, te da ima sposobnost koncentracije, memorije. Sve ove karakteristike koje treba da krasi onog ko usmeno prevodi se vježbaju redovno, često na nastavi, dok se pismeno prevođenje zadaje u vidu zadaća, koje se donose i zajedno korriguju. Za pismeno prevođenje učenik mora pored poznavanja jezika na koji i s kog prevodi da ima i sljedeće vrline ili sposobnosti: strpljenje, metodičnost, istraživački duh, sposobnost korištenja rječnika, stručne literature, korištenje kompjuterskih programa za obradu i pomoć pri prevođenju (glosbe, PROZ, google translate i sl.) Nastavnik tekstove za prevođenje bira u skladu s potrebama i interesovanjima učenika.	

Oblast: B/ Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.IV.1. Povezuje svoje spoznaje o kulturnim i jezičkim posebnostima društva i zajednica u zemljama turskog govornog područja.	• Vrednuje doprinos vlastite i kulture turskog govornog područja u međunarodnom kontekstu. • Kritički procjenjuje sadržaje tekstova o zemljama turskog govornog područja i dovodi ih u vezu s vlastitim spoznajama. • Argumentuje svoje stavove o kulturnim obilježjima bitnim za zemlje turskog govornog područja kao i za Bosnu i Hercegovinu. • Procjenjuje utjecaj turskog jezika na bosanski jezik. • Kreira listu turcizama u bosanskom jeziku.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi.

Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda.

Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o kulturama turskog govornog područja. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i kultura turskog govornog područja.

Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na turskom jeziku.

Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisлити i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal.

Nastavnik zajedno s učenicima a primjereno njihovom uzrastu, sposobnostima i interesovanjima bira adekvatna djela na turskom jeziku za lektiru sa svrhom povećanja čitalačke pismenosti i produbljivanja znanja o kulturama turskog govornog područja. S druge strane, ovaj ishod omogućava snažnu međupredmetnu korelaciju s Bosanskim jezikom i književnosti i viđenje djela južnoslavenskih pisaca iz drugog ugla.

Osim analize književnih djela, izabrani naslovi se mogu obrađivati i kroz poređenje s njihovom filmskom ili pozorišnom adaptacijom pri čemu dolaze do izražaja različite vrste umjetnosti te njihova isprepletenost i prožimanje.

B.IV.2. Procjenjuje stereotipe i predrasude u različitim kontekstima društvenog djelovanja, uključujući medije, i predlaže strategije za njihovo prevazilaženje te procjenjuje multikulturnu interakciju i višejezičnost.	• Izbjegava stereotipe kroz primjenu strategija za prevazilaženje stereotipa i predrasuda. • Argumentuje opasnosti predrasuda i stereotipa na formiranje mišljenja o drugim kulturama. • Izgrađuje svijest o neophodnosti vrednovanja kulture bez stereotipa, predrasuda i diskriminacije drugog i drugačijeg. • Preuzima odgovornost i preispituje vlastite stavove o drugom i drugačijem. • Procjenjuje multikulturnu interakciju i višejezičnost u globalnoj komunikaciji i njihovu važnost u savremenom društvu i digitalnom okruženju.
---	---

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-4.2.3

Ključni sadržaji

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B IV.1.

B.IV.3. Bira odgovarajući način ponašanja i sporazumijevanja u međukulturnim komunikacijskim situacijama vodeći računa o nesporazumima koji mogu nastati između osoba različitih kultura.	• Zaključuje o obrascima kulturnog sporazumijevanja u turskim govornim područjima u odnosu na vlastitu sredinu. • Primjenjuje norme ponašanja i sporazumijevanja u složenoj simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji.
---	--

	• Procjenjuje međukulturne komunikacijske situacije s aspekta mogućeg nesporazuma i njegovog rješavanja. • Prepoznaje kulturno specifične reakcije pripadnika drugih kultura. • Procjenjuje utjecaj kulture na oblikovanje načina mišljenja i ponašanja te reaguje u skladu s procjenom prikladnog obraćanja i ponašanja s pripadnicima drugih kultura. • Argumentuje važnost neverbalnog aspekta međukulturne komunikacije.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-3.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B IV.1.	
B.IV.4. Čita književna djela, odlomke i prilagođena književna djela primjerena uzrastu na turskom jeziku.	• Razvija čitalačku pismenost kroz različita djela na turskom jeziku i uočava važnost čitanja za vlastiti emocionalni i intelektualni razvoj. • Zaključuje o kulturnim i historijskim činjenicama o zemljama turskog govornog područja kroz djela koja čita. • Procjenjuje i poredi djela na turskom jeziku s djelima južnoslavenskih pisaca u smislu realizacije tema u određenoj kulturi koje mogu biti univerzalne (npr. ljubav, prijateljstvo, domovina) ili pak kulturno specifične (npr. Osmansko carstvo, razdoblje tulipana, kemalizam...).
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B IV.1.	
B.IV.5. Čita odlomke iz klasičnog književnog opusa na turskom jeziku.	• Analizira dijahronijski razvoj turskog jezika kroz djela koja čita. • Analizira djelo u okviru društvenog konteksta i istražuje njegovu historijsku pozadinu.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	

Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B IV.1.

Oblast: C/ Razvoj ličnosti i društvene interakcije

Ishod učenja	Razrada ishoda
C.IV.1. Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	• Procjenjuje uspješnost korištenja strategija učenja turskog jezika. • Kombinuje različite strategije učenja u skladu sa zadatkom. • Upotrebljava jednojezički i dvojezički rječnik (štampani i elektronski) i kreira pojmovnik s listom fraznih glagola iz oblasti od vlastitog interesa.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1

Ključni sadržaji

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji koja, ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko.

Važan segment ove oblasti su strategije učenja, kako metakognitivne tako i strategije učenja turskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi turskog jezika kao što su predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem bosanskog jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizuelizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, kreiranje složenica, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka, itd.

Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu turskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni.

Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblast, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako kulture turskog govornog područja tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. obilježavanje Međunarodnog dana stranih jezika, analizu umjetničkih epoha, diskusije o likovnoj umjetnosti, prezentacije muzičkih pravaca, kreiranje turističkog vodiča (po izboru učenika), itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-a. Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na turskom jeziku, te se mogu koristiti programi: Kahoot, Türkçe Öğretim Portalı i slični.

Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka/afiše, brošure, reklame, snimanjem kratkog videa, izradom razrednog bloga, kreiranjem/prevođenjem (dijelova) web/FB stranice škole i slično.

Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblast, učenici se uključuju u realizaciju različitih aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako kulture turskog govornog područja tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika, a mogu uključivati npr. obilježavanje Međunarodnog dana stranih jezika, organizaciju Mjeseca turske kulture (dani filma, kuhinje, muzike), kreativne radionice koje se realizuju uz pomoć turskih i domaćih stručnjaka,

pripremu i učešće na festivalu Dan djeteta, učešće u projektima razmjene i saradnje s drugim školama ili vladinim i nevladinim organizacijama u Turskoj ili u BiH.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Samim tim i realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje ka aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.IV.1 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.IV.2. Upotrebljava informacijsko-komunikacijske tehnologije.	• Priprema kriterije i analizira dobijene informacije korištenjem IKT alata za obradu informacija. • Upravlja informacijama i sadržajima iz različitih izvora i osmišljava ideje u stvaralačkom procesu. • Kreira prezentacije o različitim sadržajima, koristeći se informacijama prikupljenim iz različitih izvora. • Koristi se različitim digitalnim alatima da napiše prijavu, molbu, zahtjev, CV.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1

Ključni sadržaji

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.IV.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.IV.2 se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.IV.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Konstruktivno sarađuje u kreativnom radu i primjenjuje usvojene vještine i sposobnosti. • Kreira i predlaže plan za realizaciju izvodljive preduzetničke ideje korištenjem znanja turskog jezika. • Preispituje situacije nedostatka altruizma i empatije te kreira načine za prevazilaženje uzroka koji su do toga doveli. • Procjenjuje značajne događaje i promjene te daje osvrte i prijedloge za unapređenje društvenog aktivizma.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2

Ključni sadržaji

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim sadržajima pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.IV.1.

Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod C.IV.3 se može sagledati i kroz poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2 i KMP-1.1.3.

E/ UČENJE I PODUČAVANJE

Učenje turskog jezika omogućava učeniku da promišlja, zaključuje, sarađuje, istražuje, ostvaruje svoj kreativni i stvaralački potencijal te da se na različite načine služi turskim jezikom, za šta mu se trebaju stvarati uslovi kako bi sve ono što nauči, reprodukuje i produkuje u školskom okruženju mogao da primijeni i u izvanškolskim okvirima. Na ovaj način bi se dokazalo da znanje nije samo sebi svrha, nego ono jedino ima smisla ako nađe svoju primjenu u autentičnim situacijama. Temeljni principi podučavanja turskog jezika zasnovani su na ciljevima i ishodima učenja navedenog jezika, koji teže tome da se učenik osamostali i postigne samoostvarenje.

U podučavanju i učenju turskog jezika treba njegovati i podsticati višejezičnost, motivisati i skretati pažnju učenicima da su odgovorni za vlastito učenje i razvoj. Također je važno voditi računa o uzrastu učenika, njegovoj motivacija za učenje turskog jezika, kao i ulozi nastavnika u kreiranju podsticajnog okruženja za učenje.

Sadržaji i metodologija učenja i podučavanja biraju se pažljivo i usklađuju se s dobi učenika. U prvim godinama učenja stranog jezika treba usmjeriti pažnju na aktivnosti kojim je cilj da pobude i razviju motivaciju za učenje jer se jezik u ovom periodu uglavnom uči kroz igru, imitiranjem, ponavljanjem, a kasnije čitanjem i pisanjem. Rad u parovima i grupama uz smjenu različitih aktivnosti doprinosi dinamici sata i pažnji učenika. Nastavnik treba davati podršku učenicima koji su u adolescentnoj fazi prilikom usmenog izražavanja, ali i kod svih aspekata nastave u kojima su izloženi reakcijama drugih.

Motivacija u nastavi turskog jezika se kod učenika veže za neke lične aspekte ili za aspekte koji se odnose na vanjske odrednice, kao što je postizanje dobrih rezultata. Motivaciju nastavnik može podsticati na ličnom primjeru, svojom pozitivnošću i raspoloženjem, a na osnovu čega nastaje opuštena, ugodna radna atmosfera, koja je preduslov za uspješan nastavni proces. Motivaciju podstiče i održava inovativan, raznovrstan pristup u osmišljavanju aktivnosti na času, gdje je u fokusu učenik, koji je aktivan, koji analizira, istražuje, povezuje, upoređuje, tumači, donosi zaključke, procjenjuje, vrednuje. Nastavnik motivira učenike i razvijanjem pozitivnih uvjerenja o uspješnosti u savladavanju turskog jezika kod svakog pojedinog učenika. Ovo je izrazito bitno početkom puberteta jer je to period početka “svjesnijeg” učenja turskog jezika, što stvara i strah od mogućih grešaka. Nastaju fonetsko-fonološke barijere, koje su sve zastupljenije s dolaskom tzv. “kritičnog perioda” u učenju turskog jezika od puberteta pa nadalje.

Nastavnik kao moderator, pomagač, savjetnik u nastavi koja je usmjerena na učenika, je najvažnija karika u nastavnom procesu. On je taj koji motivira učenika i održava motivaciju, koja je neizostavan element u uspješnom odgojno-obrazovnom procesu. Kada nastavnik pomaže učeniku, onda se trudi da učenik nastavnom procesu pristupa s pozitivnim emocijama, bez straha, s motom “na greškama se uči”, što ga oslobađa stresa, te stvara preduslov za opuštenu komunikaciju, koja je i cilj moderne metodike učenja i podučavanja stranih jezika. Nastavnik je taj koji procjenjuje granice između samostalne i vođene sposobnosti učenika (između onoga što učenik može sam učiniti i onoga što može učiniti vođen nastavnikom) te različitim metodama, aktivnostima podržava učenika na njegovom razvojnog putu kako bi se

osamostalio. U osnovi je zahtjev za postupnim prenošenjem odgovornosti s nastavnika na učenika. Kako bi ovaj proces bio što djelotvorniji, potrebno je dosljedno primjenjivati metodu modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Takav koncept nastave podrazumijeva ne samo jezičke nego i izvanjezičke sadržaje, kao i različite metakognitivne, kognitivne i socijalne strategije učenja. Nastavnik se ne zadovoljava reprodukcijom, tj. ponavljanjem, jer takav kvalitet ostvarenog znanja ima efekta samo u učionici.

Kako bi učenici predviđenim tempom ostvarili odgojno-obrazovne ishode, potrebna su i adekvatna nastavna sredstva. Nastavnicima turskog jezika su na raspolaganju brojni i raznovrsni izvori znanja kako za njihove učenike tako i za njih same. Pored štampanih oblika na raspolaganju su i elektronske verzije udžbenika, radnih sveski, priručnika za nastavnike, rječnika, gramatika, itd. U učenju i podučavanju stranih jezika važno je da se što više koriste autentični tekstovi, koji mogu biti u digitalnoj ili štampanoj formi, te multimedijски materijali iz više izvora, a koji su u skladu s principom primjerenosti. Ovisno o godini učenja i podučavanja tekstovi se razlikuju po dužini i složenosti. Broj riječi koji definiše dužinu teksta razlikuje se u receptivnim i produktivnim aktivnostima, što je predstavljeno u sljedećoj tabeli:

	VRLO KRATAK TEKST	KRATAK TEKST	SREDNJE DUG TEKST	DUG TEKST
SLUŠANJE I ČITANJE	do 100 riječi	100 – 200 riječi	200 – 300 riječi	više od 300 riječi
PISANJE	do 40 riječi	40 – 100 riječi (ovisno o vrsti teksta)	100 – 200 riječi (ovisno o vrsti teksta)	više od 200 riječi
GOVOR	monolog: ½ – 1 minutu interakcija: 1 – 1½ minute	monolog: 1 – 2 minute interakcija: 1½ – 2½ minute	monolog: 2 – 3½ minute interakcija: 2½ – 5 minuta	monolog: 3½ – 5 minuta interakcija: 5 – 8 minuta

Prema složenosti tekst može biti vrlo jednostavan, jednostavan, srednje složen, složen i vrlo složen. Pokazatelji određivanja složenosti teksta su kvantitativnost i kvalitativnost, kao i samo poznavanje teme i leksike teksta. Kvantitativnost je obilježje fokusirano na dužinu riječi, rečenica, njihovu frekventnost, formu. Kvalitativna obilježja se odnose na tip teksta, na stilske odrednice teksta, na njegove tehničke specifičnosti i sl. U kontekstu složenosti teksta, uzimajući kvantitativne i kvalitativne odrednice, značajnu ulogu ima nastavnik, koji vrši procjenu prema predznanju učenika i navedenim pokazateljima.

Nastavnik, kad god je to moguće, treba i učeniku da omogući učestvovanje u izboru materijala, koji su njemu zanimljivi, što aktivira učenika da samostalno istražuje i različite aspekte jezičkih i kulturnih obilježja zemalja turskog govornog područja. Autentični tekstovi, a u višim razredima to su i književni tekstovi, omogućavaju učeniku da upoznaje, osjeti i djelomično “živi” jezik i kulturu izvornih govornika. S obzirom na to da je za učenje i podučavanje turskog jezika važno upoznavanje i kulturnih sadržaja, neophodan je dodir s navedenim i izvan okvira učionice, što se omogućuje učešćem u projektima, ekskurzijama, programima mobilnosti, ili putem raznih aplikacija i programa za učenje stranih jezika, društvenih mreža, kao i različitim vrstama multimedijских sadržaja na turskom jeziku.

Međukulturni pristup u učenju i podučavanju turskog jezika podrazumijeva razvoj međukulturne interakcije, koja podstiče prihvatanje kulturnih različitosti bez predrasuda i formiranje stava o neophodnosti poštivanja i uvažavanja vrijednosti svih kultura. Teme kroz koje se jačaju kulturno osjetljivi svjetonazori bazirane su na stvarnim situacijama i dilemama (razlike i sličnosti, preispitivanje vlastitih stereotipa i predrasuda, međukulturna komunikacija, rješavanje nesporazuma, itd.).

Okruženje koje pozitivno utječe na proces učenja i podučavanja turskog jezika jeste svijet savremenih tehnologija. Današnji učenici digitalne alate koriste svakodnevno i neizostavni su element njihovog života, što se, također, može iskoristiti kao alat za uspješno učenje i podučavanje turskog jezika (npr. eTwinning platforma), ali i kao novo okruženje, koje nije učionica, u kojoj se odvija formalni tip nastave.

Učenje i podučavanje turskog jezika prilagođeno stvarnim potrebama učenika, zasnovano na inkluzivnosti, podrazumijeva korištenje principa individualizacije, personalizacije, kao i diferencijacije. Diferencijacija je princip koji u fokus stavlja učenika, njegove želje i preferencije. Metodologija i tehnika u radu s učenicima prilagođeni su grupi. Personalizirani pristup podrazumijeva učenika koji aktivno učestvuje u procesu učenja i podučavanja. On kreira, realizuje, uređuje vlastiti proces učenja turskog jezika. Metode rada, ciljevi rada variraju od učenika do učenika, s obzirom na to da ovakav princip rezultira najvišim stepenom znanja, tj. stvaralačkim ili kreativnim znanjem. Individualizacija podrazumijeva iste ciljeve za sve učenike, ali dinamika usvajanja sadržaja može varirati. Individualni pristup igra važnu ulogu u učenju i podučavanju turskog jezika u smislu rada s učenicima s posebnim obrazovnim potrebama ili teškoćama u razvoju i procesu učenja.

Da bi se postigao najbolji mogući efekat, savremena didaktika preporučuje komunikativni pristup, koji komunikaciju i kolaborativni rad stavlja u prvi plan pri čemu učenik svjesno povezuje jezičke strukture s njihovim komunikacijskim funkcijama u svakodnevnom komunikacijskim situacijama pri čemu se poštuje princip primjerenosti uzrastu. Integrisano učenje i podučavanje turskog jezika podrazumijeva razvoj jezičkih vještina i izradu sadržaja koji nisu sastavni dio nastavnih sadržaja iz turskog, ali se obrađuju na turskom jeziku, npr. integracija web alata, aplikacija, multimedija itd. S tim u vezi je i projektno učenje zasnovano na iskustvenom učenju. Ono podrazumijeva timski rad i rad izvan učionice u kontekstu različitih tema i stvarnih problema (ekološka svijest, odlazak mladih iz BiH, itd.). Kako grupni, tako je i rad u paru važan za kooperativno učenje koje može da ima za cilj i izradu projekata koji doprinose cjelokupnom razvoju učenika gdje je potrebno kombinovati metode i pristupe kako bi se na najbolji način podstaknula i održala motivacija učenika i iskoristila njihova mašta i inovativnost. Aktiviranje svih čula, povezivanje pokreta i govora, emocionalnog i fizičkog (dijalozi, dramatizacija, recitacija, pjesme, itd.) zastupljeni su u dramskom odgoju gdje učenici imaju mogućnost da putem dramskih postupaka razvijaju svoje komunikacijske vještine, ali i kreativnost i samoizražavanje. Vrlo važan pristup u učenju i podučavanju turskog jezika je kompetencijski pristup jer se temelji na operativnom znanju. Dakle, u fokusu je stavljanje turskog jezika u funkciju u stvarnim situacijama (npr. telefonski razgovori, planiranje izlaska, odlazak u kupovinu, itd.). Navedene metode se koriste u kombinaciji jer samo tako doprinose razvoju učenika i njegovom samoostvarenju u nastavi turskog jezika.

F/ VREDNOVANJE U PREDMETNOM KURIKULUMU

Vrednovanje omogućava kontinuirano praćenje ostvarivanja postavljenih ciljeva učenja i podučavanja i definisanih odgojno-obrazovnih ishoda. Također, putem vrednovanja nastavnik dobija informaciju o tome da li je njegov način podučavanja bio efikasan i uspješan, a učenik je informisan o postignućima i ostvarenju ishoda učenja iz pojedinih oblasti.

Vrednovanje se vrši s tri aspekta: vrednovanja naučenog, vrednovanja za učenje i vrednovanje kao učenje.

Prvi aspekt (vrednovanje naučenog) je povezan sa sumativnim vrednovanjem, što podrazumijeva vrednovanje nivoa postignuća učenika tokom školske godine ili na samom kraju razreda. Vrednovanje jezičkih vještina se može vršiti integrisano ili odvojeno. Integrisano se vrši putem testova s određenom tematikom u kojima su zastupljeni zadaci čitanja, slušanja, pisanja i govora, a rezultat je jedna ocjena. Ukoliko vještine vrednujemo odvojeno, onda se radi test slušanja, koji rezultira jednom ocjenom ili test s fokusom na neku drugu jezičku vještinu. Izolovani sumativni gramatički testovi nisu realni pokazatelji razvijenosti učenikovih vještina, te je potrebno u nastavi turskog jezika koristiti se testovima na osnovu kojih se može pratiti učenikov napredak i postignuće u razvijanju jezičkih vještina. Takvi testovi podrazumijevaju integrisan pristup vještinama, kao i gramatici i vokabularu. Vrednovanje putem navedenih testova se vrši nakon obrađene tematike ili nastavnih jedinica koje su srodne. Sumativno vrednovanje se vrši brojevanom ocjenom od jedan do pet.

Vrednovanje za učenje je povezano s formativnim vrednovanjem, koje je sastavni dio kontinuiranog praćenja učenja i podučavanja. Radi se o kvalitativnoj informaciji o procesu učenja i podučavanja, kako za nastavnika, tako i za učenika. Naime, formativno vrednovanje je planirani proces u kojem dokazi o tome šta učenici znaju, razumiju i mogu uraditi služe nastavnicima da prilagode svoje podučavanje i učenicima da prilagode svoj pristup učenju. Nastavnik pažljivo prati rad i zalaganje učenika pri čemu posebno vodi računa o načinu na koji saopštava nedostatke i greške, jer povratna informacija treba da bude konstruktivna i motivacijska. Na ovaj način stvaraju se uslovi da učenici preuzmu odgovornost za svoje učenje, dublje shvate očekivanja u pogledu kvalitetnog rada, te da na taj način unaprijede svoj rad. Formativno vrednovanje može i ne mora rezultirati ocjenom.

Vrednovanje kao učenje je savremeni pristup učenju, čemu odgovara sintagma "cjeloživotnog učenja". Naime, učenika tokom školovanja treba osposobiti da sam uči, da promišlja, pamti, zaključuje, planira i organizuje svoje učenje. Takav vid učenja i podučavanja je moguće realizovati putem diskusije, anketa, ček lista, evaluacija i sl., a sve s ciljem da se potakne učenik na samovrednovanje svog rada, na postavljanje ciljeva u učenju turskog jezika, na svijesti o vlastitim snagama i slabostima u procesu učenja itd. Samovrednovanje kao i vršnjačko vrednovanje može se primjenjivati prilikom aktivnosti pisanja ili govora, naravno uz skale za vrednovanje koje pripremi nastavnik.

Pored navedenog sumativnog i formativnog vrednovanja, postoji i dijagnostičko vrednovanje. To su testovi koji se daju na početku školske godine, kada je nastavniku potrebna informacija o stepenu postizanja ishoda u prethodnom razredu. Navedeni testovi su pomoć i informacija učeniku o eventualnim nedostacima i propustima u prethodnom period učenja

turskog jezika i ne rezultiraju ocjenom. Također služi nastavniku kao smjernica za pripremanje i planiranje nastave u budućem radu.

Ispravno vrednovanje i ocjenjivanje treba da ispoštuje određene didaktičko-metodičke zahtjeve, a to su:

- mnogostrukost; vrednuju se i ocjenjuju znanje, vještine, stavovi, radne navike, interes za predmet, dakle, ocjenjuje se cjelokupan učenikov rad;
- ocjena treba da bude javna, te je zadatak nastavnika da je obrazloži i da pruži učeniku detaljnu povratnu informaciju koja će mu dati jasne smjernice za budući rad;
- kontinuiranost, ekonomičnost i primjena raznolikih dokimoloških pristupa vrednovanju i ocjenjivanju praćenjem rada u grupi, u paru, individualno.

U toku školske godine rade se od 5. razreda osnovne škole 2 pismene zadaće (po 1 u svakom polugodištu) u razredima gdje je sedmični fond sati 2 sata i 4 pismene zadaće (po 2 u svakom polugodištu) u razredima u kojima je sedmični fond sati 3 ili više sati.

Njihovo koncipiranje i sadržaj treba osmisliti tako da predstavljaju što obuhvatniji presjek relevantnih odgojno-obrazovnih ishoda i gradiva koje se s učenicima obrađivalo i uvježbavalo u proteklom periodu.

Radi uspješnijeg i objektivnijeg vrednovanja i ocjenjivanja, potrebne su češće i kraće provjere znanja i napredovanja učenika putem izrade testova, kontrolnih zadataka, diktata, pismenih vježbi, upitnika itd. (10 – 15 minuta), te 2 niza zadataka objektivnog tipa (po 1 u svakom polugodištu), uz prethodno jasno obrazložen cilj provjere, uvijek ukazujući učenicima na jače i slabije strane. Nastavnik na osnovu rezultata ove evaluacije prilagođava nastavu, vraća se unazad ako je potrebno, usporava tempo, produbljuje, proširuje, mijenja i diferencira strategije i pedagoške pristupe, dok učenik, sa svoje strane, u svakom trenutku zna vlastiti nivo postignuća i polazeći od njega, ulaže i pojačava napore potrebne da stigne do željenog cilja. Svako vrednovanje i ocjenjivanje treba sprovoditi prema unaprijed utvrđenim i jasnim kriterijima, uz jasna obrazloženja, insistiranjem na pozitivnim stranama učenja, motivisanosti i zalaganju učenika. Na taj način ono predstavlja istinski oslonac i pomoć učeniku i nastavniku u zajedničkom konstruisanju procesa učenja i ostvarivanja postignuća. Nastavnik, također, treba da vodi evidenciju o praćenju učenika uz sve relevantne podatke (ocjene iz pismenih zadaća, testova, aktivnosti, redovnosti, kvaliteti izrade domaćih zadaća, itd.).

Načini vrednovanja jezičkih vještina:

Jesu li učenici razumjeli određene sadržaje vrednuje se usmeno ili pismeno: odgovaranjem na postavljenja pitanja, uz eventualna obrazloženja, postavljanjem pitanja, putem razgovora, opisivanja, davanjem rezimea, popunjavanjem praznina, objašnjavanjem ključnih riječi, povezivanje slika s pasusima teksta, utvrđivanjem redoslijeda slika ili pasusa nekog teksta i sl.

Jesu li učenici sposobni da se usmeno izražavaju i vode komunikaciju usmenim putem nastavnik provjerava tako što prati izgovor, tečnost izražavanja, logički slijed onoga što učenik izlaže, primjerenost situaciji, korištenje adekvatne leksike, koliko je gramatički ispravno (fokus je na razumljivosti sadržaja, a tek onda na gramatici), ispravan redoslijed riječi unutar rečenice.

Koliko su učenici sposobni da se pismeno izražavaju nastavnik vrednuje putem pisanja poruka, pisma, eseja, maila, rezimea, kritike, pozivnice, popunjavanja formulara i sl. Nastavnik

obraća pažnju na prilagođenost teksta temi, namjeni, publici i formi, na jasnoću izražavanja, na leksiku koju bira, logički slijed misli, redoslijed riječi u rečenici. Također, vodi računa i o poštivanju obrađenih gramatičkih sadržaja, s tim da je prioritetna razumljivost sadržaja, a tek onda i gramatika, jer je ona sredstvo k cilju, tj. komunikaciji.

Prilikom vrednovanja usvojenosti gramatičkih sadržaja ili novih riječi potrebno je voditi računa da se ovo provjeravanje ne vrši odvojeno od praktične upotrebe kada su učenici prisiljeni na mehaničko ponavljanje bez kontekstualizacije. Gramatika je sredstvo k cilju, usvajanje novih riječi također, a cilj je osposobiti učenike da pismeno i usmeno komuniciraju na stranom jeziku, u skladu s njihovim uzrastom i odgojno-obrazovnim ishodima.

G/ PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA

1. OSNOVNA ŠKOLA

Nastavu Turskog jezika mogu izvoditi lica koja su završila odgovarajući četverogodišnji studij (prvi ciklus sa najmanje 240 ECTS bodova) i stekla zvanje:

- nastavnik/ profesor turskog jezika i književnosti,
- bachelor/magistar turskog jezika i književnosti, nastavnički smjer,
- nastavnik/profesor/magistar grupe predmeta u kojoj je turski jezik i književnost jedan od predmeta, ako je to naznačeno u diplomi ili obrazovnoj ispravi

2. GIMNAZIJA

Stručna sprema nastavnika koji mogu realizirati program stranog jezika je:

Završen filozofski fakultet VSS - odgovarajući strani jezik - četverogodišnji studij ili filozofski fakultet – odgovarajući strani jezik kao A predmet u dvojezičnoj predmetnoj grupi (četverogodišnji studij).

Nastavu Turskog jezika mogu izvoditi lica koja su završila fakultet VSS koji obrazuje nastavnike kako slijedi:

- nastavu turskog jezika kao prvog i drugog stranog jezika mogu izvoditi nastavnici koji su završili četverogodišnji studij turskog jezika i književnosti;
- nastavu turskog jezika kao trećeg stranog jezika mogu izvoditi nastavnici koji su završili četverogodišnji studij turskog jezika i književnosti ili trogodišnji studij turskog jezika i književnosti uz četverogodišnji studij nekog drugog stranog jezika i književnosti.

Nastavu Turskog jezika mogu izvoditi i lica koja imaju završen najmanje II (drugi) ciklus Bolonjskog sistema studiranja u trajanju od jedne godine (60 ECTS bodova) ili dvije godine (120 ECTS bodova) – ukupno 300 ECTS bodova sa bodovima prvog ciklusa, koja su stekla akademsku titulu i zvanje magistra ili ekvivalenta za određenu oblast.

Lica koja u toku studija nisu polagala ispite iz pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičke grupe predmeta, dužna su ove ispite položiti u roku od godinu dana od dana stupanja na posao nastavnika.

